

دولت-ملت‌ها، همیشه گرفتار مرزهای خاکی بوده‌اند. اینکه «ملت»‌ها مجبور باشند تا «خود» را در جغرافیایی دوبعدی از «دیگری» جدا کنند می‌تواند از پیامدهای عرفی شدن مفروضات حیات بشر در عصر جدید تلقی گردد.

به‌عکس، «دین» در گستره تاریخی آن مستحکم‌ترین عامل «تعریف» آدمیان از «خود» جمعی‌شان بوده است. اگر هویت‌های لخت جغرافیایی می‌توانند در دولت-ملت‌های مدرن متمثل شوند عجیب نیست هویت‌های سخت ایمانی را نیز در کالبد امامت-امت بازشناسیم.

درگذر تاریخ تا به امروز، امامت‌های دینی به‌دست شخصیت‌هایی بوده است که از طریق حکم و حکمت توده پیروان را سیاست کرده و بازیگرانی مهم در تعیین‌بخشی به حوزه عمومی بوده‌اند. این شخصیت‌ها را صرف‌نظر از آنکه گاه حقیقی‌اند (چون علما) و گاه حقوقی (چون سازمان‌های دینی)، «نهاد دین» تعبیر کرده‌ایم تا اشارتی باشد بر نقاط تکینه تأثیرگذاری بر جریان امر قدسی در میان توده‌ها.

دین و بین الملل

رصد ماهانه | شماره سی و دوم

دی ۱۴۰۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دین و بین الملل

شماره سی و دوم

دی ۱۴۰۲

ماهنامه دین و بین الملل

تهیه و تدوین: مرکز ارتباطات و بین الملل حوزه‌های علمیه

با همکاری اندیشکده راهبردی مرصاد

ناظر علمی: سید مفید حسینی کوهساری

سر دبیر: علی امیرخانی

آدرس: قم. ابتدای بلوار محمد امین(ص) - مدرسه علمیه معصومیه

مرکز ارتباطات و بین الملل حوزه های علمیه

تلفن: ۰۲۵۳۳۱۳۵۲۱۵

آدرس پایگاه اطلاع‌رسانی: www.hawzah-ird.ir

فهرست مطالب

فهرست مطالب ۴

پیش‌گفتار ۹

۱۲

بخش اول: اخبار

رئیی در گفت‌وگو با السیسی: سیاست ایران همواره مبتنی بر وحدت شیعه و سنی بوده است ۱۳

قره داغی رئیس اتحادیه جهانی علمای مسلمان شد ۱۵

حضور جنجالی وزیر افراط‌گرای هندی در حرم مدنی ۱۷

شیعیان سنتی پاکستان در سوگ فقیه خدوم برجسته ۲۰

نخست‌وزیر یکی از ایالت‌های هند دستور «ممنوعیت حجاب» در موسسات دولتی را لغو کرد ۲۲

زلزله در مناطق مسلمان‌نشین چین با ۱۴۹ کشته ۲۴

با ورود لایحه قانونی کردن ازدواج همجنس‌گرایان به مجلس، مرکز اسلامی تایلند مخالفت خود را با این طرح اعلام کرد ۲۵

انتخاب شیخ جدید(ریس اداره)مسلمانان گرجستان ۲۷

ممنوعیت پخش سریال محبوب ترکیه‌ای به دلیل مخالفت با «ارزش‌های ملی و معنوی ترکیه» ۲۹

جنجال بر سر قانون ممنوعیت پوشش حجاب در ارتش بوسنی و هرزگوین ۳۲

ممنوعیت فعالیت حزب اسلامی التحریر در انگلیس ۳۴

فرانسه اعزام امامان از خارج به این کشور را ممنوع می‌کند ۳۷

پاپ فرانسیس حملات ایران به کردستان عراق را محکوم کرد ۳۹

پاپ فرانسیس خواهان ممنوعیت رحم اجاره‌ای در سراسر جهان شد ۴۰

مکرون یک همجنس‌گرا را به عنوان جوانترین نخست وزیر فرانسه منصوب کرد

..... ۴۱

یک دهه تجاوز! افشای رسوایی جنسی یک خاخام اسرائیلی ۴۳

اخبار کوتاه ۴۵

۴۶

بخش دوم: پرونده‌ها

طوفان الاقصی ۴۷

اتحادیه علمای مسلمان اعلام کرد: هیئتی را برای ورود به نوار غزه تشکیل می‌دهد.

..... ۴۷

تقدیر مفتی عمان از وزارت آموزش و پرورش این کشور بخاطر توجه به مسئله

فلسطین ۴۸

دیدار مفتی اعظم پاکستان با رهبران حماس و دفاع از عملیات طوفان الاقصی ... ۴۹

نخستین واکنش رهبر طالبان درمورد جنگ غزه ۵۱

کارشناس امور دینی تاجیک: خرید محصولات KFC حرام است ۵۲

تحریم‌های دنیای اسلام مک دونالد را زمین گیر کرد ۵۴

مقاومت فلسطینی‌ها عامل اصلی اسلام آوردن ۸۰ درصد تازه‌مسلمانان در لندن .. ۵۵

یهودی‌سازی فلسطین ۵۷

شهرک‌نشینان اسرائیل در پی اشغال محله آرامنه در قدس اشغالی ۵۷

- ۶۰..... «وادی السیلیکون»، بزرگ‌ترین طرح یهودی سازی در قلمس اشغالی.....
- پس از خرید گسترده املاک توسط یهودیان، فبرس شمالی فروش ملک را محدود می‌کند..... ۶۴.....
- ۶۷..... جنایت تروریستی کرمان.....**
- واکنش نهادها و شخصیت‌های دینی به جنایت تروریستی کرمان..... ۶۷.....
- بررسی نقش داعش در جنایت تروریستی کرمان..... ۷۵.....
- ۸۲..... سفر فضل الرحمن به افغانستان.....**
- سوء قصد نافرجام به جان مولانا فضل الرحمن در آستانه سفر به افغانستان..... ۸۲.....
- دیدار رهبر امارت اسلامی با مولانا فضل الرحمن..... ۸۳.....
- ارزیابی سفر مولانا فضل‌الرحمن به افغانستان..... ۸۵.....
- ۸۹..... کلیسا و همجنس‌گرایی.....**
- پاپ فرانسیس از سیاست واتیکان در قبال همجنس‌گرایان دفاع کرد..... ۸۹.....
- مخالفت کلیسای کاتولیک اوکراین با سند واتیکان در مورد ازدواج همجنس‌گرایان..... ۹۰.....
- مخالفت کلیسای یونان با ازدواج همجنس‌گرایان..... ۹۲.....
- کاردینال آلمانی: بندیکت شانزدهم برخلاف پاپ هرگز حکم ارائه خدمات به همجنس‌گرایان را صادر نمی‌کرد..... ۹۵.....
- ۹۷..... کریسمس.....**
- برای نخستین بار در اوکراین، جشن کریسمس همزمان با مسیحیان غرب برگزار شد..... ۹۷.....

تظاهرات برای دفاع از قدسیت کربلا در پی فعالیت‌های جشن سال نوی میلادی در

این استان ۹۹

آمار سایت دیوار درمورد بازار کریسمس در ایران ۱۰۰

کدام کشورهای مسلمان کریسمس را جشن می‌گیرند؟ ۱۰۵

۱۰۸

بخش سوم: تحلیل‌ها

نوادگان یهودا اسخریوطی ۱۰۹

اتحادیه اروپا و سیاست آغشته به مسیحیت ۱۱۲

قوانین توهین به مقدسات در پاکستان: از بد به بدتر ۱۱۸

زبان عربی به مدارس قفقاز شمالی می‌آید ۱۲۱

شبکه‌های غیرانتفاعی در تلاش برای ایجاد مدرسه کاتولیک دولتی ۱۲۳

پشت پرده ترور مسعود عثمانی از رهبران سپاه صحابه ۱۲۵

۱۳۸

بخش چهارم: گزارش‌ها

عبدالله حمود العزئی: زبیده یک مذهب فکری است و در فقه ادعای یک مکتب

جدیدی را ندارد ۱۳۹

وضعیت شیعیان مالزی و آن روی سکه صلح طلبی دولت ۱۴۲

گزارش الجزیره از فشار بر مسلمانان آمریکایی مخالف اسرائیل/همه را با چوب

یهودی ستیز می‌زنند ۱۴۹

مهمترین رخدادهای مرتبط با مسلمانان در آلمان در سال ۲۰۲۳ ..... ۱۵۳

دینداری و رادیکالیسم در آسیای مرکزی ۱۵۸

تحریرالشام به دنبال بازگشت پلیس مذهبی به خیابان‌های ادلب ۱۶۲

- ۱۶۶.....شناخت‌نامه انجمن اسلامی چین.
- بررسی حضور زنان در ارتش رژیم صهیونیستی؛ از سربازی اجباری تا اعتراض
خاخام‌ها.....۱۷۲.
- ۱۷۷.....بررسی مسئله حجاب در ترکیه.

پیش‌گفتار

سیاست و روابط پیچیده بین‌المللی در جهان امروز منابع قدرت نظام‌های سیاسی را از دو نوع نظامی و اقتصادی خارج کرده و نقش مردم را هم به یکی از مهم‌ترین منابع قدرت تبدیل کرده است. مشارکت بیشتر مردم در امر سیاسی به ویژه انتخابات صرف‌نظر از جناحی که به آن رای داده می‌شود، منبع مهم قدرت نظام سیاسی برای اجرای برنامه‌های خود در سطح بین‌المللی است.

انتخابات یکی از مهم‌ترین گزاره‌های مشروعیت بخش برای دولت‌های دموکراتیک در جهان است. پیچیدگی دنیای کنونی و روابط بین کشورها و دولت‌ها تاثیر انتخابات و رویدادهای داخلی یک سرزمین را بر این روابط افزایش داده و به همین دلیل است که انتخابات بر دیپلماسی حکومت‌ها تاثیرات غیرقابل انکار دارد.

انتخابات، در نظام جمهوری اسلامی فارغ از اهمیت و تاثیر داخلی در روابط بین‌الملل و دیپلماسی کشور تاثیرات غیرقابل انکار داشته است. کیفیت و کمیت این حضور بسیاری از اقدامات دیپلماتیک را تحت‌الشعاع خود قرار داده و معادلات بسیاری را به نفع یا ضرر ایران رقم زده و خواهد زد.

اگر بپذیریم که هر انتخاباتی ملی بر روی مشروعیت و ثبات نظام سیاسی مستقر، تمامیت سرزمینی و مصالح عمومی آن کشور است تاثیرگذار خواهد بود، آنگاه در خواهیم یافت که برآیند و مابه‌ازای برگزاری یک انتخابات پرشور، آزاد و امن در عرصه‌ی خارجی نیز، افزایش قدرت ملی، افزایش مشروعیت و اعتبار

بین‌المللی، افزایش قدرت چانه‌زنی و بیشینه‌سازی توان برآورده ساختن منافع ملی و ارتقاء جایگاه بین‌المللی است.

آن چیزی که در جمهوری اسلامی تحت عنوان انتخابات اتفاق می‌افتد یک موضوع آبرومندانه و پر افتخار برای ملت و نظام ما در عرصه بین‌الملل است؛ اگر انتخابات سایر کشورها را با انتخابات ایران که همه ارکان آن از مجلس شورای اسلامی و شورای شهر و روستا تا ریاست جمهوری و مجلس خبرگان با انتخابات اداره می‌شود مقایسه کنید مشخص می‌شود که این کشور با سایر کشورها اصلاً قابل مقایسه نیست.

اسلام و گفتمانی که به آن معتقدیم ما را به جمهوریت می‌کشانند، همانطور که جمهوریت ما را به سمت اسلامیت می‌کشانند. این پیوند مثال زدنی که در کشور، قانون اساسی، میان‌نخبگان و واقعیت تاریخی، اجتماعی و سیاسی بعد از انقلاب اسلامی وجود دارد و یک واقعیت قابل افتخار است که با یک نگاه مقایسه‌ای به دست می‌آید.

در نظام اسلامی ما چه جمهوریت نظام و چه اسلامیت آن به حضور و مشارکت و نقش‌آفرینی موثر مردم بر می‌گردد؛ اساساً ما معتقدیم که آموزه‌های اسلامی و معارف، ما را به این سمت می‌برد که لازم است مردم ما با همه احساسات و عواطف حضور موثر داشته باشند، مبانی شکل‌دهنده انقلاب و حرکت مردم، ما را به این سمت آورده که باید همواره کنار مردم باشیم.

از طرف دیگر دشمن در تلاش است که مردم پای صندوق‌های رای حضور پیدا نکنند و مشارکت در انتخابات کم‌رنگ باشد. مردم در طول ۴۴ سال گذشته نشان دادند که پای انقلاب خود هستند اگرچه گله‌مندی‌هایی نیز وجود دارد، اما

مردم همواره در صحنه بوده و هستند. ان شاء الله مردم با مشارکت حداکثری در انتخابات دوستان و علاقمندان به این سرزمین در سراسر جهان را خوشحال و دشمن را ناامید خواهند کرد.

مسئولان نیز باید نشان دهند که در خدمت مردم هستند و موانع و راهکارهای افزایش مشارکت مردم در انتخابات، ایجاد امید و انگیزه و تقویت روند نشاط اجتماعی را مورد بررسی قرار دهند.

سید مفید حسینی کوهساری

مسئول مرکز ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه

بخش اول: اخبار

رئیس‌جمهور گت و گو با السیسی: سیاست ایران همواره مبتنی بر وحدت شیعه و سنی بوده است

آیت‌الله سید ابراهیم رئیسی ظهر روز شنبه دوم دی‌ماه در گفتگوی تلفنی با «عبدالفتاح السیسی» رئیس‌جمهور مصر با تبریک برگزاری موفق انتخابات ریاست جمهوری در این کشور و آرزوی موفقیت برای وی در دوره جدید تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران از گسترش روابط در زمینه‌های مختلف با کشور دوست و مسلمان مصر استقبال می‌کند.

رئیس‌جمهور با بیان اینکه برخورداری از سابقه تمدنی و مبانی اعتقادی مشترک باعث رابطه قلبی میان دو ملت و کشور شده که زمینه مناسب و مساعدی برای تقویت و تعمیق روابط فیما بین است، افزود: طبق نظر امام خمینی (ره) سیاست جمهوری اسلامی ایران همواره مبتنی بر ارتقای جایگاه و عزت مسلمین و وحدت شیعه و سنی بوده و در همین راستا همواره اعلام کردیم که احقاق حقوق ملت فلسطین مسئله اول و اساسی جهان اسلام است.

رئییسی با اشاره به اینکه امروز به خوبی مشاهده می‌شود که نظریه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر اینکه رژیم صهیونیستی یک غده سرطانی و تهدیدی جدی برای امنیت، آرامش و صلح در منطقه است، بر همگان اثبات شده، اظهار داشت: امروز همچنین همگان شاهد آن هستند که آمریکا در حالی که ریاکارانه همه را به خویشتنداری دعوت می‌کند، اما اصلی‌ترین حامی و عامل تداوم جنایات رژیم صهیونیستی است و طبیعتاً نمی‌تواند نقش دلسوز و برقرار کننده صلح در غزه را داشته باشد.

رئیس جمهور ضمن اعلام آمادگی ایران برای به کارگیری همه ظرفیت‌ها در راستای توقف نسل کشی رژیم صهیونیستی و امداد رسانی به فلسطینیان مظلوم اما مقتدر غزه گفت: انتظار داریم مصر نیز از همه ظرفیت‌های خود برای توقف حملات رژیم صهیونیستی به غزه، آغاز امداد رسانی و احقاق حقوق حقه ملت فلسطین استفاده کند.

«عبدالفتاح السیسی» رئیس جمهور مصر نیز در این مکالمه تلفنی ضمن ابراز خرسندی از فراهم شدن امکان گفتگوی دوباره با رئیسی پس از ملاقات دو رئیس جمهور در حاشیه اجلاس همکاری‌های اسلامی در ریاض و نیز قدردانی از تبریک به مناسبت انتخاب مجدد وی به ریاست جمهوری مصر، گفت: ایران و مصر با توجه به جایگاه بالای تاریخی و تمدنی و نیز برخورداری از ظرفیت‌های متنوع می‌توانند نقش موثری در استقرار ثبات و امنیت در منطقه ایفا کنند.

رئیس جمهور مصر ضمن قدردانی از سیاست جمهوری اسلامی ایران برای تقویت روابط با کشورهای همسایه و منطقه بر آمادگی کشورش برای برداشتن گام‌های عملی در راستای حل و فصل مسائل بین دو کشور تاکید کرد.

السیسی همچنین با اشاره به اینکه مصر همه تلاش خود را برای دنبال توقف حملات به غزه، امداد رسانی به مردم این منطقه و نیز احقاق حقوق فلسطینیان به کار گرفته است، اظهار داشت: از تلاش‌های جمهوری اسلامی ایران برای حمایت از مردم غزه نیز قدردانی می‌کنم و باور داریم که ایران نقش موثری در زمینه استقرار ثبات در منطقه دارد.^۱

قره داغی رئیس اتحادیه جهانی علمای مسلمان شد

اتحادیه جهانی علمای مسلمان در صفحه فیسبوک خود این خبر را اعلام کرده و آورده است: «شیخ دکتر علی محیی الدین قره داغی با کسب ۹۱,۵۱ درصد آرا به عنوان رئیس این اتحادیه انتخاب شد.»

---

1 <https://www.farsnews.ir/news/۱۴۰۲۱۰۰۲۰۰۰۶۰۴>

براساس اعلام این اتحادیه، فرایند رای‌گیری برای انتخاب رئیس اتحادیه علمای مسلمان، معاونان و اعضای شورای هیئت امنای آن با حضور ۶۵۱ عالم از سراسر جهان در یکی از هتل‌های دوحه برگزار شد.^۱

قره داغی پیش از این دبیرکل این اتحادیه بود.

اتحادیه جهانی علمای مسلمان شنبه هفته جاری از آغاز فعالیت‌های ششمین دوره نشست مجمع عمومی خود تحت شعار «دین خود را اقامه می‌کنیم، امت خود را اعتلا می‌بخشیم و مقدساتمان را یاری می‌کنیم» خبر داده بود.

علی محیی‌الدین قره داغی عالم و فقیه عراقی است که در سال ۱۹۴۹ میلادی در منطقه قره داغ از توابع استان سلیمانیه در کردستان عراق متولد شد. او تابعیت قطر دارد.

اتحادیه جهانی علمای مسلمان در سال ۲۰۰۴ میلادی توسط یوسف قرضاوی و عبدالله بن بیه از علمای اهل سنت، محمد واعظ زاده خراسانی از علمای تشیع و احمد بن حمد بن سلیمان الخلیلی از علمای اباضیه تشکیل شد.^۱

---

1 <https://fa.shafaqna.com/news/۱۷۲۱۳۴۰>

حضور جنجالی وزیر افراط‌گرای هندی در حرم مدنی

«سمریتی زوبین ایرانی» وزیر امور اقلیت‌ها در هند که به ضدیت با اسلام و افراط‌گرایی معروف است، هشتم ژانویه برای انجام سفری ۲ روزه وارد عربستان شد.

وی در این سفر از محوطه مسجد نبوی و کوه احد و اطراف مسجد قبا به عنوان اولین مسجد اسلام بازدید کرد.

در این سفر «فی مورالیدهاران» وزیر مشاور در امور خارجی و مسائل پارلمانی هند و نیز شماری از مسئولان ارشد عربستان، این وزیر تندروی هندی را همراهی می‌کردند.

سفر این هیئت هندی اولین سفر گروهی از غیرمسلمانان در مدینه منوره است که پس از طرح درخواست رسمی و کسب موافقت مقامات رسمی عربستان سعودی انجام شده است.

این وزیر هندی با انتشار عکس‌هایی از سفر دو روزه خود به عربستان سعودی، در حساب کاربری خود در پایگاه شبکه اجتماعی ایکس (توییتر سابق) اظهار کرد: امروز سفری تاریخی به مدینه داشتم، یکی از مقدس‌ترین شهرها نزد مسلمانان که شامل بازدید از مسجدالنبی، کوه احد و مسجد قبا به عنوان اولین مسجد مسلمانان بود.

در سفر این وزیر هندی به عربستان سعودی و در دیداری با توفیق الربیعی، وزیر امور حج و عمره عربستان، قرارداد دوجانبه حج سال ۲۰۲۴ امضا شد که به موجب آن هند سهمیه یک میلیون و ۷۵ هزار و ۲۵ حاجی را برای مراسم حج امسال دریافت کرد.

این درحالی است که حضور این مقام هندی در مدینه منوره با انتقادات گسترده‌ای در فضای مجازی همراه شده است و کاربران از وی به عنوان شخصی که به دشمنی‌اش با اسلام شناخته می‌شود، نام برده‌اند.

عماد المبیض واعظ سعودی، امام جماعت و خطیب سابق مسجد ملک عبدالعزيز دمام، نوشت: ورود وزیر هندو به صحن‌های مسجد النبی مکروه و مایه‌ی ننگ نسبت به سرزمین الحرمین است.

سعد الفقیه، معارض سرشناس سعودی درباره جنجال‌های ناشی از سفر هندی‌ها، گفت: وقتی قدرت در دست دشمن حرمین شریفین است، عمداً میزبان دشمنان خدا و رسولش در حرمین شریفین می‌شوند تا به مسلمانان بیشتر توهین کنند.

وی در مطلبی که در حساب کاربری خود در پلتفرم «X» منتشر کرده، افزود: با هماهنگی بن سلمان و تیمش، برای وزیر افرافی هندو که به تلاش‌های همه جانبه در جنگ علیه اسلام معروف است، فرش قرمز پهن می‌شود.

دیگر کاربران شبکه‌های اجتماعی نیز با انتشار توییت‌هایی از این سفر و بازدیدهای این وزیر ضد اسلام و ضد پیامبر (صلی الله علیه و آله) و سکوت علمای مسلمان در قبال آن انتقاد کردند.

کاربران عرب تأکید کردند که این وزیر تندرو از مسلمانان بیزار است و موجب آزار و اذیت مسلمانان در هند شده بود. این اقدام مقدمه‌ای برای ساخت معابد هندو خواهد بود.

در مقابل رسانه‌های هندی با توجه به اینکه این اولین بار بود که از هیئتی غیر مسلمان در مدینه استقبال می‌شد، این دیدار را جشن گرفتند.^۱

---

1 <https://www.middleeasteye.net/news/saudi-arabia-bjp-minister-smriti-irani-non-muslim-delegation-medina>

شیعیان سنتی پاکستان در سوگ فقیه خدوم برجسته

مرحوم آیت‌الله شیخ محسن علی نجفی از شاگردان برجسته آیت‌الله خوئی، شهید محمدباقر صدر و نماینده آیت‌الله سیستانی سه شنبه ۱۹ دیماه در اسلام آباد به جوار رحمت خدا شتافت.

ایشان از اعضای مجمع جهانی اهل بیت (ع) و رئیس این شورا در پاکستان بود.

مدارس اسوه با بیست هزار فارغ التحصیل از یادگارهای ماندگار این فقیه سعید است که از مقطع ابتدایی تا دانشکده‌های فنی، مهندسی و پزشکی را تحت پوشش قرار می‌دهد و تحول‌شگرفی در پیوند نظام آموزش ابتدایی تا آموزش عالی پاکستان بر جای نهاد. تربیت «متخصصان متعهد» از مهمترین مأموریت‌های این مرکز اعلام شده است.

آیت الله شیخ محسن نجفی علاوه بر اشتغال به تدریس خارج فقه و اصول، به خدمات متنوع رفاهی می‌پرداخت که تأسیس مساجد و مراکز دینی، شبکه ماهواره‌ای هادی تی‌وی، ساخت مجتمع مسکونی برای ایتام و نیازمندان، کمک به زلزله‌زدگان و سیل‌زدگان، خیریه برای ازدواج نیازمندان، خدمات بهداشتی عمومی و آبرسانی به مناطق محروم از فعالیت‌های اجتماعی ایشان است.

تأسیس جامعه الکوثر، تأسیس بنت الهدی برای حفظ قرآن، جامعه اهل البیت (علیهم السلام) و تحول در ساختار آموزشی دینی مدارس پاکستان از دغدغه‌های ایشان بود.

کتاب الکوثر فی تفسیر القرآن از آثار مشهور او به زبان اردو و عربی است. همچنین کتاب اقتصاد اسلامی که بر منهج اقتصادنا شهید صدر نوشته است از آثار قلمی اوست.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی ارتحال این عالم بزرگوار را به علماء و حوزه‌های علمیه پاکستان تسلیت گفتند. همچنین آیت الله سیستانی، آیت الله مکارم شیرازی، آیت الله بشیر نجفی، آیت الله اعرافی مدیر حوزه‌های علمیه، آیت‌الله رضا رضانی دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت علیهم السلام و آیت الله حسینی بوشهری رئیس شورای عالی حوزه‌های علمیه و رئیس جامعه مدرسین هر یک در پیام‌های جداگانه ارتحال آیت الله شیخ محسن نجفی را تسلیت گفتند.^۱

نخست وزیر یکی از ایالت‌های هند دستور «ممنوعیت حجاب» در موسسات دولتی را لغو کرد

سیدارا مایا، نخست وزیر ایالت کارناتا کای هند از دولت خواست دستورات صادر شده توسط دولت قبلی مبنی بر ممنوعیت حجاب زنان در موسسات آموزشی دولتی را لغو کند.

به نظر می‌رسد، این اقدام نشان‌دهنده پایان یک حکم قضایی است که اعتراضات گسترده‌ای را در سراسر هند ایجاد کرده بود.

سیدارامایا در یک نشست عمومی در میسورو از حقوق فردی نیز حمایت کرد و گفت: تصمیم برای پوشیدن حجاب به یک ایده ساده خلاصه می‌شود و آن این است که مردم روش‌های متفاوتی برای لباس پوشیدن دارند.

وی افزود: محدودیت نداشتن حجاب برداشته می‌شود و منع حجاب دیگر وجود نخواهد داشت شما می‌توانید همین الان حجاب داشته باشید و بروید. مقامات قبلاً از آنها خواسته‌اند که این دستور را پس بگیرند.

وی افزود: اینکه چه ببوشید و چه بخورید تصمیم شماست، پس چگونه دولت می‌تواند جلوی آن را بگیرد؟ آنچه من می‌خورم به من مربوط می‌شود و آنچه شما می‌خورید به شما مربوط می‌شود.

این تصمیم نشان‌دهنده عقب‌نشینی از بحث برانگیزترین گام‌ها در هند است که توسط دولت قبلی حزب بهاراتیا جانا در این ایالت انجام شد. کالج دولتی در اودوپی دانشجویان دختر محجبه را از ورود به کلاس‌ها منع کرد و باعث تظاهرات گسترده‌ای شد که به بخش‌های وسیعی از ایالت و سپس در سراسر هند گسترش یافت.

در آن زمان، گروه‌های هندو گروه‌های زیادی از افراط‌گرایان را بسیج کردند تا از ورود زنان محجبه مسلمان در هند به مدارس و دانشگاه‌ها جلوگیری کنند و همین امر باعث درگیری با مسلمانان شد.^۱

زلزله در مناطق مسلمان نشین چین با ۱۴۹ کشته

خبرگزاری رویترز با توصیف زلزله در شمال غرب چین به «یکی از قوی ترین زمین لرزه های سالهای اخیر» این کشور، روز دوشنبه چهارم دیماه گزارشی در این باره منتشر کرد.

این خبرگزاری به نقل از رسانه های دولتی چین خبر داد که تلفات این زلزله که در مناطق دورافتاده و فقیر چین در شمال غربی چین به وقوع پیوسته، به حداقل ۱۴۹ کشته افزایش یافت.

به گفته منابع محلی در چین، با گذشت حدود یک هفته از این زلزله همچنان دو نفر از ساکنان منطقه زلزله زده در استان های «گانسو» و «کینگای» مفقود شده اند.

جمعیت قابل توجهی از ساکنان این دو استان زلزله زده چین را اقلیت مسلمان این کشور تشکیل می دهند.

گانسو شدیدترین تلفات و خسارت را از زلزله دیده است. بیش از ۲۰۰ هزار خانه نابود شد، ۱۵ هزار منزل مسکونی در آستانه تخریب قرار گرفته، ۱۴۵ هزار نفر بی خانمان شدند و ۱۱۷ نفر جانشان را از دست دادند و ۷۸۱ تن زخمی شده‌اند.

از استان کینگای خبرها حاکی از آن است که حداقل ۳۲ نفر کشته شدند. بنا بر گزارش رسانه‌های محلی، این زمین لرزه ده‌ها میلیون دلار خسارت اقتصادی به صنایع کشاورزی و شیلات چین وارد کرده است.^۱

با ورود لایحه قانونی کردن ازدواج همجنسگرایان به مجلس، مرکز اسلامی تایلند مخالفت خود را با این طرح اعلام کرد

با توجه به تلاش‌های فعالان ازدواج همجنسگرایان و حمایت‌های دولت جدید لایحه قانونی کردن ازدواج همجنسگرایان به مجلس تایلند راه یافته و با

1 <https://www.farsnews.ir/news/14021004000319>

توجه به اینکه این تلاشها سالهاست نافرجام مانده تجمعات زیادی نیز در این راستا برای به نتیجه رساندن این تلاشها انجام می‌شود.

در همین راستا مرکز اسلامی تایلند با انتشار بیانیه‌ای مخالفت جدی خود را با این طرح و تصویب آن اعلام نموده است. در این بیانیه اعلام شده با توجه به اینکه جامعه مسلمان بخشی از این کشور است و ازدواج در اسلام صرفاً به پیوند زن و مرد اطلاق شده و هر پیوند دیگری از نظر اسلام ممنوع است، تصویب چنین قوانینی بدون در نظر گرفتن فرهنگ و عقاید جوامع ادیان دیگر این جوامع را نیز به خطر می‌اندازد.^۱

انتخاب شیخ جدید (رییس اداره) مسلمانان گرجستان

چندی پیش جلسه شورای عالی مذهبی در خصوص انتخاب شیخ اداره کل مسلمانان گرجستان برگزار شد. همانطور که قبلاً اعلام شده بود، روند رای‌گیری نامزدهای شیخ GMI انجام شد و در این جلسه حاج فائق نبی‌اف که سال‌ها خدمات مذهبی و اجتماعی در گرجستان داشته است، با رای اکثریت شورای عالی مذهبی برای یک دوره ۵ ساله به عنوان شیخ در اداره مسلمانان گرجستان (GBMI) انتخاب شد.

حاج فائق تیمور اوغلو نبی‌اف در سال ۱۹۷۷ در روستای صابرکند مارنئولی به دنیا آمد. او از دبیرستان شماره ۴ مارنئولی در رشته زبان روسی فارغ‌التحصیل شد و اولین تحصیلات دینی خود را در «مدرسه گنج» آذربایجان گذراند. پس از آن تحصیلات دینی خود را در جمهوری اسلامی ایران شهر قم ادامه داد. پس از بازگشت به گرجستان در «مدرسه امام علی (ع)» که زیر مجموعه مسجد جمعه

تفلیس تأسیس شده بود به عنوان معلم و بعد به عنوان مدیر مشغول به کار شد. حاج فایق نبی اف در سال ۲۰۰۲ تا به امروز به عنوان مدیر مرکز آموزشی مذهبی و فرهنگی «آل البیت» فعالیت می‌کرد.

وی در این سالها مجله «مجتبی» را به زبانهای گرجی و آذربایجانی، با هدف ترویج ارزشهای اخلاقی و آموزه‌های دینی خردسالان و نوجوانان منتشر و کتابخانه‌ای بزرگ زیر نظر «البیت» تأسیس کرد. وی در سالهای فعالیت خود در ساخت و تعمیر بسیاری از مساجد و همچنین مسجد امام حسین (ع) در مارنئولی کمکهای قابل توجهی انجام داد و در ساماندهی و کمک به خانواده‌های نیازمند خدمات شایانی داشت. علاوه بر این فایق نبی اف به جوانان و نوجوانان برای پذیرش و ورود دانشگاه‌ها حمایت کرد.

بدین ترتیب به ابتکار و همت ایشان دوره‌های مقدماتی برای پذیرش بیش از ۲۰۰ نفر از جوانان در دانشگاه‌های دولتی در موسسه «آل البیت» برگزار شد. فایق نبی اف عضو شورای عالی و علمی اداره کل مسلمانان گرجستان است و در بسیاری از رویدادها و کنفرانس‌های بین‌المللی به نمایندگی از روحانیون گرجستان شرکت کرده و به زبان‌های عربی، فارسی و روسی تسلط دارد و زبان گرجی را نیز صحبت می‌کند. وی متاهل و دارای سه فرزند می‌باشد.^۱

ممنوعیت پخش سریال محبوب ترکیه‌ای به دلیل مخالفت با «ارزش‌های ملی و معنوی ترکیه»

شورای عالی رادیو و تلویزیون ترکیه (Radyo ve Televizyon Üst Kurulu) که به اختصار RTÜK نیز شناخته می‌شود، روز پنجشنبه ۲۸ دسامبر اعلام کرد که پخش سریال تلویزیونی «Kızıl Goncalar» (غنچه‌های قرمز) را به دلیل مخالفت با «ارزش‌های ملی و معنوی جامعه» به مدت دو هفته ممنوع کرده است.

ایلهان تاشی، یکی از اعضای هیئت مدیره RTUK در پلتفرم رسانه اجتماعی X گفت که این شورا همچنین ۳ درصد جریمه اداری را برای شرکت فاکس تی وی در نظر گرفته است.

«Kızıl Goncalar» که شکاف و مرزبندی بین بخش‌های مذهبی و سکولار جامعه را برجسته می‌کند، پس از اولین پخش آن در ۱۸ دسامبر با

واکنش‌های فراوانی مواجه شد. هرچند دو قسمت اول آن در صدر فهرست‌های رتبه‌بندی قرار گرفتند و بیش از ۱۰ میلیون بازدیدکننده در یوتیوب داشتند.

RTUK اغلب نمایش‌ها را به خاطر آنچه که نقض ارزش‌های اخلاقی

ترکیه همچون نهاد خانواده می‌داند جریمه می‌کند.

منتقدان و احزاب مخالف، این شورا را به دلیل محدود کردن آزادی‌ها مورد

انتقاد قرار داده‌اند.

فاروق تورگوت، تهیه‌کننده این سریال، گفت: «این سریال واقعیت جامعه

ترکیه را منعکس می‌کند و تقابل بین بخش‌های سکولار و مذهبی جامعه را به

تصویر می‌کشد.»

روزنامه حریت به نقل از تورگوت نوشت: «من سعی می‌کنم آینه‌ای از

واقعیت‌های جامعه ترکیه داشته باشم. واقعیت‌ها باید مورد بحث قرار گیرند، ما

نمی‌توانیم با نادیده گرفتن آنها پیشرفت کنیم. آنها به ما اعلام جنگ کردند، اما

ما تا آخر می‌جنگیم.»

ابوبکر شاهین، رئیس RTUK و یکی از اعضای حزب حاکم عدالت و

توسعه به ریاست رئیس جمهور طیب اردوغان، در شبکه اجتماعی X نوشت که

بینندگان معترض خواستار لغو برنامه شده‌اند. همچنین پوسترهای آن بر روی

بیلборدهای استانبول با اسپری سیاه شده است.

رسانه‌های طرفدار دولت نیز این سریال را به اسلام‌هراسی متهم کردند که

باعث لغو مجوزهای مکان فیلمبرداری برای قسمت‌های بعدی شد.

جماعت اسماعیل آقا که به حمایت قاطع خود از دولت معروف است و در دوره حزب عدالت و توسعه به یکی از گسترده‌ترین تشکل‌های مذهبی ترکیه تبدیل شد، به شدت از این سریال انتقاد کرد.

جماعت اسماعیل آقا در حساب خود در شبکه ایکس نوشت: «تولیداتی که در رسانه‌های امروزی با هدف توهین به خدا، کتاب شریف ما قرآن، نهادهای معنوی مانند فرقه‌ها و احکام، دین و افراد متدین تولید می‌شوند، مطلقاً قابل قبول نیست.»^۱

---

1 https://www.reuters.com/world/middle-east/turkey-fines-popular-tv-series-after-religious-controversy-2023-12-28/?taid=658d94834a445e00159e86a&utm_campaign=trueAnthem:+Trending+Content&utm_medium=trueAnthem&utm_source=twitter

جنجال برسر قانون ممنوعیت پوشش حجاب در ارتش بوسنی و هرزگوین

دادگاه قانون اساسی بوسنی و هرزگوین ۱۹ ژانویه در پرونده درخواست باقر عزت بگوویچ، عضو سابق هیئت رئیسه مجلس اقوام بوسنی و هرزگوین برای بررسی وجاهت قانونی بند (۳) ماده ۵ آیین نامه لباس فرم ارتش بوسنی و هرزگوین که می‌گوید: «علائم دینی با لباس را می‌توان به گونه‌ای پوشید که قابل رویت نباشد» رای داد که ممنوعیت پوشیدن حجاب با لباس ارتش بوسنی و هرزگوین در طول خدمت نقض حق آزادی دین نیست.

دادگاه قانون اساسی بوسنی و هرزگوین در شرح این حکم خاطر نشان ساخت دادگاه حقوق بشر اروپا تاکید کرده است که در صورت لزوم می‌توان هرگونه اجماع و ارزش‌های مشترک ناشی از عرف کشورهای امضاکننده کنوانسیون حقوق بشر اروپا را در نظر گرفت.

دادگاه قانون اساسی بوسنی و هرزگوین افزود: از آیین نامه لباس فرم ارتش بوسنی و هرزگوین مشهود است که قواعد پوشیدن قابل مشاهده نمادهای دینی در

ارتش بوسنی و هرزگوین به طور یکسان برای همه اعضا اعمال می‌شود و حفاظت از اصل بی‌طرفی در ارتش با ارزش‌هایی سازگار است که قانون اساسی بوسنی و هرزگوین و کنوانسیون حقوق بشر اروپا بر آن استوار است. دادگاه قانون اساسی بوسنی و هرزگوین بر این باور است که وزارت دفاع بوسنی و هرزگوین به دلیل ویژگی‌های خاص ارتش این کشور می‌تواند از اعضای خود بخواهد که از بیان برخی اعتقادات دینی در محل کار خودداری کنند.

ملاحظه: به چالش کشیده شدن قانون ممنوعیت پوشیدن حجاب در ارتش بوسنی و هرزگوین از سه سال پیش و با درخواست سربازان املا می‌انویچ از دادگاه قانون اساسی بوسنی و هرزگوین در خصوص بازنگری در قانون یاد شده آغاز شد و با درخواست باقر عزت بگوویچ برای ارزیابی مجدد آئین نامه لباس فرم نیروهای مسلح بوسنی و هرزگوین رسانه‌ای شد. دادگاه قانون اساسی به این نتیجه رسید که ممنوعیت پوشیدن حجاب در طول خدمت سربازی در نیروهای مسلح بوسنی و هرزگوین حق آزادی مذهب را نقض نمی‌کند. این بدان معناست که سربازان املا می‌انویچ همچنان از حضور در نیروهای مسلح بوسنی و هرزگوین با پوشش حجاب، محروم است. املا می‌انویچ این تصمیم دادگاه را نقض حقوق دینی و تبعیض جنسیتی عنوان کرد. لازم به ذکر است دادگاه قانون اساسی بوسنی و هرزگوین چندی پیش تصمیمی را برای اعضای مرد نیروهای مسلح بوسنی و هرزگوین در مورد گذاشتن ریش توسط کادر ارتش گرفت و پذیرفت که قانون منع گذاشتن ریش توسط سربازان، تبعیض آمیز است اما در مورد حجاب به چنین تصمیمی نرسید.^۱

ممنوعیت فعالیت حزب اسلامی التحریر در انگلیس

وزیر کشور انگلیس روز دوشنبه ۱۵ ژانویه لایحه‌ای را به پارلمان این کشور ارائه کرد که براساس آن سازمان «حزب اسلامی التحریر» به فهرست نهادهای به اصطلاح تروریستی این کشور اضافه شود.

در صورت موافقت پارلمان، این لایحه در ۱۹ ژانویه ۲۰۲۴ لازم الاجرا

خواهد شد و این بدان معناست که عضویت، دعوت به حمایت و نمایش نشان حزب التحریر در مکان‌های عمومی جرم تلقی خواهد شد.

جیمز کلورلی وزیر کشور انگلیس در این باره، به حمایت حزب التحریر از عملیات طوفان الاقصی اشاره و ادعا کرد که این گروه، «یک تشکیلات یهودستیز است که به طور فعال تروریسم را ترویج و تشویق می‌کند».

وی مدعی شد: تحریم این گروه باعث می‌شود هرکسی که به آن تعلق دارد و از آنها حمایت کند، مجازات بشود. این اقدام، توانایی حزب التحریر را برای فعالیت (در انگلیس) محدود می‌کند.

بر اساس بیانیه وزارت کشور انگلیس، حزب التحریر یک گروه سیاسی بین‌المللی است که در سال ۱۹۵۳ تأسیس شد. مقر این حزب در لبنان است و در ۳۲ کشور از جمله بریتانیا، ایالات متحده، کانادا و استرالیا فعالیت می‌کند. تام توگندهات معاون وزیر کشور انگلیس که از حامیان سرسخت رژیم صهیونیستی است، در همین پیوند ادعا کرد: حزب التحریر آشکارا تروریسم را تشویق و ترویج می‌کند. ابراز خرسندی آنها از حملات هولناک حماس به اسرائیل، شرم‌آور است. ما قاطعانه برابر یهودستیزی و نفرت علیه جامعه یهودی در بریتانیا ایستاده ایم.

وی با اشاره به اینکه فعالیت حزب التحریر در چندین کشور ممنوع اعلام شده است، افزود: این لایحه طی این هفته در پارلمان مورد بحث قرار خواهد گرفت و در صورت تصویب، حزب التحریر هشتادمین سازمانی خواهد بود که در بریتانیا ممنوع می‌شود.^۱

ملاحظه: التحریر الاسلامی، یا حزب التحریر (حزب آزادی بخش) یک حزب اسلام‌گرا است که توسط تقی الدین نَبْهانی سال ۱۳۳۲ ش / ۱۹۵۳م در بیت المقدس تأسیس شد.

وی با گروهی از همفکران خود از اخوان المسلمین جدا شد و حزب التحریر را به عنوان حزبی سیاسی، و نه گروه تبلیغی یا خیریه یا سازمان مبارزاتی، بنیان گذاشت و شاید به همین دلیل است که برخی، این حزب را از شاخه‌های اخوان المسلمین دانسته‌اند.

نیهانی در ۱۳۳۲ ش / ۱۹۵۳ برابر محدودیت‌هایی که دولت اردن برایش ایجاد کرد، به سوریه و سه سال بعد به بیروت رفت و تا پایان عمر در آنجا ماند.

هدف حزب در چند مرحله تبیین شده است: مرحله اول، از سرگیری شیوه زندگی اسلامی به طوری که همه امور طبق اسلام سازماندهی و اجرا شود، و دعوت دیگر کشورها به اسلام؛ مرحله دوم احیای امت اسلامی با اندیشه‌های روشنگرانه و تلاش برای بازگرداندن شکوه و اقتدار گذشته امت اسلامی که حکومت آن بر مبنای قوانین اسلامی همچون صدر اسلام باشد. همچنین حزب التحریر برای هدایت و رهبری امت اسلامی در مبارزه با کفر و آزادی از تسلط افکار و قوانین و نظام‌های الحادی تلاش خواهد کرد. در واقع هدف اصلی و اساسی حزب التحریر الغای دولت و ملت‌های اسلامی و برقراری مجدد خلافت اسلامی است.

در سالهای اخیر، حزب التحریر موفق شده است مجدداً در برخی از کشورهای اسلامی و نیز در آسیای مرکزی و شبه قاره و افریقا و اخیراً در امریکا و اروپا حضور و فعالیت داشته باشد و از جمله، حزب را سازماندهی کند. این حزب در بریتانیا، به فعالیت علنی پرداخته و در بین نسل جوان مسلمان در بریتانیا نفوذ یافته و بویژه با تأسیس پایگاهی در اینترنت، ضمن معرفی خود و فعالیت‌هایش، مواضع و عقایدش را ترویج می‌کند.

فرانسه اعزام امامان از خارج به این کشور را ممنوع می‌کند

بر اساس تصمیم دولت فرانسه، از اول ماه ژانویه سال ۲۰۲۴ میلادی ورود امامان جدید از خارج به این کشور ممنوع خواهد بود.

بنا به تدابیر در نظر گرفته شده برای مقابله با آنچه "انشقاق اسلامی" نامیده شده قرار است از این پس امامان اسلامی تحت نظارت نهادهای فرانسوی و در دانشگاه‌های این کشور آموزش ببینند.

به گفته ژرالد دارمانین، وزیر کشور فرانسه، امامانی که قبلاً از کشورهایمانند مراکش، تونس و الجزایر برای فعالیت‌های مذهبی به فرانسه اعزام شده‌اند، باید از اول ماه آوریل سال ۲۰۲۴ دارای "وضعیت جدیدی" شوند.

"وضعیت جدید" برای امامان در فرانسه حاوی عدم دریافت حقوق از کشورهای خارجی و پرداخت حقوق به آنها" به طور مستقیم توسط انجمن‌های مساجد در فرانسه" است.

هدف اصلی این قانون این است که امامان شاغل در فرانسه دیگر کارمند کشورهای خارجی نباشند.

طبق این تدابیر، امامانی که از قبل در فرانسه فعال بوده‌اند موظف هستند تا پایان ماه مارس سال ۲۰۲۴ "شرایط کاری" خود را تغییر دهند.

وزیر کشور فرانسه با ارسال نامه‌ای اتخاذ این تغییرات را به اطلاع مقامات مربوطه در کشورهای اعزام کننده امامان، رسانده است.

دارماین تصریح کرد که اصلاحاتی که در آغاز سال ۲۰۲۰ توسط امانوئل ماکرون، رئیس جمهور فرانسه در این زمینه تدوین شده است، حال اجرا خواهند شد.

در اواسط ماه دسامبر سال جاری میلادی، دولت آلمان نیز با دولت ترکیه قرار گذاشت که از این پس اعزام امامان از ترکیه به آلمان پایان یابد.^۱

فرانسه-اعزام امامان-از-خارج-به-این-کشور-را-/-fa-ir/ <https://www.dw.com> 1
۶۷۸۵۸۹۸۳/a/ممنوع-میکند

پاپ فرانسیس حملات ایران به کردستان عراق را محکوم کرد

پاپ فرانسیس روز چهارشنبه ۲۷ دی‌ماه حمله موشکی ایران به اقلیم کردستان در شمال عراق را محکوم کرد و از همه طرف‌ها خواست از تشدید درگیری‌ها در خاورمیانه اجتناب کنند.

رهبر کاتولیک‌های جهان در جریان سخنرانی هفتگی خود در واتیکان گفت: «روابط خوب بین همسایگان با اقدامات اینچنینی ایجاد نمی‌شود، بلکه با گفتگو و همکاری ایجاد می‌شود. از همه می‌خواهم از هر اقدامی که به تنش در خاورمیانه و دیگر سناریوهای جنگی دامن می‌زند، پرهیز کنند.»

فرانسیس خواستار دعا برای «قربانیان جنگ‌ها» شد و به طور خاص به اوکراین، غزه، سرزمین فلسطین و اسرائیل اشاره کرد.^۱

¹ <https://www.theguardian.com/world/live/2024/jan/17/middle-east-crisis-live-news-updates-israel-gaza-palestine-hamas-war-iran-strike-pakistan-sunni-us-red-sea-crisis-houthi-missile-attack>

پاپ فرانسیس خواهان ممنوعیت رحم اجاره‌ای در سراسر جهان شد

پاپ فرانسیس روز دوشنبه ۱۸ دی ماه طی یک سخنرانی در جمع سفرای خارجی در واتیکان، با مذموم دانستن رحم اجاره‌ای افزود که این شیوه، تهدید علیه صلح و کرامت انسانی است.

رهبر کاتولیک‌ها افزود، «رحم جایگزین»، نقض جدی کرامت زن و کودک است و از جامعه بین‌المللی خواست «تا این عمل را به طور همگانی ممنوع کنند». پاپ تصریح کرد، فرزند یک هدیه است و نباید مبنای قرار دادهای تجاری قرار بگیرد^۱.

1 <https://fa.shafaqna.com/news/۱۷۲۱۴۲۱>

مکرون یک همجنس‌گرا را به عنوان جوانترین نخست‌وزیر فرانسه منصوب کرد

امانوئل مکرون، رئیس‌جمهوری فرانسه، گابریل آتال را به عنوان نخست‌وزیر جدید این کشور منصوب کرد. آتال اولین نخست‌وزیر «علنا همجنس‌گرا»ی فرانسه خواهد بود. او با ۳۴ سال سن، جوان‌ترین نخست‌وزیر تاریخ این کشور نیز به شمار می‌رود.

دفتر ریاست جمهوری فرانسه روز سه‌شنبه ۱۹ دی در بیانیه‌ای آتال را به عنوان مسئول تشکیل دولت معرفی کرد.

آتال از ۱۷ سالگی به حزب سوسیالیست پیوست و از ژوئیه ۲۰۲۳ به عنوان وزیر آموزش فرانسه در کابینه مکرون حضور داشت.

او در دوران همه‌گیری کرونا به عنوان سخنگوی دولت فرانسه فعالیت می‌کرد.

وبسایت خبری تایمز اسرائیل نوشت پدر آتال یهودی بوده است.

یکی از جنجالی‌ترین اقدامات نخست‌وزیر جدید فرانسه در زمان حضورش در وزارت آموزش، منع کردن پوشیدن عبایا، لباس‌های بلند و آزاد، در مدارس این کشور بود.

این تصمیم با انتقاد مسلمانان روبه‌رو شد اما دولت در پاسخ استدلال کرد که طبق قانون، داشتن «پوشش مذهبی در مدارس» ممنوع است و عبایا نیز یک نوع پوشش مذهبی محسوب می‌شود.

در پی این اقدام مکرون، انجمن‌های همجنس‌گرایان فرانسه با ارسال نامه‌ای به گابریل آتال انتخاب‌وی را تبریک گفته و او را نماد و الگوی قوی برای جوانان معرفی کردند و انتصاب او را یک پیام مثبت به نوجوانان هم‌جنس‌گرا برای امکان دستیابی به مناصب بالا همچون نخست‌وزیری خواندند.^۱

یک دهه تجاوز! افشای رسوایی جنسی یک خانام اسرائیلی

به گزارش وب سایت عبری والا، دادگاهی در ناصره، رهامیم حییم، روحانی اسرائیلی را به دلیل آسیب جدی که به دخترش وارد کرده، به ۱۹ سال حبس در کنار سایر مجازات‌ها محکوم کرد.

قضات اسرائیلی در حکم خود نوشتند: «این شخص به خوبی از زشتی اعمال خود آگاه بود.» بحث در مورد پرونده او پس از فرار او به اوکراین و دستگیری در آنجا به تعویق افتاده بود.

به گزارش این سایت عبری، دادگاه پس از صدور حکم در هفته گذشته، روز چهارشنبه سوم ژانویه اجازه انتشار این خبر در رسانه‌ها را داد.

کیفرخواست علیه رهامیم حییم، روحانی یهودی اسرائیلی در ژانویه سال گذشته تنظیم شد، اما سه هفته بعد درست یک روز قبل از شروع جلسات دادگاهش از فلسطین اشغالی گریخت.

بر اساس این حکم کتبی متهم دارای ۹ فرزند است که این دختر فرزند ششم وی بوده و پدرش بارها به او تجاوز کرده است.

بر اساس آنچه که روزنامه یدیعت آحارونوت نیز گزارش داد، سوفی گرانیت تکاتزمن، وکیل قربانی، گفت: «این یک مورد جرایم جنسی جدی در خانواده است. این پدر از سن ۳ سالگی تا ۱۳ سالگی به این دختر تجاوز کرده است.»

بر اساس گزارش وبسایت «الجزیره نت»، علی‌رغم جنایات متعدد تجاوز جنسی که در میان صفوف خاخامها و روحانیون اسرائیلی فاش شده است، مراجع دینی در رژیم اشغالگر قدس، رویکرد ثابتی را در برخورد با این جنایات دنبال می‌کنند که در نادیده گرفتن و سپس انکار خلاصه می‌شود.^۱

اخبار کوتاه

دانشگاه الازهر غزه پناهگاه آوارگان

پس از حملات هوایی رژیم صهیونیستی به دانشگاه الازهر غزه و خسارات شدید به ساختمان آن، این دانشگاه هم‌اکنون به پناهگاهی برای آوارگان از حملات وحشیانه رژیم صهیونیستی تبدیل شده است.^۱

دیدار خاخام اعظم سعودی با وزیر دفاع رژیم صهیونیستی

یعقوب هرتزوغ، خاخام صهیونیست که مقامات سعودی از او به عنوان «خاخام اعظم پادشاهی عربستان سعودی» استقبال می‌کنند، بالباس نظامی و سلاح، با وزیر دفاع رژیم صهیونیستی دیدار کرد.^۲

ناکامی قرآن سوز هلندی با دفاع جانانه مسلمانان از قرآن کریم

مسلمانان هلند با وجود حمایت نیروهای امنیتی از یک شهروند هلندی افراطی که قصد داشت یک نسخه از قرآن کریم را آتش بزند، مانع هتک حرمت دوباره به ساحت مقدس قرآن کریم شدند.^۳

شهادت خطیب سابق مسجد الاقصی

شیخ یوسف سلامه وزیر اوقاف و خطیب سابق مسجد الاقصی ۳۱ دسامبر در بمباران ارتش رژیم صهیونیستی در مرکز نوار غزه به شهادت رسید.^۴

1 <https://t.me/dolatedin/۲۵۱۶>

2 <https://t.me/PGulfStudies/۳۴۱۲>

3 <https://twitter.com/YeniSafakArabic/status/۱۷۴۶۸۱۴۷۷۲۵۶۴۰۸۶۸۲۸?t=mRskX۷uATAn۵Yv۶oLHNqrA&s=۰۹>

4 <https://fa.shafaqna.com/news/۱۷۱۵۹۵۸>

بخش دوم: پرونده‌ها

طوفان الاقصی

اتحادیه علمای مسلمان اعلام کرد: هیئتی را برای ورود به نوار غزه تشکیل می‌دهد.

الجزیره نوشت: این اتحادیه از تشکیل هیئتی با هماهنگی مصر به منظور ورود به نوار غزه از طریق گذرگاه رفح خبر داده است.

این موضوع را علی محیی الدین قره داغی رئیس این اتحادیه در حساب کاربری خود در سایت ایکس و در گفتگو با شبکه الجزیره اعلام کرده است. وی در گفتگوی با شبکه الجزیره گفته بود: این هیئت به منظور پشتیبانی از مردم غزه و کمک به آنها وارد نوار غزه می‌شود. قره داغی ادامه داد: قرار شده است یکصد کشتی در حمایت از مردم فلسطین در نوار غزه به کار گماشته شود.

وی ضمن تمجید از شکایت آفریقای جنوبی علیه رژیم صهیونیستی در دیوان دادگستری بین‌المللی، عدم حمایت گسترده کشورهای عربی و اسلامی از این اقدام را تقبیح کرد.^۱

تقدیر مفتی عمان از وزارت آموزش و پرورش این کشور بخاطر توجه به مسئله فلسطین

أحمد بن حمد الخليلي
@AhmedHALKhalili

Follow

نشكر وزارة التربية والتعليم في بلادنا العزيرة، لاهتمامها بالقضية الفلسطينية، وإعداد الجيل ليمضي في هذا النهج إلى أن تنتهر تلك الأرض من كل رجس للاحتلال؛ ولا عبرة لغضب الصهاينة والمتصهينين.
@EduGovOman

Translate post

مفتی اعظم عمان از وزارت آموزش و پرورش این کشور بخاطر توجه و اهتمام به مسئله فلسطین تقدیر و تشکر کرد.

احمد الخليلی روز شنبه (۱۶ دی) در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: از وزارت آموزش و پرورش کشور عزیزمان بخاطر اهتمام به مسئله فلسطین و آماده‌سازی این نسل برای پیشبرد این مسیر تا پاکسازی آن سرزمین از هرگونه پلیدی اشغالگران سپاسگزاری می‌کنیم.

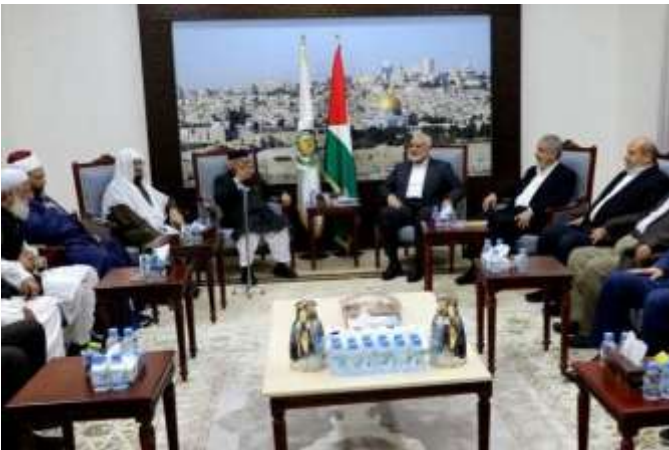
۱ <https://www.aljazeera.net/politics/14/1/2024/> القرمداغي یکشف- /۱۴/۱/۲۰۲۴/ للجزيرة نت- خطه علماء

وی افزود: در این راستا، خشم صهیونیست‌ها و صهیونیست‌زده‌ها نیز هیچ اهمیتی ندارد.

در هفته‌های گذشته ویدئوهای متعددی از اجرای سرودها و نمایش‌های با موضوع مقاومت در مدارس عمان منتشر شده است.^۱

دیدار مفتی اعظم پاکستان بارهبران حماس و دفاع از عملیات طوفان الاقصی

محمد تقی عثمانی مفتی اعظم پاکستان در سفر به پایتخت قطر با سران جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) دیدار و پیرامون تحولات جنگ غزه و لزوم یکپارچگی جهان اسلام علیه جنایات رژیم صهیونیستی گفت و گو کرد.

¹ <https://x.com/AhmedHAiKhalili/status/1743645434272304970?s=20>

تقی عثمانی معروف به شیخ الاسلام و رئیس جامعه دارالعلوم کراچی در دوحه با اسماعیل هنیه و خالد مشعل رهبران حماس دیدار کرد.

مفتی اعظم پاکستان با تاکید بر حمایت‌های سیاسی و مالی از گروه‌های مقاومت فلسطین، افزود: حاکمان جهان اسلام باید برای حمایت از رزمندگان فلسطین اقدام به تشکیل یک جبهه نظامی علیه (رژیم) اسرائیل کنند.

وی بر تداوم حمایت مردم پاکستان از نبرد فلسطینیان علیه دشمن صهیونیستی تاکید و هرگونه توطئه برای سازش با اسرائیل را محکوم کرد.

تقی عثمانی هفته‌های اخیر در سخنرانی در اجتماع ملی همبستگی با فلسطین در شهر اسلام‌آباد اعلام کرد که ما هرگز راهکار دو کشوری برای حل مسأله فلسطین را قبول نداریم.

وی افزود: برخی از حاکمان و دولت‌ها در جهان باید درک کنند که تشکیل یک کشور برای صهیونیست‌ها در کنار فلسطین یک راهکار بیهوده است و نباید فراموش کنیم که اسرائیل یک رژیم نامشروع و جعلی است.

از زمان آغاز عملیات طوفان الاقصی در سرزمین‌های اشغالی فلسطین رهبران دو حزب بزرگ پاکستان (جمعیت علمای اسلام و جماعت اسلامی) با سفر به دوحه و دیدار با رهبران جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) ضمن دفاع از عملیات قهرمانانه مقاومت فلسطین بر تعهد خود برای پشتیبانی از ملت فلسطین تاکید کردند.^۱

نخستین واکنش رهبر طالبان در مورد جنگ غزه

با گذشت بیش از سه ماه از جنایات رژیم صهیونیستی در غزه، ملا هبت‌الله آخندزاده؛ رهبر طالبان می‌گوید که به‌رغم ادعای غرب مبنی بر تامین حقوق بشر، اما مسلمانان در فلسطین «نسل‌کشی» می‌شوند. او همچنین ادعای پیشین خود درباره تأمین حقوق زنان از سوی طالبان در افغانستان را تکرار کرده است.

رسانه‌های نزدیک به طالبان، روز چهارشنبه، ۲۷ دی، نوار صوتی منسوب به ملا هبت‌الله آخندزاده؛ رهبر این گروه را منتشر کردند که می‌گوید مسلمانان در فلسطین «نسل‌کشی» می‌شوند.

رهبر طالبان در این نوار تأکید غرب بر رعایت حقوق بشر در افغانستان و کشورهای دیگر را رد کرده است.

تاریخ و مکان ضبط این نوار مشخص نیست، اما هدایت‌الله هدایت؛ معاون رادیو تلویزیون ملی زیر نظر طالبان با انتشار آن گفته که این سخنرانی مربوط به روز چهارشنبه ۲۷ دی ماه است.

ملاهیبت‌الله افزوده: «شما امروز این صدای جاهلان و ظالمان در مورد حقوق بشر را در دنیا می‌شنوید، اما در فلسطین ظلم سختی بر مسلمانان ادامه دارد و نسل‌کشی می‌شوند.»

در این نوار صوتی ملاهیبت‌الله آخذزاده هیچ اشاره‌ای به ممنوعیت آموزش و تحصیل دختران در افغانستان نکرده است.^۱

کارشناس امور دینی تاجیک: خرید محصولات KFC حرام است

حوالی سال نو میلادی، رستوران زنجیره‌ای KFC (مرتبط با رژیم صهیونیستی) در تاجیکستان از افتتاح ششمین شعبه خود در این کشور خبر داد و مردم را به مهمانی افتتاح آن که مصادف با کریسمس است دعوت کرد.

افتتاح شعبه ششم این رستوران در تاجیکستان و دعوت مردم به جشن کریسمس و تبلیغات گسترده آن در طول سال، توجه کاربران فضای مجازی و شخصیت‌های مذهبی و غیرمذهبی تاجیکستان را جلب نمود. حال در شبکه‌های اجتماعی یک بیانیه که خرید محصولات KFC را حمایت از رژیم صهیونیستی تعبیر کرده و مردم را به تحریم آن دعوت می‌کند، به طور گسترده در حال منتشر شدن و دست به دست شدن است.

برخی از فعالان و کارشناسان دینی تاجیک نیز به این مسئله واکنش نشان دادند؛ همچون ابراهیم سیدنورالدین که استفاده از محصولات KFC و سایر شرکت‌های مرتبط با رژیم صهیونیستی را حرام اعلام نمود.^۱

---

¹ <https://www.facebook.com/share/p/ACmhqHSAqZSvZv3^/?mibextid=qi2Omg>

تحریم‌های دنیای اسلام مک دونالد را زمین گیر کرد

پیرو اقدامات دنیای اسلام در حمایت از مظلومین فلسطین، جنبش‌های فراوانی سرتاسر دنیا برای تحریم محصولات و خدمات و یا شرکت‌های مرتبط با اسرائیل شروع بکار کرد دو شرکت بزرگ که در هدف این تحریم‌ها قرار داشتند مک دونالد و استارباکس می‌باشند

در روزهای گذشته مک دونالد مالزی با طرح شکایتی از سازمان دهندگان **Boycott, Divestment** کمپین انزوا، عدم سرمایه‌گذاری و تحریم اسرائیل **and Sanctions (BDS)** اعلام کرد که این شرکت به دلیل تبلیغات این جنبش

۱,۳ میلیون دلار ضرر کرده است. همچنین اقدامات مشابه توسط مسلمانان تایلند در استان‌های مسلمان نشین صورت گرفته است تا اعتراض خود به جنایات رژیم صهیونیستی و حامیان آنها را به نمایش بگذارند.

این موضوع نشانگر نتیجه اتحاد واقعی مسلمانان بوده و مسلمانان سرتاسر جهان بایستی به قدرت واقعی خود پی برده و به قدرت‌هایی که برای ایجاد تفرقه بین آنها تلاش میکنند بی توجهی نمایند تا دنیای اسلام روز به روز متحدتر و دشمنان مسلمان تضعیف گردند.^۱

مقاومت فلسطینی‌ها عامل اصلی اسلام آوردن ۸۰ درصد تازه‌مسلمانان در لندن

مسجد مرکز اسلامی لویشم لندن در توییتی نوشت: «مسجد ما مسجدی است که الحمدلله روزی نیست که کسی در آن مسلمان نشود. در ۲ ماه گذشته، هر زمان از تازه‌مسلمانان پرسیده‌ایم چه چیزی باعث شده که آنها به اسلام بگردند، ۸ نفر از ۱۰ نفر دلیل آن را فلسطینی‌ها ذکر کرده‌اند. این پیروزی واقعی است.

1 <https://fa.alalam.ir/news/۶۷۸۹۱۰۳>

شهادت برادران و خواهران ما در فلسطین به بیداری بسیاری از مسلمانان و غیرمسلمانان در سراسر جهان انجامیده است. صهیونیسم شکست خواهد خورد و صلح، عدالت و آزادی حاکم خواهد شد.»^۱

---

¹<https://x.com/LewisHamMosque/status/1740756817372963014?s=20>

یهودی سازی فلسطین

شهرک نشینان اسرائیل در پی اشغال محله ارامنه در قدس اشغالی

۳۰ مرد نقابدار روز پنجشنبه ۲۸ دسامبر به محله ارامنه در قدس شرقی اشغالی یورش بردند. به گفته شاهدان عینی، پلیس اسرائیل برای مقابله با این حمله خیلی دیر وارد عمل شده است.

ویدئویی که به طور گسترده در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته شده است، مردان نقابداری را نشان می‌دهد که سنگ و اشیاء دیگر را به سمت روحانیون ارمنی پرتاب می‌کنند.

پلیس بعداً در محل حاضر شد و منطقه را پاکسازی کرد اما مشخص نیست که آیا این افراد دستگیر شده‌اند یا خیر. هویت مهاجمان بلافاصله مشخص نشد، اما فعالان ارمنی در اورشلیم، جرح واروار را مسئول این حمله می‌دانند.

واروار مردی اهل یافا است که در یک معامله بحث برانگیز برای به دست آوردن یک قطعه زمین در محله ارمنی‌ها دست داشته است. این معامله به ظاهر قرار بوده برای ساخت یک هتل مجلل توسط سرمایه‌گذاران یهودی انجام بگیرد که در حال حاضر لغو شده است.

روزنامه *The New Arab* مجموعه‌ای از تحقیقات در مورد این معامله و ارتباط آن با جنبش شهرک نشینان اسرائیلی را منتشر کرده است.

این جنجال باعث شد که شرکت‌ها از جمله *Safdie Architects* مشارکت خود را در این پروژه کاهش دهند.

فعالان مسیحی ارمنی، معتقدند گروه‌های یهودی در تلاش هستند تا زمین مورد مناقشه‌ای که قرن‌ها در تصرف ارامنه بوده را اشغال کنند.

Xana Capital، یک شرکت متعلق به دنی روبنشتاین، معروف به دنی روتمن، پس از امضای قرارداد مشکوک با نورهان مانوجیان، پدرسالار ارامنه چندین سال پیش، ادعای مالکیت بزرگی در محله ارامنه دارد. اسقف نشین ارامنه از این معامله خارج شده و اکنون این پرونده در دادگاه در حال بررسی است.

جزئیات توافق بین پاتریارک و دنی روبنشتاین کاملاً شفاف نیست، اما اعضای جامعه مصمم به لغو معامله و حفظ زمین هستند.

پدرسالار ارامنه با انتشار پیامی از این رویداد خشونت آمیز به عنوان «تهدید وجودی» یاد کرد که جان «اسقف‌ها، کشیشان و ارامنه بومی» را تهدید می‌کند.

این بیانیه می‌افزاید: «ما از دولت و پلیس اسرائیل می‌خواهیم که تحقیقاتی را علیه دنی روتمن و جورج واروار به دلیل سازماندهی حملات جنایتکارانه آنها

به کلیسای ایلخانی و جامعه آرامنه آغاز کنند، حملاتی که به نظر می‌رسد پایانی در پیش ندارند».

اخیراً حملات مشابهی علیه جامعه ارمنی رخ داده است. ماه گذشته، در دو نوبت جداگانه، نگهبانان امنیتی خصوصی و شهرک نشینان اسرائیلی و یهودی با همراهی دو بولدوزر وارد محله آرامنه شدند.

براساس برخی گزارش‌ها، رژیم اشغالگر قدس قصد دارد حداقل ۲۰۰۰۰ خانه را در قدس شرقی اشغالی تخریب کند.

منطقه سلوان یک منطقه عمدتاً فلسطینی نشین در شرق اورشلیم است که پس از جنگ شش روزه ۱۹۶۷ تاکنون توسط اسرائیل اشغال شده و برای یهودیان ارزش زیادی دارد.

سلوان به عنوان بخشی از شهرداری اورشلیم اداره می‌شود. هرچند این اقدام توسط جامعه بین‌الملل بر اساس قوانین بین‌المللی غیرقانونی تلقی می‌شود، اما رژیم صهیونیستی این موضوع را رد می‌کند.

یهودیان ملی‌گرای مذهبی، به این بهانه که شهر باستانی داوود در سلوان واقع شده به دنبال اشغال آن هستند. در حال حاضر این ملی‌گرایان افراطی، سیاستمداران با نفوذی در دولت دارند، مانند ایتامار بن گویر، بزلال اسموتریچ و آریه کینگ که فعالانه از آنها حمایت می‌کنند.

به گفته B'tselem، اسرائیل تا کنون ۱۸۷ خانه را در سال ۲۰۲۳ تنها در شرق بیت المقدس تخریب کرده است. در نتیجه چهارصد و شصت و شش نفر آواره شده‌اند.

لازم به ذکر است که فلسطینی‌ها تقریباً ۴۰ درصد از جمعیت تقریباً یک میلیونی شهر را تشکیل می‌دهند.^۱

«وادی السیلیکون»، بزرگ‌ترین طرح یهودی سازی در قدس اشغالی

پروژه شهرک سازی «وادی السیلیکون» بزرگ‌ترین پروژه در شهر قدس از سال ۱۹۶۷ به شمار می‌رود و هدف آن ادغام دو بخش شهر و تقویت حاکمیت رژیم اشغالگر بر قدس است.

هانی الفتیانی در یک گاراژ متعلق به پدرش برای تعمیر وسایل نقلیه در منطقه صنعتی در محله وادی الجوز واقع در شرق قدس کار می‌کند که بیش از ۶۰ سال پیش تأسیس شده است. وی نگرانی خود را از سرنوشتی که در انتظار وی و صاحبان مغازه‌ها، کارگاه‌ها و مشاغل صنعتی در وادی الجوز است پنهان

1 <https://syaqa.com/۳۱۵۱۱>

نمی‌کند. مشاغل آنها در صورت اجرای پروژه شهرک سازی «وادی السیلیکون» (سیلیکن وادی) در خطر از بین رفتن قرار می‌گیرد.

به نقل از العربی الجدید، این تهدیدها مغازه آهنگری متعلق به ابومحمود القبانی و کارخانه برق خودرو متعلق به خانواده کرد را هدف قرار می‌دهد و این خانواده‌ها و دیگران بیم آن دارند که پس از سال‌ها تلاش و کار، منابع معیشتی خود را از دست بدهند. صاحبان کارگاه‌ها و مشاغل بیش از دو سال پیش اختطاریه تخریب و حذف دریافت کردند و به نظر می‌رسد با تصویب نهایی پروژه اجرای آن به زودی شروع می‌شود و اکثر اعتراضات رد شده است.

این پروژه قرار است در امتداد جاده وادی الجوز و خیابان عثمان بن عفان ساخته شود و شامل ساخت ساختمان‌هایی از هشت تا ۱۴ طبقه روی خرابه‌های مغازه‌های تجاری و صنعتی فلسطینی است. کارشناسان امور قدس تأکید می‌کنند تصویب اولیه پروژه شهرک سازی «وادی السیلیکون» توسط شهرداری اشغالگر قدس در اواسط هفته گذشته به حضور صنعتی و تجاری فلسطینیان لطمه خواهد زد. زیرا صدها کارگاه صنعتی و گاراژهای تعمیر خودرو در این محله وجود دارد. همچنین منجر به ترویج رسمی یهودیت در محله‌های وادی الجوز و شیخ جراح می‌شود؛ جایی که مقر وزارتخانه‌های داخلی و امور اجتماعی اسرائیل و مقر فرماندهی کل پلیس اسرائیل، معروف به «خانه دولتی» است.

وکیل مهند جباره به نمایندگی از شهروندان آسیب دیده قدس علیه این پروژه دادخواستی ارائه کرده است. وی به العربی الجدید گفت: تصویب نهایی این طرح هنوز صورت نگرفته است، زیرا دادخواستی که ما ارائه کرده‌ایم هنوز در حال بررسی است و هنوز مورد بررسی قرار نگرفته است و جلسه‌ای برای اواخر آوریل

تعیین شده است. تنها تصویب اولیه پروژه انجام شده و برخی اعتراضات پذیرفته شد. ده‌ها وکیل اعتراض کردند اما رد شد.

جباره گفت: ما قبلاً سعی کردیم خطر عدم پیگیری دقیق از سوی نهادهای اجتماعی و سیاسی در قدس را روشن کنیم. طبقه‌بندی این طرح به عنوان ساختمان‌های پیشرفته، پروژه‌های مسکونی در آنجا را محدود می‌کند، زیرا می‌دانیم که مقامات اشغالگر به ساکنان فلسطینی قدس اجازه می‌دهند تا روی فقط ۱۰ درصد از مساحت زمین‌هایشان به ساخت و ساز بپردازند.

این وکیل فلسطینی گفت: کل پروژه بیانگر چشم انداز شهرداری رژیم اشغالگر در قدس برای استفاده آینده از این منطقه است و در حد یک طرح تفصیلی نیست که به کمیته منطقه در وزارت داخلی اسرائیل ارائه شود.

خلیل تفکجی، کارشناس شهرک سازی در قدس در مصاحبه با العربی الجدید، مقامات رژیم اشغالگر را به تسریع در تصویب بسیاری از پروژه‌های شهرک سازی و یهودی سازی و برنامه ریزی برای ادغام شرق و غرب قدس پس از هفت اکتبر متهم و تأکید کرد: رد شدن اعتراضات ارائه شده به این مقامات، مانند پروژه وادی السلیکون، در برنامه شهرک سازی اسرائیل برای دوره زمانی بین ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۸ قرار دارد؛ برنامه‌ای که نیاز به صرف حدود یک میلیارد دلار برای ادغام شرق و غرب دارد.

تفکجی گفت: این پروژه در چارچوب برنامه اسرائیل برای مجزا کردن محله‌های قدس و ایجاد کانون‌های شهرک سازی در این محله‌های فلسطینی است. همچنین گروهی از مراکز و نهادهای حاکمیتی اسرائیل از جمله وزارت داخلی،

فرماندهی پلیس و وزارت امور اجتماعی در منطقه شمالی محل این پروژه ایجاد شده است.

وی افزود: اگر به این پروژه نگاه کنیم می‌بینیم که محله‌های فلسطینی را به دو قسمت شرقی که شامل وادی الجوز است و غربی شامل شیخ جراح تقسیم می‌کند. این پروژه بخشی از برنامه امنیتی اسرائیل است که هدف آن محاصره، نفوذ و مجزا کردن محله‌های فلسطینی و ایجاد کانون‌های شهرک سازی است. همچنین مالکیت بیش از ۲۰۰۰ دونم از اراضی فلسطینی‌ها گرفته خواهد شد و بیش از ۲۰۰ تأسیسات صنعتی متعلق به فلسطینی‌ها در وادی الجوز تخریب خواهد شد که برخی از آنها قبلاً هشدار تخریب دریافت کرده‌اند. حدود ۹۰۰ اتاق هتل، جاده‌های جدید، خط ریلی سبک و یک پارک در نزدیکی وادی قدرون در اراضی فلسطینی‌های قدس ساخته خواهد شد.^۱

مشروع-وادی-السلیکون-تهوید- / <https://www.alaraby.co.uk/society/> 1
استیطان‌فی-القدس

پس از خرید گسترده املاک توسط یهودیان، قبرس شمالی فروش ملک را محدودی کند

کمپین‌های رسانه‌ای ادعا می‌کنند که هزاران اسرائیلی و یهودی مقادیر زیادی زمین و املاک در قبرس شمالی خریداری کرده‌اند.

وزیر خارجه ترکیه این موضوع را رد کرده است. ادعا شده است دولت قبرس شمالی پس از اینکه یک کمپین رسانه‌ای ادعا کرد که هزاران اسرائیلی و یهودی در حال خرید ملک در قبرس شمالی هستند، فروش املاک را به خارجی‌ها محدود خواهد کرد.

این اقدام پس از انتشار یک سری از پست‌ها در رسانه‌های اجتماعی توسط صباح الدین اسماعیل، روزنامه‌نگاری که مشاور رئوف دنکاش، رئیس جمهور سابق جمهوری قبرس شمالی بود، انجام شد.

اسماعیل از ماه اکتبر و شروع حمله اسرائیل به غزه، سوابق فروش و ثبت شرکت‌هایی را منتشر کرده است که به گفته او نشان می‌دهد هزاران اسرائیلی و یهودی از کشورهای اروپایی، مسکن و زمین در قبرس شمالی خریداری کرده‌اند. برخی از روزنامه‌های ترکیه بدون ذکر منبع ادعا کرده‌اند که ۳۵۰۰۰ یهودی در قبرس شمالی ملک خریداری کرده‌اند و دارایی‌های یهودیان به ۲۵۰۰ هکتار زمین رسیده است. قبرس شمالی فقط ۳۸۰۰۰۰ نفر جمعیت دارد. _ با این حال، مقامات ترکیه در صدد توجیه و لاپوشانی موضوع هستند. _

ارسین تاتار، رئیس‌جمهور قبرس شمالی، گفت: از این ادعاها نگران است و مشاوران امنیتی او در حال بررسی موضوع هستند.

تاتار گفت: ما برنامه‌های در دست اقدامی داریم که فروش ملک به خارجی‌ها را محدود خواهد کرد. و در این زمینه قوانین فعلی فروش به خارجی‌ها مورد بازبینی قرار خواهد گرفت.

ترکیه در سال ۱۹۷۴ پس از کودتای خونین و نافرجام یونانی‌ها که در تلاش برای الحاق این جزیره به یونان بودند، به قبرس حمله کرد. از آن زمان، قبرس به دو قسمت شمالی و جنوبی تقسیم شده است. جمهوری قبرس (جنوبی_یونانی نشین) در مجامع بین‌المللی به رسمیت شناخته می‌شود. در حالیکه قبرس شمالی تنها توسط آنکارا به رسمیت شناخته شده است.

اسرائیل روابط نزدیکی با جمهوری قبرس (یونانی) دارد، اما روابطش با قبرس شمالی مسلمان نشین مانند روابطش با ترکیه پیچیده است.

ماه گذشته، هاکان فیدان، وزیر امور خارجه ترکیه گزارش‌هایی مبنی بر خرید ملک در قبرس شمالی توسط اسرائیلی‌ها و یهودی‌ها را در جلسه پارلمان ترکیه به چالش کشید.

او گفت که از سال ۲۰۰۰ تنها ۲۰۰ شهروند اسرائیلی درخواست خرید ملک در قبرس شمالی داده‌اند. و شهروندان اسرائیلی رتبه دوازدهم خرید ملک را دارند.

شهروندان انگلیس از سال ۲۰۰۰ و شهروندان ایرانی در ۵ سال گذشته در مقام اول خرید ملک بوده‌اند.

دورسون اوغوز، وزیر کشور قبرس شمالی در نوامبر به پارلمان گفت که دولت به طور خاص در حال آماده‌سازی دو قانون برای تنظیم فروش املاک به شهروندان خارجی است.

تصمیم شورای وزیران قبرس می‌تواند به خارجی‌ها اجازه دهد که از ساکنان قبرس شمالی املاک خریداری کنند، بدون اینکه فروش آن در دفتر ثبت شود. اوغوز ماه گذشته به رسانه‌های محلی گفت که این "یک آسیب پذیری امنیتی برای کشور" ایجاد می‌کند. اوغوز تاکید کرد: که قانونی برای ثبت فروش‌هایی که در سوابق رسمی ثبت نشده‌اند به پارلمان آورده خواهد شد.

طبق گزارش‌ها بیشترین خرید ملک توسط اسرائیلی‌هایی صورت می‌گیرد که ابتدا شهروندی قبرس شمالی را دریافت کرده‌اند. این موضوع، در آمارها خرید آن‌ها را جز خرید شهروندان قبرسی نشان می‌دهد.^۱

¹ <https://www.middleeasteye.net/news/northern-cyprus-restrict-property-sales-jewish-purchases-rumours>

جنایت تروریستی کرمان

واکش نهادها و شخصیت‌های دینی به جنایت تروریستی کرمان

انفجارهای تروریستی روز چهارشنبه ۱۳ دی‌ماه در مسیر گلزار شهدای کرمان که منجر به شهادت ده‌ها هموطن شد، با واکش و محکومیت گسترده از سوی نهادها و شخصیت‌های دینی مختلف همراه شد. دو انفجار تروریستی در مسیر منتهی به گلزار شهدای کرمان ۹۳ شهید و ۲۸۰ مجروح برجای گذاشت. گروه تروریستی داعش روز پنجشنبه با انتشار بیانیه‌ای، رسماً مسئولیت حمله تروریستی در کرمان را بر عهده گرفت. داعش مدعی شده است که «عمر الموحد» و «سیف الله المجاهد» دو عامل انتحاری بودند که با انفجار کمربندهای انفجاری در میان مردم، دست به کشتار زدند.

در ادامه واکنش نهادها و شخصیت‌های دینی داخلی و خارجی به این جنایت تروریستی را مرور می‌کنیم:

رهبر انقلاب

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پی شهادت جمعی از زائران مزار شهید سلیمانی در حادثه تروریستی در مسیر گلزار شهدای کرمان پیامی صادر کردند. متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به شرح زیر است.

بسم الله الرحمن الرحيم

دشمنان شرور و جنایتکار ملت ایران، بار دیگر فاجعه آفریدند و جمع زیادی از مردم عزیز را در کرمان و در فضای معطر مزار شهیدان، به شهادت رساندند. ملت ایران عزادار شد و خانواده‌های زیادی در سوگ جگر گوشگان و عزیزان خود غرق ماتم شدند. جنایتکاران سنگدل توانستند عشق و شوق مردم به زیارت مرقد سردار بزرگشان شهید قاسم سلیمانی را تحمل کنند. بدانند که سربازان راه روشن سلیمانی هم رذالت و جنایت آنان را تحمل نخواهند کرد. چه دستهای آلوده به خون بیگناهان و چه مغزهای مفسد و شرارت‌زا که آنان را به این گمراهی کشانده‌اند، از هم اکنون آماج قطعی سرکوب و مجازات عادلانه خواهند بود. بدانند که این فاجعه آفرینی پاسخ سختی در پی خواهد داشت باذن الله.

اینجانب در عزای خانواده‌های مصیبت دیده با آنان همدل و همراهم و صبر و تسلای آنان را از خداوند متعال مسألت می‌کنم. روح مطهر شهیدان انشاءالله میهمان بانوی دو عالم و مادر شهیدان حضرت صدیقه‌ی طاهره سلام الله علیها

است. با مجروحان حادثه همدردی میکنم و شفای آنان را از درگاه الهی خواستارم.

مراجع تقلید

مراجع تقلید حضرات آیات سیستانی، شبیری زنجانی، مکارم شیرازی، نوری همدانی و جوادی آملی هر یک با صدور بیانیه‌ای جداگانه این جنایت تروریستی را محکوم کردند.

علمای اهل سنت ایران

مولوی عبدالحمید، امام‌جمعه اهل سنت زاهدان، ماموستا فایق رستمی، نماینده مردم کردستان در مجلس خبرگان رهبری، ماموستا محمد امین راستی، امام‌جمعه موقت سنندج، حبیب‌الرحمان مطهری مدیر حوزه علمیه احناف خواف، شیخ یوسف جمالی امام‌جمعه اهل سنت بندرعباس از جمله علمای اهل سنت ایران بودند که با صدور بیانیه جداگانه حادثه تروریستی کرمان را به شدت محکوم کردند.

شورای علمای شیعه افغانستان

شورای علمای شیعه افغانستان در بیانیه‌ای، ضمن محکومیت حادثه تروریستی ولایت کرمان جمهوری اسلامی ایران، این حادثه غم‌انگیز را به رهبری انقلاب اسلامی، دولت و مردم شریف ایران و بازماندگان داغ‌دیده آن تسلیت و تعزیت گفته است.

متن این بیانیه شورای علمای شیعه به شرح زیر است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ

حادثه خونین و غم انگیز تروریستی گلزار شهدای ولایت کرمان در جمهوری اسلامی ایران که منجر به شهادت و زخمی شدن صدها تن از افراد بی گناه اعم از مردان، زنان و کودکان گردید مایه تأسف و تأثر فراوان مسلمانان جهان شد.

شورای علمای شیعه افغانستان ضمن محکومیت شدید این جنایت تروریستی مراتب تسلیت و تعزیت خویش را به رهبری معظم جمهوری اسلامی، دولت و مردم شریف ایران و بازماندگان داغدیده این حادثه غم انگیز ابراز می‌دارد. و از خداوند متعال برای شهدای گرانقدر علو درجات و برای مجروحان شفای عاجل مسألت دارد.

مجمع علمای شیعه هند

مجمع علمای شیعه هند در پیامی، فاجعه شهر کرمان را به شدت محکوم کرد و این ضایعه بزرگ را به مردم ایران تسلیت گفت.

متن پیام به شرح زیر است:

این فاجعه غمناک مردم صلح دوست جهان را در اندوه فرو برده است. تروریسمی که باعث خشم مردم در سراسر جهان و در کشورهای آسیایی به ویژه ایران و هند شده است.

تاسف‌بار است که دشمنان اسلام در سالگرد شهادت فردی که صهیونیست و متحدانش را به شکست فاش دچار کرده بود، توسط گروهک تروریستی کودکان بی‌گناه، زنان و مردان به شهادت رساندند. مجمع علمای شیعه هند ضمن محکومیت شدید تروریسم به خانواده شهدا تسلیت می‌گوید و خواستار شفای عاجل مجروحان از خداوند منان خواستار است.

الازهر

الازهر مصر در واکنش به حادثه تروریستی عصر چهارشنبه در گلزار شهدای شهر کرمان بیانیه‌ای صادر کرده که در آن آمده است: الازهر دو انفجار تروریستی که در نزدیکی قبرستان شهر کرمان در جمهوری اسلامی ایران روی داده و بر اساس رسانه‌ها و نهادهای رسمی ایران بیش از ۱۰۰ کشته و نزدیک به ۲۰۰ زخمی بر جای گذاشته را به شدت محکوم می‌کند.

الازهر مصر در ادامه این بیانیه ضمن تأکید بر مخالفت قاطعانه خود با همه انواع خشونت و تروریسم که بی‌گناهان را هدف قرار می‌دهد، حرمت زنده‌ها و مردگان را نقض می‌کند و افراد بی‌خطر را به وحشت می‌اندازد، درخواست خود مبنی بر لزوم تلاش در راستای یافتن یک راهبرد جهانی برای نابودی تروریسم، رهایی جهان از شر آن و تحقق امنیت و صلح برای افراد و جوامع را بار دیگر تکرار کرد.

بزرگ‌ترین موسسه مذهبی مصر در پایان بیانیه خود نیز آورده است: الازهر ضمن محکومیت این حادثه تروریستی بزدلانه، تسلیت صمیمانه خود را به خانواده قربانیان و ملت ایران اعلام می‌کند و از خداوند متعال برای قربانیان

رحمت و مغفرت و برای مجروحان نیز شفای عاجل را مسئلت می‌دارد. «ما از آن خداییم و به سوی او بازمی‌گردیم».

رهبر حزب جمعیت علمای اسلام پاکستان

مولانا فضل الرحمان رهبر حزب جمعیت علمای اسلام پاکستان با تسلیت سالگرد شهادت سردار سلیمانی و محکومیت انفجارهای تروریستی در شهر کرمان، گفت: همدستی آمریکا با اسرائیل در قتل عام فلسطینیان و حمایت آنان از جریان تروریسم در منطقه جنایتی آشکار علیه بشریت است.

مولانا فضل الرحمان روز جمعه در حاشیه آیین امضای دفتر یادبود شهدای مظلوم شهر کرمان در سفارت جمهوری اسلامی ایران در اسلام‌آباد، طی مصاحبه با خبرنگار ایرنا حمله تروریستی در گلزار شهدای کرمان را محکوم و همچنین چهارمین سالگرد شهادت سردار شهید سبهد حاج قاسم سلیمانی را به ملت و دولت جمهوری اسلامی ایران تسلیت گفت.

وی اظهار داشت: متأسفانه کشورهای اسلامی در سالهای متمادی دچار حملات تروریستی و تحریکات عناصر فاشیستی شده‌اند که موجب رنج و درد ما و تمامی ملت‌های منطقه می‌شود؛ با این حال ملت اسلامی هرگز زیر بار اقدامات تروریست‌ها نخواهد رفت.

رابطه العالم

اتحادیه جهانی مسلمانان اقدام تروریستی در شهر کرمان را محکوم و همبستگی خود را با مردم ایران اعلام کرد.

این اتحادیه با تأکید بر رد و محکومیت خشونت و تروریسم در همه اشکال و صورت‌های آن، همبستگی خود را با مردم ایران و خانواده‌های قربانیان این فاجعه دردناک اعلام کرد و از خداوند متعال بهبودی سریع مجروحان را خواستار شد.

پاپ فرانسیس

پاپ فرانسیس در پیامی در واکنش به جنایت تروریستی داعش در کرمان اظهار داشت: از صمیم قلب تسلیت، غم، اندوه و دعای خود را برای کسانی که در اثر انفجارهای کرمان، کشته (شهید) یا مجروح شدند و برای کسانی که سوگوار هستند، ابراز می‌دارم.

وی از جان باختن مردم ایران در پی انفجارهای مرگبار روز چهارشنبه در کرمان، به شدت ابراز تأسف کرد و برای جان باختگان، مجروحان و خانواده‌های داغدار آنها دعا کرد.

سخنان پاپ در پیام تلگرامی که روز جمعه توسط کاردینال پیترو پارولین، وزیر امور خارجه واتیکان از طرف وی منتشر شد، اعلام شده است.

رهبر کاتولیک‌های جهان همچنین همبستگی معنوی خود را با مجروحان [این اقدام تروریستی] ارسال کرده و با اشاره به آیاتی از انجیل دعا کرد: همه مردم ایران از برکات خرد و صلح خداوند متعال بهره‌مند باشند.

اسقف اعظم کلیسای ارتدوکس روسیه

پاتریارک کریل اسقف اعظم کلیسای ارتدوکس روسیه در پیامی خطاب به رهبر معظم انقلاب و رئیس‌جمهور، شهادت جمعی از ایرانیان در حادثه تروریستی کرمان را به ملت ایران و خانواده‌های داغدار تسلیت گفت.

اسقف اعظم کلیسای ارتدوکس روسیه در این پیام نوشت: رهبر معظم روحانی جمهوری اسلامی ایران آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، جناب آقای ابراهیم رئیسی رئیس‌جمهوری اسلامی ایران؛ برادران عزیز! پس از دریافت خبر حمله تروریستی رخ داده در شهر کرمان ایران، عمیقاً اندوهگین شده‌ام. در نتیجه این جنایت افراد بسیاری کشته و زخمی شدند. مراتب عمیق تسلیت اینجانب را پذیرا باشید.

پاتریارک کریل در ادامه این پیام افزود: از شما می‌خواهم اعلام حمایت و آرزوی آرامش اینجانب را به خانواده کشته شدگان و بهبودی هرچه سریعتر مجروحین انتقال دهید.

اسقف اعظم روسیه در ادامه با اعلام مراتب تسلیت عمیق خود به آسیب‌دیدگان این حادثه و ملت ایران، چنین دعا کرد: خالق رحمان در زمان مصیبت و اندوه به آنها آرامش دهد.^۱

بررسی نقش داعش در جنایت تروریستی کرمان

رسانه‌های داعش از اول ژانویه (۱۱ دی ماه) تا سوم ژانویه (۱۴ دی ماه) خبر هیچ عملیاتی را مخابره نکرده بودند و این مسئله کمی غیر معمول بود. گاهی وقت‌ها که داعش می‌خواهد عملیات بزرگی را انجام دهد چنین رفتارهای رسانه‌ای را از خود بروز می‌دهد؛ آمادگی برای یک موج جدید.

در روز ۱۳ دی ماه و مصادف با سالروز شهادت سردار قاسم سلیمانی و در مراسم شهادت ایشان در گلزار شهدای کرمان، دو انفجار رخ داد که طی آن تعداد زیادی از هموطنان ما به شهادت رسیده و تعداد بیشتری زخمی شدند. اینکه این کشتار حاصل دو انفجار غیر همزمان بود را همه منابع خبری اطلاع دادند، اما روایت‌ها پیرامون شیوه عملیات با توجه به شدت انفجارها و احتمالاً سردرگمی منابع خبری ضد و نقیض بود، اینکه عملیات انتحاری بوده؟ یا بمب‌ها در دو کیف قرار داشتند و با ریموت کنترل منفجر شده‌اند؟ و یا اینکه در سطل زباله جای داده شده‌اند؟ یکی دیگر از مسلمات انفجار نوع بمب بود که از تصاویر هم کاملاً

واضح بود. اینکه بمب‌ها کمتر باعث قطع عضو شده‌اند و پیکر شهدا عمدتاً سالم مانده بودند و بیشتر شهدا از ناحیه نیم تنه بالا مورد اصابت ترکش قرار گرفته‌اند. گمانه‌زنی‌های اولیه بمب را از نوع ترکش‌زا تلقی کردند.

اما پرسش اصلی این بود که چه کسی در پس این انفجارها قرار دارد؟

با توجه به نبود نظم و نسق ویژه در روند اطلاع‌رسانی و البته هولناک بودن حادثه هر یک از مسئولان و کارشناسان به گونه‌ای پیرامون مسئولیت این انفجارها سخن گفتند، تا اینکه در اواسط روز پنجشنبه ۱۴ دی ماه رسانه‌های وابسته به داعش که از روز ۱۱ دی ماه هیچ گزارشی را مخابره نکرده بودند به نقل از مؤسسه رسانه‌ای رسمی الفرقان از انتشار قریب الوقوع یک بیانیه صوتی خبر دادند. در این بین گمانه‌زنی‌ها مبنی بر اینکه داعش مسئولیت این جنایت را خواهد پذیرفت یا نه شدت گرفت و برخی رسانه‌ها از جمله اکانت توییتری مشکوک Terror Alarm اظهار داشت که داعش عملیات کرمان را بر عهده گرفته‌است. خبر Terror Alarm به صورت گسترده در رسانه‌ها دست به دست شد، از طرفی خبرگزاری ایرنا نیز خبری کار کرد مبنی بر اینکه یکی از انفجارها به صورت انتحاری انجام شده و دومی در حال بررسی است، تا اینکه در غروب روز ۱۴ دی ماه بیانیه ابوحنیفه الانصاری سخنگوی داعش تحت عنوان «واقتلوهم حیث ثقتموهم» منتشر شد.

این یک بیانیه ۳۰ دقیقه‌ای بود، بیانیه‌ای پر طمطراق و ادبی و حماسی که در آن ابتدا تلویحا جریان‌های اخوانی و معتقد به ناسیونالیزم مورد حمله قرار می‌گیرند که بی‌شک حماس یکی از آنهاست. هرچند در این بخش از بیانیه،

گفتمان نصیحت و نه تکفیر دنبال می‌شود. ابوحذیفه در بخش بعدی به جنایت‌های یهود علیه مسلمانان در غزه می‌پردازد و به جنگ با یهود در قالبی آخرالزمانی می‌پردازد. سخنگوی داعش در بخش بعدی همچون ابومصعب الزرقاوی در فایل‌های صوتی پنج‌گانه "هل اتاک حدیث الرافضه" به مشروعیت زدایی از شیعیان به عنوان رافضه و مشرک پرداخت و محور مقاومت را آماج حملات خود قرار داد و ایران و یهود را در قبال فلسطین همانند هم تلقی کرد.

وی در بخش بعد به مشروعیت زدایی از حاکمان کشورهای اسلامی تحت عنوان «طواغیت» پرداخت و این حکومت‌ها را هم‌پیمان و حامی یهود قلمداد کرد، حکومت‌هایی که جنگ با آن‌ها مانند جنگ با یهود است. الانصاری در بخش پایانی سخنانش به تحریض و تحریک برای انجام عملیات علیه یهود و نصارا و هم‌پیمانان آن‌ها پرداخت، ابوحذیفه الانصاری در این بخش به حملات گرگ‌های تنها در مراکز غرب فرامی‌خواند؛ حمله به اهداف آسان پیش از اهداف سخت و حمله به اهداف غیر نظامی پیش از اهداف نظامی. در این بخش همچنین سربازان خلافت به یاری مسلمانان در غزه فراخوانده می‌شوند.

با انتشار این بیانیه صوتی جوی شکل گرفت که داعش جنایت کرمان را بر عهده نگرفت، و کار پیچیده‌تر شد. نیم ساعت پس از انتشار این بیانیه صوتی (یعنی مدت زمانی که یک مخاطب می‌توانست این فایل را تا پایان گوش دهد) دو محتوای رسانه‌ای دیگر از سوی رسانه‌های داعش منتشر شدند: هفته نامه النبأ و خبر پذیرش مسئولیت جنایت کرمان توسط داعش.

هفته نامه النبأ به صورت معمول در نیمه شب پنجشنبه‌ها منتشر می‌شود، اما اینبار و با توجه به همبسته بودن این شماره با بیانیه ابوحنزیه و خبر پذیرش مسئولیت جنایت کرمان، زودتر منتشر شده بود.

در هفته نامه النبأ هیچ خبری مبنی بر انجام عملیات کرمان نیامده بود، در اینفوگرافیک این هفته نیز هیچ آماری از این عملیات نیامده بود، و آنچه این شماره را متمایز می‌کرد متن پیاده شده بیانیه ابوحنزیه و اینفوگرافیک مهمترین بخش‌های بیانیه او بود. منطقی است که هفته نامه النبأ با توجه به نزدیکی زمان انتشار آن به جنایت کرمان نمی‌توانست عملیات کرمان را پوشش دهد، از طرفی امکان این وجود داشت که عملیات کرمان مانند عملیات دوم شاهچراغ با توفیق همراه نباشد، پس احتیاط ایجاب می‌کرد چیزی درباره آن نگوید، در هر صورت روشن بود که هفته نامه النبأ پیش از عملیات کرمان سامان یافته، و این رویه‌ای معمول است. یعنی عملیات‌های روز چهارشنبه داعش معمولاً بازتابی در هفته نامه آن هفته پیدا نمی‌کنند.

اما خبر داعش نام دو نفر را به عنوان عاملان انتحاری جنایت کرمان ذکر کرد و اظهار داشت که این دو نفر کمربندهای انفجاری خود را در یک فاصله زمانی از یکدیگر منفجر کردند. چند دقیقه بعد خبر خبرگزاری اعماق منتشر شد که معمولاً خبری با زبانی عمومی‌تر است و تصویر دو عنصر انتحاری را نیز در بر داشت. تردیدهایی بی مورد درباره خبر داعش در رسانه‌ها منتشر شد که خبر از بی‌اطلاعی نویسندگان این یادداشت‌ها داشت. این تردیدها از سوی نگارنده در فضاهای مجازی مختلف پاسخ داده شده‌اند. در واقع این اخبار داعش از همان منابعی منتشر شدند که سال‌هاست اخبار داعش البته به صورت سیال و تا حدی

پیچیده از سوی آن منابع منتشر می‌شوند. زبان این اخبار نیز کاملاً منطبق بر زبان اخبار و گزارش‌های پیشین داعش بود. تردیدهایی مبنی بر محو شدن چشم‌عاملان و بسته بودن صورت آن‌ها نیز منتفی است چرا که داعش در عملیات‌های سابق خود نیز به کرات از چنین تصاویری استفاده کرده بود.

اما آنچه در این خبر داعش مهم بود، این بود که عملیات کرمان متعلق به یک موج عملیات‌های مختلف تحت عنوان «غزوه و اقلوهم حیث ثقتموهم» تلقی شد. خبررسانی این موج «غزوات» پس از بیانیه ابوحنیفه آغاز شده بود. در واقع داعش گاهی برای تحرک بخشیدن به عناصر خود و اثبات حضورش، یک موج عملیات را با تبلیغات و اطلاع‌رسانی ویژه آغاز می‌کند. پس از این خبر بود که موج اخبار داعش مبنی بر انجام عملیات‌هایی تحت عنوان غزوه و اقلوهم حیث ثقتموهم در منابع خبری داعش سرازیر شد. داعش که سه روز بود خبری منتشر نکرده بود یکباره خبر ۲۷ عملیات در مناطق مختلف از فیلیپین تا نیجریه و کنگو و کامرون و سوریه و عراق و ... را تحت این عنوان منتشر کرد.

اما واقعا داعش این عملیات را انجام داده است؟

در این بین، برخی، تردیدهای مختلفی پیرامون این عملیات مطرح می‌کنند. برخی ایرادها به شکل و زبان بیانیه و تصاویر، ایرادهایی ناشی از بی‌اطلاعی است که پیش از این اشاره شد. پس باید گفت بسیار بعید است کسی خبری فیک را به داعش منتسب کرده باشد، اما مسئله دیگر این است که آیا عنصر یا قدرتی در این مسئله با داعش ساخت و پاخت و معامله‌ای کرده است؟ برای این مسئله نیز سندی قانع‌کننده وجود ندارد، آیا این جنایت را کس دیگری انجام داده و داعش

به صورت دروغین بر عهده گرفته؟ این مسئله نیز بعید می‌باشد، چرا که داعش بعید است عملیاتی را انجام ندهد و به خود منتسب کند. اگر داعش برای این عملیات برنامه ریزی نکرده بود، چرا سه روز هیچ خبری منتشر نکرد؟ اگر داعش عملیات کرمان را انجام نداده باشد، بقیه عملیات‌هایی که از شرق تا غرب آسیا و آفریقا را در بر گرفته‌اند را باید چه کرد؟ آیا می‌توان گفت همه عملیات‌هایی که تحت عنوان غزوه و اقلوهم حیث ثقتموهم سامان یافته‌اند، فیک و دروغین می‌باشند؟

درواقع به نظر می‌رسد داعش در این موج جدید می‌خواهد با تأکید بر نگاه خود درباره حوادث غزه روح جدیدی را در کالبد خود بدمد، لذا موج جدیدی را با گفتمانی ایدئولوژیک و پرطمطراق سامان داد، و برای آغاز آن ایران را انتخاب کرد. شاید عملیات دوم شاهچراغ نیز قرار بود چنین نقشی برای داعش در دوره جدید خلافت ابوحفص الهاشمی ایفا کند؛ آغازی خونین برای دوره‌ای جدید. این فرایند در عملیات دوم شاهچراغ به هدف نرسید، اما به نظر می‌رسد اینبار و در کرمان به گونه‌ای دیگر رقم خورد.

در این بین برخی از کارشناسان نیز در شکل و نوع بمب‌ها تردید کردند، و آن را ویژه اسرائیلی‌ها دانستند، این در حالی است که داعش محتوایی مبنی بر آموزش تولید بمب‌های ترکش‌زا و البته دیگر انواع بمب‌ها را به صورت متوالی و به ویژه در همین هفته در رسانه‌های خود منتشر ساخته بود.

در پایان باید گفت تقلیل و فروکاست داعش به اراده قدرت‌های بزرگ شاید تا حدی بی‌راه نباشد، اما پذیرش تمام و کمال آن رهن خواهد بود. چرا که توجه ما را از قدرت گفتمانی این گروه تروریستی که امکان دارد افراد مختلفی را به

خود جذب کند و مصایب بزرگی را رقم زند منحرف خواهد ساخت. پس نخستین گام برای شناخت داعش نه دل بستن به تحلیل‌های بی‌پایه و بی‌سند و نه نگاه کردن به قدرت‌های بزرگ بلکه باید از خود داعش آغاز شود. اینکه داعش چه منطق عمل و تفکری را به مخاطبان و هواداران خود تلقین می‌کند.^۱

---

1 <https://iswnews.com/111998>

سفر فضل الرحمن به افغانستان

سوء قصد نافرجام به جان مولانا فضل الرحمن در آستانه سفر به افغانستان

جمعیت علمای اسلام در پاکستان روز یکشنبه ۳۱ دسامبر از سوء قصد نافرجام به جان «مولانا فضل الرحمان» رهبر این حزب خبر داد. بر اساس اعلام رسانه‌ها، «مولانا فضل الرحمان» در شهر «درا اسماعیل خان» (Dera Ismail Khan) واقع در ایالت خیبر پختونخواه هدف حمله افراد مسلح ناشناس قرار گرفت.

سخنگوی جمعیت علمای اسلام (شاخه فضل) در این خصوص اعلام کرد: مولانا فضل الرحمان از تیراندازی وحشتناک مهاجمان جان سالم به در برد. وی اخیراً از سوی گروهک تروریستی داعش نیز تهدید شده است.^۱

1 <https://www.mehrnews.com/news/۵۹۸۱۷۸۸>

ملاحظه: برخی تحلیلگران معتقدند با توجه به مخالفت برخی گروه‌ها نسبت به سفر فضل الرحمن به افغانستان، این حمله در راستای جلوگیری از سفر وی صورت گرفته است.

دیدار رهبر امارت اسلامی با مولانا فضل الرحمن

بر اساس برخی گزارش‌ها روز چهارشنبه بیستم دی ماه مولانا فضل الرحمن رهبر جمعیت علمای اسلام پاکستان با مولوی هبت‌الله آخندزاده رهبر امارت اسلامی در قندهار دیدار کرده است.

مولانا فضل الرحمن رهبر جمعیت علمای اسلام پاکستان روز یکشنبه ۱۷ دی در راس یک هیات به کابل سفر و با مقام‌های ارشد حکومت سرپرست از

جمله ملا محمد حسن آخند رییس‌الوزرای امارت اسلامی و مولوی عبدالکبیر معاون سیاسی او دیدار کرد.^۱

گزارش‌هایی وجود دارد که نشان می‌دهد رهبر طالبان پیشنهاد استفاده از کانال‌های سیاسی را برای احیای گفتگوها بین حکومت پاکستان و تحریک طالبان پاکستان ارائه کرده است. هبت‌الله پیشنهاد کرد که دفتر طالبان در قطر می‌تواند به‌عنوان محل برگزاری این گفت‌وگوها شناخته شود، که بازتابی از تعاملات قبلی میان نمایندگان طالبان و مقامات آمریکایی در دوحه برای مذاکره در مورد توافق صلح است.

اکسپرس تریبون از منابع خود گزارش داده است که هبت‌الله آخندزاده و مولانا فضل رحمان در دیدار روز چهارشنبه ۲۰ دیماه به توافق رسیدند که تی‌تی‌پی را مهار کنند. در مقابل نیز اسلام آباد نقش فعال‌تری در نابودی شاخه خراسان داعش انجام بدهد. بر اساس این گزارش، در دیدار رهبر طالبان و رهبر جمعیت علمای پاکستان، توافق شده است که یک «آتش‌بس کوتاه‌مدت» رسمی میان اسلام‌آباد و تی‌تی‌پی صورت بگیرد.

اگرچه طالبان تاکنون در مورد این دیدار جزئیات رسمی منتشر نکرده؛ اما به گزارش اکسپرس تریبون، مولانا فضل رحمان با پیامی روشن نزد طالبان آمده است که آنان باید میان پاکستان و تی‌تی‌پی (تحریک طالبان پاکستان) یکی را انتخاب کنند.^۲

1 <https://tolonews.com/index.php/fa/afghanistan-۱۸۶۹۰۵>

2 <https://tribune.com.pk/story/۲۴۵۲۸۸۴/fazl-pledges-to-revive-govt-ttp-talks>

ارزیابی سفر مولانا فضل‌الرحمن به افغانستان

پس از مدتی تنش میان پاکستان و افغانستان، مولانا فضل‌الرحمن رهبر حزب جمعیت علمای اسلام پاکستان، روز یکشنبه ۱۷ دی‌ماه وارد کابل شد. او با ملا محمد حسن آخوند نخست وزیر حکومت طالبان، مولوی عبدالکبیر معاون سیاسی نخست وزیر، مولوی امیرخان متقی سرپرست وزارت خارجه و عبدالطیف منصور سرپرست وزارت انرژی و آب حکومت طالبان دیدار و گفتگو کرده است. بر اساس برخی خبرها، وی با ملاهبت‌الله آخوندزاده رهبر طالبان نیز در قندهار دیدار و گفتگو کرده‌است.

مولانا فضل‌الرحمن در کابل با مقامات مختلف حکومت طالبان دیدار کرد. دولت پاکستان سفر مولانا فضل‌الرحمن به افغانستان را یک سفر شخصی خوانده است اما رسانه‌های پاکستان سفر این روحانی سیاسی و پرنفوذ پاکستان را به افغانستان باهدف حل تنش‌های سیاسی بین دو کشور از جمله گفتگو درباره حل مسئله تحریک طالبان پاکستان، عنوان کرده‌اند. نخست وزیر و دیگر مقامات

حکومت طالبان نیز سفر این مقام پاکستانی را برای حل تنش به وجود آمده میان افغانستان و پاکستان، سودمند خوانده‌اند.

با این وجود سؤال مطرح این است که آیا سفر این شخصیت پرنفوذ سیاسی و مذهبی پاکستان می‌تواند تنش‌های اساسی میان پاکستان و حکومت طالبان را حل کند؟

هدف و پیام سفر مولانا فضل‌الرحمن به کابل

بررسی شواهد و قرائن مستند نشان می‌دهد که سفر مولانا فضل‌الرحمن به کابل برای مهار و یا جلوگیری از افزایش تنش میان کابل و اسلام‌آباد صورت گرفته است. از سوی دیگر، جایگاه سیاسی و مذهبی مولانا فضل‌الرحمن در پاکستان و در میان طالبان افغانستان بیانگر آن است که تلاش وی برای کاهش تنش میان دولت پاکستان و حکومت طالبان، برای دو طرف موجه و مطلوب به نظر می‌رسد. چه آن که از سالیان دور تاکنون، کارشناسان مسائل افغانستان از مولانا فضل‌الرحمن به عنوان پدر معنوی جنبش طالبان یاد می‌کنند.

از یک زاویه‌ی دیگر، سفر مولانا فضل‌الرحمن به کابل، گویایی حجم تنش و بیانگر تراز سیاست خارجی حکومت طالبان در قبال دولت پاکستان نیز می‌باشد. در حالی که تا زمان ورود طالبان به ارگ ریاست جمهوری کابل، روابط کاری میان طالبان و پاکستان به صورت مستقیم و بی‌واسطه بود، اما اکنون روابط میان کابل و اسلام‌آباد به یک واسطه و میانجی موجه و معتبر مانند مولانا فضل‌الرحمن، نیاز جدی پیدا کرده است. این وضعیت برای حکومت طالبان به عنوان یک نکته اثباتی بسیار حائز اهمیت است و بیان‌گر آن است که برخلاف

ادعای مخالفان سیاسی طالبان، حکومت طالبان مانند حکومت پیشین افغانستان دست نشاندۀ هیچ قدرتی بیرونی از جمله دولت پاکستان نمی‌باشد.

نتایج سفر مولانا فضل الرحمن به کابل

با وجود شخصیت و جایگاه مولانا فضل‌الرحمن، اما چشم‌انداز تحولات افغانستان و پاکستان، گواه آن است که نتیجه سفر وی به کابل در خوشبینانه‌ترین حالت تنها در کوتاه مدت باعث جلوگیری از افزایش تنش جاری میان کابل و اسلام‌آباد خواهد شد. به احتمال زیاد هدف پاکستان از سفر وی به افغانستان، نیز همین می‌باشد. زیرا اولاً از برداشت‌ها به خوبی قابل استنباط است که خود‌کنترلی حکومت طالبان در قبال اخراج گسترده مهاجران افغانی از پاکستان و تلاش طالبان برای تقویت روابط راهبردی با هند، این سیگنال را به پاکستان رساند که گزینه هر نوع سیاست تنبیه به جای تعامل، باعث افزایش تنش و چالش با حکومت طالبان خواهد شد.

دوم این که، کانون منازعه میان افغانستان و پاکستان به حدی ریشه‌دار و فعال است که دولت پاکستان به عنوان یک راهبردی، برای دهه‌های متمادی سیاست فروپاشی نظام‌های مستقر در کابل را در پیش گرفت. با این وجود، تجربه‌های مکرر ثابت ساخته است که اگر منازعات مرزی، نگاه پاکستان به افغانستان به مثابه عمق استراتژیک در برابر هند، مسأله دیپلماسی آب و ترانزیت میان افغانستان و پاکستان به صورت حقوقی حل نشود، روابط سیاسی میان حکومت طالبان و دولت پاکستان در سال‌های پیش‌رو با تنش‌های متعدد و متوالی روبرو خواهد شد.

با این نگاه، سفر مولانا فضل‌الرحمن فقط می‌تواند زمینه را برای گفتگوی مجدد میان حکومت طالبان و پاکستان جهت حل چالش‌های مهم کنونی از جمله مسئله مهاجرین و تحریک طالبان پاکستان فراهم کند و فراتر از آن، گامی بنیادین برای تغییر راهبرد سیاست خارجی پاکستان و افغانستان برداشته نخواهد شد زیرا شواهد نشان می‌دهد که دستگاه اطلاعات پاکستان موسوم به‌ای اس‌آی، به عنوان قدرت اصلی این کشور، تا هنوز از راهبرد «امنیت تهاجمی» خود عدول نکرده است و منافع سیاسی- امنیتی پاکستان را در قبال فعال نگهداشتن عوامل منازعه در داخل افغانستان و منطقه جستجو می‌کند تا از این طریق با بازی قدرت‌های بزرگ در منطقه همسویی پیدا کند.

با این وجود، خرد سیاسی اقتضا می‌کند که دولت پاکستان و حکومت طالبان، با انتخاب یک مکانیسم منطقی و کارشناسی شده برای حل چالش‌های اساسی و تاریخی میان دو کشور، اقدامات جسورانه و مؤثر را در پیش گیرند تا زمینه‌های مستحکم را برای تعاملات پایدار میان این دو کشور و برقراری ثبات در منطقه فراهم کنند.^۱

1 <https://afgreview.com/سیاسی/سفر-مولانا-فضلالرحمن-به-افغانستان/>

کلیسا و همجنس‌گرایی

پاپ فرانسیس از سیاست واتیکان در قبال همجنس‌گرایان دفاع کرد

رهبر کاتولیک‌های جهان از سیاست جدید واتیکان در مورد زوج‌های همجنس‌گرا دفاع کرد.

پاپ فرانسیس از تصمیم واتیکان مبنی بر «تایید برکات برای زوج‌های همجنس» دفاع کرد و گفت: کسانی در کلیسای کاتولیک در برابر آن مقاومت کرده‌اند به دلیل اینکه آن را خوب درک نمی‌کنند به نتایج زشت رسیده‌اند. بعد از اعلام تأیید برکت برای زوج‌های همجنس در ۱۹ دسامبر، شکاف عمیقی در میان کلیسای کاتولیک ایجاد شد به طوری‌که برخی اسقف‌ها به ویژه در آفریقا گفتند که این قانون را اجرا نخواهند کرد. با این حال واتیکان از همان زمان تلاش کرده ثابت کند این مصوبه تأیید ازدواج همجنس‌گرایان یا تأیید کلی این موضوع نیست.

فرانسیس در پاسخ به سوالی خاص در مورد بیانیه دسامبر گفت: گاهی اوقات تصمیمات پذیرفته نمی‌شوند، اما در بیشتر موارد زمانی که تصمیمات پذیرفته نمی‌شوند به این دلیل است که آنها درک نمی‌شوند.^۱

مخالفت کلیسای کاتولیک اوکراین با سند واتیکان در مورد ازدواج همجنس‌گرایان

رئیس کلیسای کاتولیک شرقی اوکراین گفت: سندی که پاپ فرانسیس این هفته آن را تأیید کرده و برکت را برای ازدواج همجنس‌گرایان مجاز می‌داند، در مورد کلیسای او و آموزه‌های آن صدق نمی‌کند.

اسقف اعظم اسویاتوسلاو شوچوک گفت: سند واتیکان «معنای شبنانی برکت در کلیسای لاتین را تفسیر می‌کند» اما هیچ اشاره‌ای به مسائل حاکم بر کلیسای شرقی یا کاتولیک یونانی نکرده است. بنابراین این اعلامیه صرفاً در مورد کلیسای

1 <https://www.reuters.com/world/europe/pope-defends-same-sex-blessings-declaration-says-it-is-misunderstood-2024-01-15/>

لاتین اعمال می‌شود و هیچ نیروی قانونی برای مؤمنان کلیسای کاتولیک یونانی اوکراین ندارد.

شوچوک گفت: برکت دادن به یک زندگی یا خانواده را نمی‌توان از آموزه‌های کلیسا جدا کرد و چنین چیزی به هیچ وجه نمی‌تواند با آموزه‌های کلیسای کاتولیک در مورد خانواده به عنوان پیوند عشقی وفادار، ناگسستی و بارور بین یک مرد و یک زن در تضاد باشد.

کلیسای کاتولیک شرقی طبق مناسکی شبیه به ارتدکس‌ها عبادت می‌کند، اما به موجب قرارداد قرن شانزدهم با رم در ارتباط است. سرکوب در زمان شوروی، کلیسا را مجبور به فعالیت زیرزمینی کرد و اکنون حدود ۴,۵ میلیون نفر یا تقریباً ۱۰ درصد از جمعیت اوکراین کاتولیک هستند.

واتیکان، روز دوشنبه ۲۷ آذر ۱۴۰۲، در حکمی تاریخی که توسط پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان تصویب شد، اعلام کرد: کشیش‌های کاتولیک می‌توانند در تبرک زوجه‌های هم‌جنس، به شرطی که بخشی از مراسم مذهبی کلیسا نباشد، شرکت کنند.

به گزارش خبرگزاری رویترز، در این حکم آمده که تبرک چنین مراسمی به معنای مشروعیت دادن به چنین موقعیت‌هایی نیست، بلکه در توصیفی آن را «استقبال خداوند از همگان خوانده است.»

در این بیانیه همچنین آمده است: کشیش‌ها باید به صورت موردی تصمیم بگیرند و نباید از نزدیکی کلیسا به مردم در هر موقعیتی، جلوگیری یا ممنوعیت ایجاد کنند.

پاپ فرانسیس، از زمان انتخابش در سال ۲۰۱۳، تلاش کرده تا بدون تغییر در دکترین اخلاقی کلیسای کاتولیک، این نهاد مذهبی را در مورد فعالیت‌های اقلیت‌های جنسی و جنسیتی منعطف‌تر کند.^۱

مخالفت کلیسای یونان با ازدواج همجنس‌گرایان

سرانجام پس از مدت‌ها بحث و گمانی زنی در فضای سیاسی-اجتماعی یونان، شورای مقدس کلیسای ارتدوکس یونان طی بخشنامه‌ای که به تمامی کلیساهای این کشور ارسال شد، در مورد ازدواج و پذیرش فرزند از سوی همجنس‌گرایان موضع رسمی خود را اعلام و مخالفت صریح کلیسا با فرزند پروری از سوی همجنس‌گرایان را مورد تأکید قرار داد. از دیدگاه کلیسا، ارزش معنوی ازدواج عادی میان زنان و مردان را نمی‌توان توافق‌نامه‌ای که قبلاً در دفتر اسناد رسمی یا اعلامیه مشترک در شهرداری‌های محلی امضا شده است، کاهش داد.

1 <https://fa.shafaqna.com/news/۱۷۱۱۵۷۸>

کلیسا همچنین تاکید دارد همانطور که دادگاه حقوق بشر اروپا اعلام کرده با نهادینه شدن فرزند خانوادگی، دولت وظیفه دارد خانواده ای مناسب برای تربیت کودک فراهم کند نه اینکه هرکسی که بخواهد فرزندی را به سرپرستی بگیرد. کودکان نیاز ذاتی داشته و حق دارند پدر و مادر داشته باشند و مدرن گرایی نمی‌تواند نیاز طبیعی کودکان برای داشتن پدر و مادر را با راه‌های دیگر جایگزین کند.

تحلیل:

۱- در پی اطلاعیه کلیسا و ابلاغ آن به سراسر کشور ناراضیاتی شدیدی در میان گروه‌های همجنس‌گرایان دیده می‌شود. کلیسا در بیانیه خود تاکید دارد هیچ‌کس را نمی‌توان به خاطر ویژگی‌ها و گرایش‌های d که با آن متولد شده مورد انتقاد قرار داد. کلیسا خانواده‌ای است که هیچ فردی را به خاطر ضعف هایش طرد نمی‌کند بلکه او را به مبارزه مداوم برای غلبه بر آن‌ها ترغیب می‌کند. اما از آن پس هرانسانی در انتخاب هایش و شیوه زندگی‌اش آزاد است. کلیسا به طور کلی با ازدواج مدنی مخالف است و کلیسای ارتدوکس شرقی پیشنهاد زندگی مثبت خود را دارد و آن ازدواج مسیحی بین زن و مرد است. کلیسا اتخا ذهنی و جسمی زن و مرد را یک انتخاب زندگی مقدس می‌داند که نیازمند برکت الهی است.

۲- در سال ۲۰۰۸ یونان به عنوان یک جایگزین (به جای ازدواج) توافقنامه زندگی مشترک را تنها به نفع زوج‌های همجنس‌گرا، وضع کرده است. همانطور که انتظار می‌رفت، یونان در سال ۲۰۱۳ توسط دادگاه دادگستری اروپا به دلیل

تبعیض ناروا علیه زوج‌های همجنس گرا به دلیل گرایش جنسی آن‌ها محکوم شد. متعاقباً در سال ۲۰۱۵ به دلیل محکومیت مجدد، دولت یونان مجبور شد توافقنامه زندگی مشترک را به نفع زوج‌های همجنس گرا صادر کند. پیش‌بینی می‌شود بزودی واکنش‌هایی از سوی احزاب و شخصیت‌های سیاسی و فرهنگی یونان ابراز شود. پس از تعطیلات سال نو این موضوع مجدداً در راس اخبار این کشور قرار خواهد گرفت.^۱

---

1 <https://www.lifo.gr/now/greece/iera-synodos-gia-omofylisymbiosi-ta-paidia-den-einai-oyte-katoikidia-oyte-a-xesoyar>

کاردینال آلمانی: بندیکت شانزدهم برخلاف پاپ هرگز حکم ارائه خدمات به همجنسگرایان را صادر نمی‌کرد

یک کاردینال آلمانی در انتقاد از فرمان پاپ فرانسیس مبنی بر ارائه خدمات دینی به همجنسگرایان از سوی کلیسا گفت: بندیکت شانزدهم در زمان خود هرگز حاضر نمی‌شد چنین فرمانی صادر کند.

کاردینال آلمانی با نام "گردهارد مولر" که سالها تحت رهبری بندیکت شانزدهم کلیسای کاتولیک آلمان را رهبری نموده افزود بندیکت شانزدهم هرگز حاضر نمی‌شد حکم کنونی پاپ فرانسیس در مورد ارائه خدمات دینی کلیسا به همجنسگرایان را صادر کند.

وی که در مراسم اولین سالگرد درگذشت پاپ بندیکت شانزدهم شرکت کرده بود به رویترز گفت دستور پاپ فرانسیس در مورد خدمات دینی کلیساها به همجنسگرایان بسیار مبهم است.

واتیکان اواسط دسامبر سال گذشته میلادی با اعلام حکم پاپ فرانسیس تاکید کرد تمام انسان‌هایی که به دنبال عشق و رحمت الهی می‌گردند نباید به واسطه برخی تحلیل‌های سختگیرانه اخلاقی از رسیدن به عشق و رحمت الهی محروم گردند.

واتیکان در عین حال افزود دستور پاپ در مورد ارائه خدمات دینی کلیسا به همجنسگرایان به معنای تایید همجنسگرایی نیست و واتیکان همچنان ازدواج را امری دائمی فقط بین زن و مرد می‌داند.^۱

کریسمس

برای نخستین بار در اوکراین، جشن کریسمس همزمان با مسیحیان غرب برگزار شد

در گرماگرم جنگ روسیه و اوکراین، کیف برای اولین بار در بیش از یک قرن گذشته – یعنی از سال ۱۲۹۶ خورشیدی – کریسمس را به جای هفتم ژانویه برابر با ۱۷ دی، که با تقویم روسیه همزمان است، در روز ۲۵ دسامبر، برابر با ۴ دی، جشن گرفت.

تغییر زمان برگزاری جشن میلاد مسیح، نشانه‌ای از تلاش اوکراین برای جدایی فرهنگی از روسیه و همسویی با اروپا است.

اوکراین اوایل ماه ژانویه سال ۲۰۲۳ قانونی را تصویب کرد که تعطیلات رسمی کریسمس خود را به ۲۵ دسامبر تغییر داد و خود را از سنت‌های کلیسای

ارتدکس روسی همسو با پوتین که این تعطیلات را در ۷ ژانویه جشن می‌گیرند جدا کرد.

حامیان این قانون گفتند که تصویب آن به اوکراین کمک می‌کند «میراث روسی در تحمیل جشن کریسمس در ۷ ژانویه را کنار بگذارد» و به اوکراینی‌ها کمک می‌کند «زندگی خود را با سنت‌ها (و تعطیلات) خود بگذرانند».

اوکراین و روسیه هر دو کشورهایی با اکثریت ارتدوکس هستند، اما از زمانی که روسیه کریمه را ضمیمه کرد و در سال ۲۰۱۴ از جدایی طلبان در منطقه دونباس شرقی اوکراین حمایت کرد، بخش بزرگی از جامعه ارتدوکس در اوکراین از مسکو دور شده‌اند.

جنگ روسیه و اوکراین شکاف بین دو شاخه مسیحیت ارتدوکس را تسریع بخشید، به ویژه با توجه به این که رئیس کلیسای ارتدکس روسیه، پاتریارک کریل، کاملاً از این جنگ حمایت کرد و آن را به عنوان یک تضاد فرهنگی بین جهان گسترده‌تر روسیه و ارزش‌های لیبرال غربی توصیف کرد.

در ماه دسامبر، دولت اوکراین یک نظرسنجی راه اندازی کرد و از شهروندان پرسید که آیا تاریخ کریسمس باید به ۲۵ دسامبر منتقل شود یا خیر. تقریباً ۵۹ درصد از بیش از ۱.۵ میلیون نفری که رای دادند از چنین اقدامی حمایت کردند.^۱

تظاهرات برای دفاع از قدسیت کربلا در پی فعالیت‌های جشن سال نو میلا دی در این استان

با شروع ایام کریسمس و آغاز سال نو میلادی، شهر مقدس کربلا نیز از نمایش تزئینات و نمادهای کریسمس در امان نماند. جلوه‌های این فرهنگ غربی که سال به سال شدیدتر می‌شود، حساسیت‌ها و اعتراضات گسترده‌ای را در پی داشته است.

در پی این اعتراضات، استاندار کربلا اقدام به جمع‌آوری درخت‌های کریسمس از سطح شهر کرد.

همچنین نصیف الخطابی، استاندار کربلا، با حضور در بازار برای حفظ فرهنگ دینی کربلا و احترام به امام حسین(ع) به مغازه‌داران در مورد فروش هرگونه نماد یا درخت کریسمس جشن سال نو هشدار داد. وی گفت هرکس اقدام به فروش نماد کریسمس کند یک ماه مغازه او را تعطیل می‌کند و به آنها دستور داد که تزئینات و نماد کریسمس را از خیابان‌ها حذف کنند.

در همین راستا تجمعاتی از سوی مردم مؤمن کربلا برای دفاع از قدسیت شهر کربلا و اعتراض به گسترش نمادهای فرهنگی غربی برگزار شد.^۱

آمار سایت دیوار در مورد بازار کریسمس در ایران

در یک ماه مانده به کریسمس ارامنه ایران، کاربران دیوار عبارات مرتبط با کریسمس را ۸۸ هزار بار جستجو کرده‌اند که در میان آنها «درخت کریسمس» و «مجسمه بابانوئل» صدرنشین بوده‌اند.

کاربران دیوار در یک ماه گذشته بیش از همه^۱ لوازم مرتبط با جشن کریسمس، «درخت مصنوعی کریسمس» را جستجو کردند. در این مدت، اهالی اهواز، همدان و قم مشتری‌های پروپاقرص‌تری برای آگهی‌های کریسمس بوده‌اند. مسیحیان ایران طبق سرشماری ۱۳۹۵ بیش از ۱۳۰ هزار نفرند، اکثریت‌شان را ارامنه، بخشی‌شان را آشوریان و بخشی را هم ایرانیانی از اقوام دیگر تشکیل می‌دهند. تاریخ جشن کریسمس ارامنه متفاوت با دیگر مسیحی‌های جهان است.

1 https://t.me/video_Iraq/۶۸۰۶

عموم مسیحیان جهان، کریسمس را در ۲۵ دسامبر (۴ دی)، یعنی ۶ روز قبل از شروع سال نو میلادی، جشن می‌گیرند، اما کریسمس مسیحیان ارمنی ۵ ژانویه (۱۶ دی)، یعنی روز پنجم سال نو میلادی، است. دلیلش هم اختلافی است که در بین مسیحیان بر سر تاریخ تولد عیسی مسیح وجود دارد.

از آنجا که ارمنیان هم‌وطنان بخش عمده مسیحیان ایران را تشکیل می‌دهند، نگاهی انداخته‌ایم به آمار آگهی‌هایی که در دیوار و در ارتباط با لوازم این جشن، در یک ماه منتهی به کریسمسِ ارامنه، منتشر شده تا با حال و هوای این جشن آیینی بیشتر آشنا شویم.

کریسمس ارمنی، یلدای ایرانی

به گزارش اتاق خبر دیوار، بازار لوازم کریسمس تقریباً از یک ماه قبل رونق می‌گیرد و روز به روز، هر چه به این جشن نزدیک‌تر می‌شویم، رونقش بیشتر می‌شود. داده‌های دیوار هم این نکته را به خوبی نشان می‌دهد. در طول یک ماه منتهی به کریسمس، هم میزان انتشار آگهی و هم میزان جستجوی کاربران، هر روز بیشتر می‌شود. با این حال، در این روند صعودی، یک استثنا وجود دارد: یلدا. از دو سه روز مانده به یلدا، هم انتشار آگهی و هم میزان جستجوی کاربران برای لوازم کریسمس افت قابل توجهی می‌کند؛ در عوض آگهی‌ها و جستجوهای یلدایی به اوج خودش می‌رسد. البته که بلافاصله بعد از یلدا، درست از اول دی‌ماه، دوباره آگهی‌ها و جستجوهای کریسمس اوج می‌گیرد و بازارش حتی پرجنب‌وجوش‌تر از قبل می‌شود. هم‌وطنانی که کریسمس را جشن می‌گیرند، از

هر قوم و مذهبی که باشند، «ایرانی» اند و طبعا دوست دارند یلدا را هم در کنار سایر ایرانیان جشن بگیرند.

جستجوهای از جنس «کریسمس»

در مجموع در یک ماه گذشته، کاربران دیوار عبارات مرتبط با کریسمس را ۸۸ هزار بار جستجو کرده‌اند؛ از «درخت کریسمس» و انواع تزیینات آن گرفته تا «عروسک بابانوئل»، از «آتلیه» و «عکاسی» کریسمس تا «تور مسافرتی»، از «گوزن و سورتمه» تا «کلاه بابانوئل». در بین همه این‌ها، اما شاید «جوراب» جذاب‌ترین بخش این جشن برای بچه‌ها باشد؛ جوراب‌هایی که بزرگ‌ترها هدایای بابانوئل را آخر شب و پنهانی در آن‌ها و پشت در می‌گذارند که صبح بچه‌ها را غافل‌گیر و ذوق‌زده کنند.

درخت صدرنشین

«درخت کریسمس» در این یک ماه بیشتر از همه لوازم این جشن، جستجو شده. ۹۳ درصد کل جستجوها متعلق به درخت است و پس از آن عروسک‌ها و مجسمه‌های بابانوئل با ۴ درصد قرار دارند. تزیینات و وسایل تزیینی مانند گوی‌های رنگی، انواع آویز، ریسه، حلقه گل، چراغ، شمع و بسیاری دیگر از این لوازم مجموعاً ۱ درصد جستجوها را به خودشان اختصاص داده‌اند.

چرا کاربران دیوار، در بین همه لوازم مرتبط با کریسمس، تا این اندازه «درخت» را جستجو می‌کنند؟ ظاهراً دلیلش قیمت است. افزایش بسیار زیاد قیمت درخت کریسمس در سال‌های اخیر، در مقایسه با سایر لوازم مرتبط با این جشن،

احتمالا باعث شده، خیلی از هم‌وطنانی که می‌خواهند کریسمس را جشن بگیرند به امید قیمت‌های معقول‌تر، «درخت» را در پلتفرم دیوار جستجو کنند. به گزارش تجارت‌نیوز، قیمت گران‌ترین درخت موجود در بازار کریسمس امسال ۱۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است که نسبت به سال ۱۳۹۶ نزدیک به ۱۳٪ برابر و نسبت به سال ۱۴۰۰، حدود ۲۰۷٪ برابر شده است.

مصنوعی‌های پرمقاصی

کاربرانی که در این یک ماه در جستجوی «درخت کریسمس» بوده‌اند، بیش از ۹۷ درصد جستجوهای‌شان را در زیردسته «گل مصنوعی» دیوار انجام داده‌اند. در این زیردسته انواع گل، گیاه، درخت و درختچه مصنوعی آگهی می‌شود. به عبارت دیگر، اکثر جستجوهای دیوار برای «درخت کریسمس» برای یافتن درخت «مصنوعی» بوده. کمتر از ۳ درصد جستجوهای درخت کریسمس هم در زیردسته «گل و گیاه طبیعی» انجام شده. درختان مصنوعی نیاز به نگهداری چندانی ندارند و خیلی‌هایشان را برای چند سال می‌توان استفاده کرد.

جغرافیای کریسمس در دیوار

فکر می‌کنید در یک ماه گذشته، در کدام شهرها، آگهی بیشتری برای لوازم جشن کریسمس منتشر شده باشد؟ آگهی‌گذاران تهران، تبریز و اصفهان نسبت به جمعیت‌شان بیشتر از سایر شهرهای ایران در این یک ماه در دیوار آگهی کریسمس منتشر کرده‌اند.

ولی جالب است که اهالی اهواز و همدان و قم، مشتریان پروپاقرص‌تری برای این آگهی‌ها بوده‌اند. اهوازی‌ها اطلاعات تماس هر یک از آگهی‌های کریسمس را در شهرشان به طور میانگین ۱۲ بار دریافت کرده‌اند. اهالی همدان به طور میانگین ۱۰ بار اقدام به تماس با این آگهی‌ها کرده‌اند و اهالی قم ۸ بار. البته اصفهانی‌ها که آگهی‌گذاران فعالی بوده‌اند، مشتری‌هایی جدی هم بوده و از نظر میانگین اقدام به تماس در رتبه چهارم قرار دارند، شاید به این دلیل که اصفهان، بعد از تهران، منزل پرجمعیت‌ترین جامعه مسیحیان ایران است.

زندگی در کنار هم

طبق گزارش‌های مرکز آمار ایران، هم‌وطنان مسیحی در تمام ۳۱ استان کشورمان زندگی می‌کنند، و البته این مربوط به امروز و دیروز نیست و سابقه‌اش به دهه‌ها، بلکه سده‌ها، پیش می‌رسد. بسیاری از ما اگر مراوده‌ای با همسایه، همکلاسی، استاد دانشگاه، همکار، کاسب و صنعتگر مسیحی داشته‌ایم، بیش از هر چیزی حس کرده‌ایم که تا چه اندازه با همه «به‌صلح»‌اند. خصلتی که اگر در این روزگار پریشان قدر ببیند می‌تواند به ایران کمک کند در تمام ورطه‌های پیش‌رو همچنان ایران بماند.^۱

کدام کشورهای مسلمان کریسمس را جشن می‌گیرند؟

مسیحیان، کریسمس را در کشورهای دارای اکثریت مسلمان جشن می‌گیرند. اندونزی به‌عنوان کشوری که اکثریت جمعیت آن مسلمان هستند، تعطیلاتی را برای افرادی که کریسمس را جشن می‌گیرند، فراهم می‌کند. به‌نظر می‌رسد که نه تنها در اندونزی، بلکه در چندین کشور دیگر با اکثریت مسلمان نیز نمونه‌های خوبی از سازگاری مذهبی ارائه می‌شود. در اینجا فهرستی از این کشورها و سنت‌هایشان آمده است.

اولین کشور، اندونزی است، کشوری که ۲۷۴ میلیون نفر جمعیت دارد و حدود ۲۳۱ میلیون نفر آن مسلمان هستند، با این حال، اندونزی همچنان به سایر اعیاد مذهبی احترام می‌گذارد و آن‌ها را گرامی می‌دارد، مانند سنت کریسمس که تا به حال حفظ شده است، سنت رابو-رابو در جاکارتا، وایانگ واهپو

جوجاکارتا، ننگجوت و پنجور در بالی، ماریندا و مرهوباس در شمال سوماترا، بامبوکنونز در فلورس و کونچی تاون در سولاوسی شمالی نیز وجود دارند.

دومین کشور، پاکستان با ۲۴۳ میلیون نفر جمعیت و ۲۱۲ میلیون نفر مسلمان هستند. مسیحیان پاکستان هر ساله سنت‌های کریسمس مانند سرود کریسمس از خانه به خانه، پوشیدن لباس‌های رنگارنگ برای رفتن به کلیسا و گذراندن وقت در کلیسا برای صرف غذا با سایر مسیحیان دارند.

سومین کشور، عربستان سعودی است، کشوری با ۳۷ میلیون نفر جمعیت که ۳۴،۵ میلیون نفر از آنان مسلمان هستند. در عربستان سعودی، کریسمس تعطیلی ملی نیست، با این حال، زیورآلات و تزئینات کریسمس هنوز در هر هتل و مرکز خریدی وجود دارد، بنابراین فضای کریسمس هنوز در آنجا گرم است.

چهارمین کشور، مصر است، کشوری در شرق مرکزی که ۱۱۳ میلیون نفر جمعیت دارد و حدود ۹۰ میلیون نفر آن مسلمان هستند. در مصر شب کریسمس در ۶ ژانویه و جشن‌های کریسمس در هفت ژانویه جشن گرفته می‌شود که کمی متفاوت از اکثر مسیحیان دیگر است. علاوه بر این، روزهایی هم دارند که از ۲۵ نوامبر تا ۶ ژانویه غذاهای حیوانی از جمله شیر و تخم‌مرغ نمی‌خورند.

ایران، کشوری با ۸۹،۵ میلیون نفر جمعیت با ۸۲،۵ میلیون جمعیت مسلمان است. ایران نیز هر ساله به برپاداری سنت‌های کریسمس ادامه می‌دهد و کریسمس را در ۶ و هفت ژانویه مانند مصر جشن می‌گیرد. مسیحیان روز کریسمس را برای جشن کریسمس جشن گرفته و در عین حال چندین نوع میوه مانند انار و هندوانه می‌خورند.

در عراق، مسیحیان زمانی اقلیت قابل توجهی را تشکیل می‌دادند اما سال‌ها آزار و اذیت شبه نظامیان و داعش با حمایت اندک دولتی، شاهد کاهش تعداد آنان بود. با وجود هیچ سرشماری در عراق برای چندین دهه، برآوردها برای تعداد مسیحیان در این کشور بسیار متفاوت است و از ۱۵۰ هزار تا نیم میلیون نفر می‌رسد.

مسیحیان عراق در جشن‌های کمرنگ کریسمس امسال در همبستگی با ده‌ها هزار فلسطینی که در جنگ وحشیانه اسرائیل در غزه کشته شدند و تعداد زیادی از عراقی‌هایی که در آتش‌سوزی غم‌انگیز اوایل سال جاری جان باختند، شرکت کردند.

روسای کلیساهای عراق ماه گذشته اعلام کردند که جشن‌های کریسمس و سال نو امسال محدود خواهد شد، هم به خاطر همبستگی با فلسطین و هم برای قربانیان آتش‌سوزی در یک عروسی در شهر مسیحی حمدانیه عراق در ماه سپتامبر که منجر به کشته شدن حداقل ۱۲۰ نفر شد.

عبداللطیف رشید، رئیس‌جمهور عراق یکشنبه شب در مراسم عشای ربانی در شهر سلیمانیه در کردستان عراق شرکت و یورش اسرائیل به غزه را محکوم کرد که از زمان آغاز آن در هفت اکتبر تاکنون بیش از ۲۰ هزار و ۶۰۰ کشته برجای گذاشته است.^۱

---

1 <https://www.isna.ir/news/۱۴۰۲۱۰۰۵۰۳۱۸۰>

بخش سوم: تحلیل‌ها

نوادگان یهودا اسخریوطی

به قلم: حامد دهقانی

در صحن کلیسای مهد (کلیسای که گفته می‌شود عیسی مسیح در آن به دنیا آمد، در بیت لحم در جنوب کرانه باختری)، پرسنل امنیتی در یک ماموریت جدید مستقر شدند تا از اسقفان دلالی محافظت کنند که املاک و مستغلات و زمین‌های کلیسا در فلسطین را به شهرک‌نشینان صهیونیست و پروژه‌های آنها فروختند. مقامات بسیار مراقب بودند که این دلالان حتی یک کلمه اعتراضی از فلسطینی‌ها نشنوند، به همین دلیل در آستانه ۲۵ دسامبر (مصادف با کریسمس) به تعداد زیادی در شهر بیت لحم پخش شدند، حفاظت از کلیسا و اطراف آن را شدیدتر کردند و از ورود هر کسی که فکر می‌کردند اعتراض علنی کند، جلوگیری کردند.

چند روز پیش، در ۲۱ دسامبر، این اسقف‌ها و رهبران کلیساهای اورشلیم به رهبری «پاتریارک تئوفیلوس (اسقف اعظم کلیسای ارتدوکس قدس)» در بخشی از یک نشست عادی که پیش از هر سال میلادی برگزار می‌شود، با اسحاق هرتزوغ، رئیس دولت اشغالگر دیدار کردند. تنها با این تفاوت که این بار، کریسمس بر روی نهر خونی که از نوار غزه جریان داشت و بر روی بقایای اعضای کودکانی که توسط هواپیماهای اسرائیلی با گلوله‌های آمریکایی تکه‌تکه شدند و بر روی ویرانه‌های کلیساها و مراکز خود آنها که از بمباران‌ها مستثنی نبودند، برگزار شد.

چه جای تعجب است؟! این اسقف‌ها پیشتر نیز هرگز از اینکه در طول سالیان گذشته در معاملات مشکوکی اموال کلیسا را در اختیار اشغالگران و شهرک‌نشینان قرار می‌دادند، اظهار شرمندگی نکردند. در تازه‌ترین و خطرناک‌ترین این معاملات، افشای قرارداد «حدیقه البقر (باغ گاو)» واقع در بخش تاریخی شهر قدس بود که از چند ماه پیش خبرساز شده و رهبران کلیسای قدس به کمک برای تداوم شهرک‌سازی‌ها و تسلط صهیونیست‌ها بر سرزمین‌های وسیع و استراتژیک بیت المقدس متهم شده‌اند.

در سایه‌ی تمام این همکاری‌ها و همدلی‌ها، گردهمایی اخیر و عکس کریسمسی رهبران کلیسا در کنار رئیس این رژیم کودک‌کش، چهره این به‌ظاهر روحانیون مسیحی را آلوده‌تر از گذشته کرده است.

به‌گفته هرتزوغ، در این دیدار حماس را «نیروهای شیطانی» خوانده و تأکید کرده که «من از رهبران جهان مسیحیت انتظار دارم که جنایات حماس

را به شدت محکوم کنند و از تلاش‌های ما برای ریشه‌کن کردن شرارت حمایت کنند.»

و حماس بیانیه داده که «ما از تصویر دیدار رهبران مسیحی در سرزمین‌های اشغالی فلسطین با رئیس رژیم صهیونیستی به مناسبت کریسمس شوکه شدیم، به‌ویژه که هیچ‌کدام از این رهبران درباره جنایات صهیونیست‌ها، نسل‌کشی و پاکسازی قومی مردم ما صحبت نکردند.»

این اسقف‌ها به اشغالگران «آمزش‌نامه» داده‌اند و با این حرکت جنایات آنها را به‌صراحت تأیید کردند. دربرابر، آنها از حمایت مستمر مقامات صهیونیست برخوردار خواهند شد؛ تئوفیلوس «اسقف اورشلیم» می‌ماند و سود حاصل از معاملات با شهرک‌نشینان ادامه می‌یابد.

این روحانیونی که با رئیس اشغالگران صهیونیست ملاقات کردند، امتداد «یهودا اسخریوطی» هستند؛ او به‌ظاهر حواری عیسی مسیح بود، اما همو عیسی را به یهودیان سپرد تا او را بکشند، امروز نیز این به‌ظاهر روحانیون مسیحی مردم غزه را به اسرائیلی‌ها سپرده‌اند تا قتل عام شوند و چون مردم بخواهند مخالفت و اعتراضی کنند، نیروهای امنیتی حامی یهودا اسخریوطی آمده و آنها را سرکوب می‌کنند.¹

اتحادیه اروپا و سیاست آغشته به مسیحیت

به قلم: مصطفی محمدی

اتحادیه اروپا نهادی به ظاهر متشکل از کشورهای معتقد به جدایی دین از سیاست یا همان سکولار است به نحوی که اعضای اصلی این نهاد خود را سرزمین آزادی عقاید و مکانی برای تحقق زندگی مسالمت آمیز بشریت بدون در نظر گرفتن باورهای دینی افراد معرفی می‌کنند و پیوسته در سطوح مختلف دیپلماتیک از کشورهایی که نظم و ساختار سیاسی خود را بر اساس یک ایدئولوژی دینی و یا سیاسی بنا نهادند به بهانه آن که این هنجار خودساخته و به ظاهر مقدس یعنی جدایی دین از سیاست را آینه راه خود قرار نداده‌اند انتقاد گزنده می‌کنند و از این رو، در هر مذاکره‌ای با حکومت‌های اسلامی و یا حتی سوسیالیست احساس می‌کنند دست بالا را دارند.

اما به سهولت می‌توان مشاهده کرد این نهاد در مواقع حساس همیشه به عنوان یک باشگاه اختصاصی مسیحی عمل کرده است و هیچ ابایی از تمسک به ریشه‌های دینی خود در برخورد با اتباع دیگر ادیان ندارد گرچه با سیطره بر رسانه‌ها و با بهره از قدرت شگفتی آور خود در هنجارسازی بین‌المللی توانسته است به راحتی از قبول مسئولیت سیاست و رفتار دوگانه‌ی خود شانه خالی کند.

پیشینه نقش مسیحیت در سیاست کشورهای اروپایی

با نگاهی گذرا به تاریخ اروپا در سده‌های اخیر می‌توان نقش پررنگ تعصب به آیین مسیحیت را در شکل‌گیری ملت‌ها و مرزبندی‌های سیاسی این قاره به روشنی دریافت. این اعتقاد راسخ به مسیحیت در میان توده‌های اجتماعی دست حاکمان را برای سوء استفاده و آغاز کشورگشایی باز می‌گذاشت به گونه‌ای که در موارد متعدد این جنگ‌های به ظاهر مذهبی دهه‌ها ادامه می‌یافت و مردم هم‌چنان با شوق به جبهه‌های جنگ گسیل می‌شدند چرا که هویت خود را با اعتقاد دینی خود یکسان می‌شمردند. در این خصوص می‌توان اشاره‌ای داشت به جنگ‌های ۳۰ ساله در اروپای مرکزی که میان معتقدان به دو آیین پروتستان و کاتولیک صورت گرفت و از سال ۱۶۱۸ تا ۱۶۴۸ ادامه یافت که در نهایت با امضای قرارداد وستفالی به پایان یافت. البته، مورخین آن را پیشینه‌ای برای دشمنی عمیق آلمان و فرانسه و پیش زمینه جنگ‌های جهانی اول و دوم می‌دانند.

این جنگ‌های طولانی مدت مذهبی گاهی به صورت جنگ داخلی صورت می‌گرفت هم‌چون جنگ‌های مذهبی فرانسه از سال ۱۵۶۲ تا ۱۵۹۸ که میان پیروان آیین کاتولیک و پروتستان در این کشور رخ داد که حاصل فرمان پادشاه

مبنی بر آزادی مذهبی برای پروتستان‌ها بود. این آزادی تنها دو ماه به درازا کشید. باید دانست بسیاری از هویت‌های ملی کشورهای اروپایی بر اساس نتیجه همین جنگ‌ها شکل گرفت.

کاهش آتش تند تعصبات مسیحی در اروپای مرکزی

در نهایت با افزایش باورهای سکولار و کاهش باور به تعالیم مسیحیت که در تضاد با دستاوردهای علمی حاصل از مدرنیته بود این شعله نیز فروغ خود را از دست داد و به جنگ‌های محدودی در بالکان و یونان خلاصه گردید. در این جنگ‌ها، اروپای مسیحی چشم خود بر روی قتل عام‌های متعدد مسلمانان در یونان و قتل عام آشکار مسلمانان در سربرنیتسا بست. در قتل عام سربرنیتسا نیروهای حافظ صلح هلندی مردم مسلمان بوسنی را که به آن‌ها پناه آورده بودند به نیروهای صرب مسیحی تحویل دادند که در نتیجه، تمامی مردان مسلمان در همان روز کشته شدند. تعداد کشتگان در این نسل‌کشی بالغ بر ۸۰۰۰ مسلمان غیرنظامی تخمین زده می‌شود که بزرگترین فاجعه انسانی پس از جنگ جهانی دوم به شمار می‌رود. نکته جالب آن است که کشورهای اروپایی فروش اسلحه به این منطقه را ممنوع کرده بودند که به معنای صدور حکم قطعی مرگ مسلمانان بود چرا که صرب‌ها در این جنگ صاحب اکثر انبارهای مهمات ارتش یوگسلاوی سابق بودند و کروات‌ها نیز از راه دریا اقدام به تامین سلاح می‌کردند. شرایط اسف‌بار مسلمانان در این منطقه به همین ماجرا ختم نشد بلکه در سال ۱۹۹۹ نیز شاهد کشتار دسته جمعی دیگری در منطقه کوزوو بودیم که تعداد

کشتگان غیرنظامی به ۲۰۰۰ نفر رسید اما اقدام قابل توجهی در حمایت از مسلمانان این منطقه صورت نگرفت.

این تعصب کشورهای اروپایی به آیین مسیحیت هم‌چنان باعث شده است تا کشور بوسنی و هرزگوین با وجود فراهم کردن زمینه‌های مختلف موفق به عضویت در اتحادیه اروپا نشود و از سال ۲۰۱۰ تنها به عنوان کاندیدای ورود به اتحادیه شناخته شود.

نقش باورهای دینی در سیاست روز کشورهای اتحادیه اروپا

اما اگر پندار شود که این نوع واکنش‌های دینی مربوط به قرن پیش و قبل از شکل‌گیری اتحادیه اروپاست و در سیاست روز اروپا اعتقاد به مسیحیت نقشی ایفا نمی‌کند می‌توان موارد متعددی را برشمرد که ناصواب بودن این گمان را اثبات کرد.

در صدر این موارد که بسیار هم بازتاب خبری دارد عدم پذیرش عضویت ترکیه در اتحادیه اروپا است. کشوری که با وجود نظامی لائیک و تامین خواسته‌های متعدد اتحادیه اروپا نتوانست به این اتحادیه بپیوندد. معظم سیاستمداران و تحلیلگران ترک هیچ دلیل قابل قبول دیگری را جز مسلمان بودن اکثریت مردم این کشور برای رد درخواست خود نیافته‌اند و اصطلاح باشگاه مسیحی را برای اتحادیه اروپا به کار می‌برند.

مورد دیگری که تعلق به آیین مسیحیت را در عرصه سیاست اتحادیه اروپا مشخص می‌کند رفتار دوگانه کشورهای اروپایی در پذیرش مهاجران است. همان‌گونه که در سال‌های اخیر عیان گردید با مهاجران اوکراینی بر اساس

سیاست درهای باز رفتار می‌گردد و به شیوه‌ای از آن‌ها استقبال می‌شود که گویا قهرمانان ملی کشورهای میزبان هستند در حالی که آوارگان جنگ سوریه و افغانستان پشت دیوارهای بلند قوانین مهاجرتی و سخت‌گیری‌های غیر معمول روزگاری همچون اسیران جنگی را در اروپا تجربه می‌کنند.

باید بیان شود نقش مذهب به میزانی بود که برخی از شهرداران فرانسوی از جمله ییوس نیکولین اعلام کردند در شهرهای خود تنها مسیحیان آواره از جنگ سوریه را اسکان خواهند داد. این سخن از آن رو بازتاب داشت که در کشوری اعلام رسمی شد که بالغ بر ۶ میلیون مسلمان دارد.

اما سطح مخالفت با ورود مسلمانان آواره به اتحادیه اروپا بسیار فراتر از چند شهردار بود. نخست وزیر وقت مجارستان اعلام کرد که ورود مسلمانان مهاجر هویت مسیحی اروپا را به خطر می‌اندازد و کشور اسلواکی به صورت رسمی اعلام کرد تنها مهاجران مسیحی جنگ سوریه حق ورود به این کشور را دارند.

این میزان از تبعیض مذهبی حتی به مذاق ژان کلود یونکر رئیس وقت کمیسیون اروپا هم خوش نیامد و به این سیاست‌ها اعتراض کرد. البته موضع‌گیری او با برخورد سخت نمایندگان پارلمان اروپا از جمله رهبر حزب استقلال بریتانیا مواجه شد.

باید اشاره شود که این تنها موضع‌گیری چند سیاستمدار راست‌گرای افراطی نبوده است و بازتاب ناراضیاتی گسترده عمومی اقشار مختلف جوامع اروپایی نسبت به حضور مسلمانان در کشورهاشان است. در این خصوص نظرسنجی اندیشکده چتم هاوس در سال ۲۰۱۷ شاهد بسیار مناسبی به شمار می‌رود. در این

نظرسنجی که بیش از ۱۰ هزار شهروند اتحادیه اروپا در آن شرکت کردند اکثریت با پذیرش مهاجران از کشورهای اسلامی مخالفت کردند.

در جانب دیگر، سران این اتحادیه بارها از مسیحیان ساکن در کشورهای اسلامی حمایت آشکار کرده‌اند و در مواردی که احساس نموده‌اند به حقوق این افراد گزند وارد شده است به سرعت دست به اقدامات سیاسی زده‌اند. صدر اعظم وقت آلمان در تایید سخنان پاپ بندیکت شانزدهم اعلام کرد حمایت از مسیحیان تحت پیگرد بخشی از سیاست خارجی ماست.

به اعتقاد بندیکت شانزدهم هیچکس به اندازه پیروان این دین رنج نمی‌کشد. این کلام توسط ایشان در حالی بیان گردید که در بیست سال اخیر، ۲۱۰ هزار مسلمان غیرنظامی در عراق و ۱۱۴ هزار مسلمان غیرنظامی در افغانستان قربانی ماجراجویی‌های مسیحیان در خاورمیانه شدند. اما گویی این آمار برای سران سیاسی و مذهبی اروپا چندان اهمیتی ندارد.

در مقابل، در سال ۲۰۰۶ صدراعظم و وزیر وقت آلمان در خصوص سرنوشت یک افغانی تازه مسیحی شده به نام عبدالله ابراز نگرانی می‌کنند و خانم «آنگلیکا بر» که در آن زمان از نمایندگان آلمان در اتحادیه اروپا بود از حاکمیت شریعت در افغانستان گلایه می‌نماید.

با آگاهی از چنین روندی به سادگی قابل پیش‌بینی است که حمله اسرائیل به یک کلیسا در نوار غزه باعث موجی از نارضایتی در میان حامیان سیاسی این رژیم در اروپا شود اما کشته شدن بیش از ۱۶ هزار مسلمان بی‌گناه در این هجوم وحشیانه به عنوان تلفات جنگی محسوب شد. بهایی که برای حذف مقاومت حماس لازم است و نیازی به محکومیت سیاسی از دیدگاه این اتحادیه نداشت.

قوانین توهین به مقدسات در پاکستان: از بد به بدتر

۱۸ دسامبر، کمیسیون آمریکایی آزادی مذهبی بین‌المللی (USCIRF) گزارش جدیدی در مورد «ارزیابی توهین به مقدسات در پاکستان» منتشر کرد. این گزارش با توضیح حادثه محله مسیحی نشین شهر «جرانوالا» آغاز می‌شود. آگوست ۲۰۲۳ گروهی از افراد با ادعای هتک حرمت قرآن کریم توسط یک فرد مسیحی، به محله مسیحی نشین شهر «جرانوالا» از نواحی منطقه فیصل‌آباد ایالت پنجاب حمله کرده و چندین خانه و کلیسا را به آتش کشیدند. در این گزارش آمده است: «حملات در جرانوالا شدیدترین حمله علیه مسیحیان پاکستانی در سال‌های اخیر است و همزمان با تلاش‌های دولت پاکستان برای تقویت قانون توهین به مقدسات در این کشور رخ داده است».

USCIRF گزارش می‌دهد که «در پاکستان، اتهامات توهین به مقدسات، چه درست و چه نادرست، اغلب منجر به محکومیت‌های طولانی مدت و در برخی موارد، کشتن متهمان می‌شود. از سال ۱۹۸۷ تاکنون بیش از ۲۱۰۰ نفر در

پاکستان به توهین به مقدسات متهم شده‌اند که در حال حاضر ۴۰ نفر در انتظار اعدام هستند و حداقل ۸۹ نفر توسط افراد تندرو به اتهام توهین به مقدسات کشته شده‌اند. در حالی که دولت هنوز کسی را به جرم توهین به مقدسات اعدام نکرده است، برخی افراد تندرو عده‌ای را به بهانه همین جرم به قتل رسانده‌اند.» بر اساس این گزارش دولت پاکستان به جای برداشتن گام‌هایی برای کاهش خشونت، اخیراً تلاش‌هایی را برای تقویت قانون توهین به مقدسات در این کشور انجام داده است.

ژانویه ۲۰۲۳، لایحه جلوگیری از توهین به صحابه پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) و امهات المؤمنین با اتفاق آراء اعضای مجلس ملی پاکستان به تصویب رسید تا پس از تصویب در مجلس سنای پاکستان و امضای رئیس جمهور به قانون تبدیل شود. طبق این لایحه مجازات توهین به مقدسات از حداقل ۱۰ سال حبس تا حداکثر حبس ابد خواهد بود.

در ماه آگوست، سنا نیز این لایحه را تصویب کرد. اگرچه تصویب و اجرای این قانون همچنان منتظر امضای رئیس جمهور پاکستان است اما مسئله این است که اقلیت‌های مذهبی به ویژه شیعیان به شدت در معرض آسیب هستند. حتی در موارد نادری که متهمان به توهین به مقدسات، آزاد یا تبرئه می‌شوند، «آنها همچنان با چالش‌های مهمی از جمله انگ اجتماعی و تهدید مواجه می‌شوند.» این گزارش خاطر نشان می‌کند که «در بسیاری از موارد، گروه‌های تندرو علیه افرادی که به توهین به مقدسات متهم شده‌اند، حتی در حضور نیروهای پلیس، دست به اقدامات خشونت آمیز می‌زنند.»

در ماه فوریه، حداقل ۵۰ مرد به یک پاسگاه پلیس در پنجاب یورش بردند و مردی به نام محمد واریس را که متهم به هتک حرمت قرآن بود، ربودند. در ابتدا، پس از متهم شدن او به توهین به مقدسات، طبق گزارش‌ها، مردم محلی قصد داشتند واریس را اعدام کنند اما مقامات او را به ایستگاه پلیس در ناناکا صاحب منتقل کردند. با این حال، هنگامی که او بازداشت شد، افراطی‌ها به ایستگاه پلیس هجوم بردند، واریس را از سلول زندانش بیرون آوردند، او را کتک زدند و در نهایت اعدام کردند.^۱

---

1 <https://bitterwinter.org/us-cirf-blasphemy-laws-in-pakistan-from-bad-to-worse/>

زبان عربی به مدارس قفقاز شمالی می‌آید

با مطرح شدن آموزش زبان عربی در مدارس مناطق قفقاز شمالی، سایت Caucasian knot در گزارشی به نظرات کارشناسان، شرق‌شناسان و فعالان اجتماعی و حقوق بشر در مورد ایده تدریس زبان عربی در مدارس قفقاز پرداخته است.

به باور نویسنده این گزارش اگرچه پیشنهاد ورود زبان عربی به برنامه درسی مدارس انگیزه سیاسی دارد، اما در جمهوری‌های قفقاز شمالی، جایی که بسیاری از والدین دانش‌آموزان، می‌خواهند فرزندانشان عربی یاد بگیرند، با استقبال روبرو خواهد شد. این پیشنهاد فعالان اجتماعی و حقوق بشر نیز هست. در عین حال، آنها معتقدند که ارزش ندارد مباحث زبان آموزی از منظر دین را سرلوحه کار قرار دهیم.

سایت **Caucasian Knot** گزارش داده است که «روسوبرنادزور» (سرویس فدرال نظارت بر آموزش و علم روسیه) پیشنهاد کرده است تا آموزش زبان عربی را در برنامه درسی مدارس در مناطق مسلمان‌نشین کشور، به ویژه در داغستان و چچن، وارد کنند.

روسلان کوتایف، رئیس مجمع ملل قفقاز معتقد است که ورود زبان عربی به برنامه درسی مدارس در چچن مورد استقبال قرار خواهد گرفت.

این مقام سابق وزارت امور خارجه چچن می‌گوید: «بر خلاف سایر مناطق فدراسیون روسیه، جمهوری‌های قفقاز شمالی به ویژه مقامات عالی رتبه چچن روابط ویژه‌ای با جهان عرب دارند.»

احمد تانگیف، استاد الهیات اینگوش تأکید می‌کند که مسلمانان عربی را نه تنها به عنوان یک زبان خارجی، بلکه به عنوان زبان قرآن می‌دانند. ماگومد موتسلگوف مدافع حقوق بشر موافق است که زبان عربی در درجه اول برای خواندن قرآن مهم است.

بوریس بیژوف، دکترای علوم فیلولوژی تأکید می‌کند که مردم زبان‌ها را از منظر عملی در نظر می‌گیرند، زیرا فکر می‌کنند این یا آن زبان چه زمانی و کجا ممکن است مفید باشد. از مواضع فوق، زبان عربی معنای عملی ندارد. فقط برای مراسم مذهبی استفاده می‌شود. لذا تاکنون فقط در مدارس و سایر مؤسسات آموزشی اسلامی مطالعه شده است.

این دانشمند خاطر نشان کرد: زبان عربی چندان گسترده نیست تا بتوان از آن به عنوان زبانی برای ارتباطات بین‌المللی استفاده کرد.

زوریات آکباوا، از شخصیت‌های عمومی از جمهوری کراچای-چرکس پیشنهاد می‌کند که زبان عربی در مدارس درکنار انگلیسی، فرانسوی، آلمانی و اسپانیایی مطالعه شود، اما نه به جای آنها.

سعید، معلم زبان عربی اهل داغستان تأکید می‌کند که دانش عربی، مانند هر زبان خارجی، نه تنها به درک فرهنگ و زندگی مردمان دیگر کمک می‌کند، بلکه به رشد خود فرد نیز کمک می‌کند.

این معلم خاطرنشان می‌کند که روسیه از زمان اتحاد جماهیر شوروی روابط خوب با کشورهای جهان عرب^۱ دارد.

شبکه‌های غیرانتفاعی در تلاش برای ایجاد مدرسه کاتولیک دولتی

یک گروه به رهبری فردی به نام لئونارد لئو در تلاش است تا یک مدرسه مسیحی در اوکلاهما با بودجه دولتی تاسیس کند. هدف آنها تغییر درک دادگاه

1 <https://eng.kavkaz-uzel.eu/articles/۶۳۶۶۸>

عالی از متمم اول قانون اساسی آمریکا است که به جدایی کلیسا و دولت اشاره دارد. اگر این طرح تصویب شود، اولین مدرسه مذهبی با بودجه مالیات دهندگان در ایالات متحده خواهد بود.

لئونارد لئو، که از طریق ائتلاف‌های مختلف از حمایت مالی برخوردار است، پشتیبان این تلاش برای تغییر در نحوه درک قانون از رابطه بین دولت و مدارس مذهبی است.

لئونارد لئو، که به خاطر فعالیت‌های خود در مجمع فدرالیستی شناخته شده است، کمپین‌ها و اقدامات قانونی را برای حمایت از قضات محافظه‌کار سازماندهی کرده است. تیم حقوقی حامی این مدرسه کاتولیک، *Alliance Defending Freedom* نام دارد و از گروه‌های مرتبط با لئونارد لئو، حمایت مالی زیادی دریافت می‌کند.

پول نقش بزرگی در این وضعیت دارد، به ویژه به این دلیل که لئونارد لئو در سال ۲۰۲۰ کمک مالی زیادی دریافت کرد. تصمیم اخیر دادگاه عالی که اجازه استفاده از پول دولتی برای مدارس مذهبی را می‌دهد، این بحث را پیچیده‌تر کرده است. منتقدان نگرانند که این امر ممکن است نحوه عملکرد آموزش عمومی را تغییر دهد و به مدارس مذهبی در حال مبارزه با مدارس عمومی کمک کند.

اختلاف نظر در اوکلاهاما پیامدهای بزرگتری دارد، زیرا ممکن است بر نحوه عملکرد آموزش در آمریکا تأثیر بگذارد و مردم نگرانند که مواضع دادگاه عالی در مورد جدایی کلیسا و دولت تغییر کند.^۱

¹ <https://www.politico.com/news/29/12/2023/oklahoma-public-christian-schools-00132524>

پشت پرده ترور مسعود عثمانی از رهبران سپاه صحابه

مسعود الرحمن عثمانی، معاون مرکزی دبیرکل شورای علمای سنی و حزب اهل سنت و الجماعت (سپاه صحابه) و عضو سابق شورای عقیدتی اسلامی پاکستان، روز جمعه ۵ ژنویه ۲۰۲۴ در اسلام آباد پایتخت پاکستان به ضرب گلوله موتورسواران ناشناس کشته شد. او در سال ۱۹۶۸ میلادی در ایالت خیبر پختونخواه پاکستان به دنیا آمده و تحصیلات عالی دینی خود را در جامعه دارالعلوم کراچی و جامعه اشرفیه لاهور به پایان رسانده بود.

پس از ترور عثمانی، افراطی‌ها انگشت اتهام را به سمت شیعیان گرفتند و از الفاظ بسیار زشت و شعارهای خشونت آمیز علیه شیعیان و ایران استفاده کردند؛ چرا که سپاه صحابه طی سال‌های مبارزه خود توانسته است به بهانه توهین شیعیان به صحابه، افکار عمومی اهل سنت را علیه شیعه رهبری کند. همزمانی این ترور با جنایت تروریستی داعش در گلزار شهدای کرمان باعث شد

عده‌ای به اشتباه ترور عثمانی را انتقام ایران از عاملین جنایت کرمان قلمداد کنند. متأسفانه در چنین مواقعی موجی از داده‌های غلط فضای مجازی را درمی‌نوردد و به تعبیر یک مثل فارسی «دوغ و دوشاب» آمیخته و درهم می‌شود. هرکسی سخنی درباره مدرسه حقانی و لشکر طیبیه و سپاه صحابه و لشکر جهنگوی و TTP و... در فضا پرتاب می‌کند بی‌آنکه به تبعات حرف خود ببیندیشد و یا توجه کند هر یک از این پدیده‌ها هویتی مشخص و اهداف و برنامه‌هایی دارند و علی‌رغم برخی همپوشانی‌ها و نزدیکی‌ها، یکی دیدن این جریان‌ها خطایی راهبردی و متأسفانه رایج است؛ بررسی چنین اموری نیازمند توجه به جزئیات فراوان و برقراری ارتباط منطقی و تاریخی بین پدیده‌های مختلف است.

اتهام به شیعیان

متهم کردن شیعه در این قتل بزرگ‌ترین خطری است که پیش روی ثبات جامعه پاکستان وجود دارد و خوشبختانه به‌جز یکی دو روز اول این حرف چندان باورپذیر برای مردم پاکستان نبوده و نیست. درواقع موجی از اختلافات که بر سر نمایندگی مجلس از شهر جهنگ در میان جریان‌های مختلف سپاه صحابه وجود داشته بیشتر مردم را به این سمت سوق داده که احتمالاً این جریان‌ها و یا بخشی از طرفداران آن‌ها دست به چنین اقدامی زده باشند، که طبیعتاً نیازمند بررسی‌های بیشتر از سوی پلیس پاکستان و نظام قضائی و امنیتی این کشور است اما به هرروی بیانگر این است که شائبه دخیل دانستن شیعیان در این واقعه تا چه میزان دور از واقع و بی‌بنیاد و سست است.

ناگفته نماند مقتول عثمانی نیز مانند دیگر رهبران سپاه صحابه، زبانی تند و خشن علیه شیعیان به کار می‌برد. بنابراین ممکن است توده مردم اهل سنت بدون هیچ شکی معتقد به دخالت شیعیان در این قتل باشند هرچند واقعیت کاملاً برعکس است.

نماز میت مقتول عثمانی تبدیل به صحنه عجیبی شد. هزاران نفر گویا برای انتقام‌گیری از قاتلان عثمانی با نگاه‌های پر از نفرت و خشونت، منتظر یک اشاره از رهبران مرکزی برای تهاجم دست جمعی به تشکیلات دولتی و خصوصی اطراف خود و ایجاد هرج و مرج در اسلام آباد بودند. سخنران اصلی این اجتماع، اورنگزیب فاروقی دبیرکل سپاه صحابه پاکستان بعنوان نفر دوم این گروهک ضد شیعه بود. او کنار جنازه عثمانی ایستاده آتش نفرت و خشونت را علیه ایران، حزب الله لبنان، رهبران و احزاب شیعه می‌افروخت و همزمان، با زرنگی و هوشیاری بسیار، اوضاع را مدیریت می‌کرد.

آن اجتماع فرصت بسیار مناسبی برای کسب حمایت و رای مردم برای سپاه صحابه در انتخابات جدید ۲۰۲۴ بود. او به هیچ وجه نمی‌خواست با برانگیختن احساسات مردم برای شورش علیه دولت آن فرصت خوب را از دست دهد؛ لذا به جای بازی با احساسات مردم برای برانگیختن علیه دولت، سخنان خود را با تبریک گفتن شهادت به خانواده مقتول و اشاره به رهبران و کارکنان کشته شده سابق و تجلیل از فداکاری‌های آنان آغاز کرد و سپس خطاب به مقامات دولتی و نیروهای امنیتی سخنرانی خود را به شرح ذیل ادامه داد:

«ساجد نقوی (رئیس شورای علمای شیعه) و راجه ناصر (رئیس مجلس وحدت مسلمین) مردم شیعه را به لبنان می‌فرستند. ساجد نقوی، سفیر سابق ایران (حسینی)

را خودش بدرقه کرد و به سفیر جدید ایران (امیری مقدم) خیرمقدم گفت. راجه ناصر باحسن نصرالله چندین ملاقات کرده و با هم نقشه‌ها را طرح ریزی کرده‌اند. همچنین شهنشاہ نقوی (روحانی و سخنران سرشناس) و شبیر میثمی (دبیرکل شورای علمای شیعه) در همین راستا به کشورهای خارج و شهرهای مختلف پاکستان سفر می‌کنند.

اینها چرا بازرسی نمی‌شوند؟ اینها به زینبیون و فاطمیون راهنمایی فراهم می‌کنند. من می‌پرسم اینها چرا عکس‌های حسن نصرالله را در شهرهای پاکستان در دست‌های خود بلند می‌کنند؟ اینها چرا مراسم و روزهای کشورهای خارجی (دهه فجر - سالگرد حضرت امام - سالگرد سردار سلیمانی - پیاده روی اربعین - هفته دفاع مقدس) را اینجا برگزار می‌کنند؟ اینها به اسم حزب الله چرا مراکز آموزشی و تربیتی را در پاکستان دایر می‌کنند؟ چرا به جوان‌ها آموزش نظامی داده می‌شود؟ چرا نیروهای امنیتی پاکستان این چیزها را نادیده می‌گیرند؟ دیروز رهبر عزیز ما مسعودالرحمن عثمانی در اسلام آباد کشته شد، همزمان صدها نفر از جوانان ما در شهرهای مختلف پاکستان از جمله کراچی در خیابان‌ها بودند. اگر یک اشاره می‌کردم همه به اسلام آباد می‌آمدند. ولی هیچ عکس‌عملی را نشان ندادیم ما تحمل کردیم --- این اقدام ما بخاطر علاقه به کشور بود.

ما می‌دانیم آژانس‌های اطلاعاتی خارجی دنبال هرج و مرج در کشور هستند. ایران، موساد و هند دنبال تجزیه این کشور هستند. ما داریم نقشه‌های آنان را خنثی می‌کنیم. من از نیروهای اطلاعاتی پاکستان می‌پرسم، این تنها یک شهادت نیست، همین روزهای قبل از این ترور، چهار نفر دیگر کشته دادیم. نیروهای

امنیتی کجا هستند؟ چرا عاملین این کشتار دستگیر نمی‌شوند؟ چرا آنها را به مردم نشان نمی‌دهند؟ آیا نمی‌دانید حامیان حزب الله، زینبیون و فاطمیون چه کسانی هستند؟

چه کسانی به سوریه و عراق رفته بودند؟ قاتلین حق نواز، ایثار قاسمی، علی شیرحیدری و شهدای دیگر چه کسانی بودند؟ کسانی که به شیخ الاسلام مفتی تقی عثمانی حمله کردند چه کسانی بودند؟ شما همه اینها را می‌دانید ولی نام اینها را نمی‌گویید. من می‌دانم و می‌گویم که اینها چه کسانی هستند و کجا هستند. قاتلین این همه کشتگان ما، به شکل شیعه در تهران، در گلگت، پاراچنار، اسلام آباد و راولپندی موجود هستند. فقط ما کشته شویم؟ از حق نواز جنگوی تا عثمانی چقدر کشته دادیم؟ ما برای دستگیر کردن قاتلان، وقت و روز را خود تعیین خواهیم کرد و سپس انتظار می‌کشیم. اگر پاسخ مثبت دریافت نشد عکس العمل را خواهید دید و آن وقت مسئولیت با شما خواهد بود».

وی همچنین سخنان تند دیگری بر علیه یک مرکز خیریه شیعی و مدیر آن ایراد نمود و از ارسال آمبولانس و سایر کمک‌های آن مرکز به عراق، سوریه، لبنان، گلگت و پاراچنار به شدت انتقاد کرد.

این سخنان تند علیه ایران و رهبران شیعه پاکستان در حالی است که نه تنها گروه‌های شیعی بلکه احزاب سیاسی و مذهبی هم وقتی مشغول تدارک انتخابات سراسری در پاکستان هستند و به هیچ وجه نمی‌خواهند انتخابات را به تعویق بیندازند، چه دلیلی دارد که دست به چنین کاری بزنند؟ بنابراین این اتفاق محال است که از سوی احزاب و گروه‌ها و شیعیان اتفاق افتاده باشد و معلوم است که موضوع از جای دیگری آب می‌خورد که اتفاقاً شواهد آن هم موجود است.

واقعیت این است که در مقابل احمد لودیانوی رهبر مرکزی سپاه صحابه، هیچ کاندیدای شیعی وجود ندارد ولی معاویه اعظم پسر حق نواز جنگوی رهبر سابق حزب سپاه صحابه، در مقابل احمد لودیانوی کاندید انتخابات شده است و رسانه‌های مجازی پاکستان همین موضوع را دلیل تنش شدید بین دو نفر یاد کرده‌اند. مولانا احمد لودیانوی با استفاده از نفوذ خود نه تنها مدارک نامزدی مولانا معاویه اعظم را رد کرد بلکه با متهم کردن مولانا به تروریسم از طریق وکلای خود، علیه مولانا درخواست سلب صلاحیت نیز کرد.

در این میان، مقتول مولانا مسعود الرحمن عثمانی از طرفداران لودیانوی بود، لذا معاویه اعظم را خواند و از او خواست که به نفع لودیانوی کناره‌گیری کند و از او اطاعت کند. اما معاویه اعظم نه تنها به سخنان عثمانی گوش نداد، بلکه با وی رفتار گستاخانه‌ای کرد و هر دو طرف یکدیگر را تهدید به قتل کردند. از این رو گمان می‌رود که ترور مسعود عثمانی در نتیجه اختلافات داخلی و هرج و مرج سیاسی سپاه صحابه روی داده باشد. از سوی دیگر، عوامل شرور سپاه صحابه با فرصت طلبی و سوء استفاده از احساسات طرفداران و نیز زدودن اتهام از خود و جلوگیری از ایجاد شکاف در میان طرفداران سپاه صحابه، تعدا به این حادثه شخصی و داخلی رنگ فرقه‌ای داده‌اند.

همچنین علی رغم حضور گسترده پلیس در مراسم تشییع جنازه در اسلام آباد، رهبران سپاه صحابه سخنرانی‌های تحریک آمیزی کردند و شعارهای کافر، کافر، شیعه کافر سردادند. در حالی که رهبران سپاه صحابه و نهادهای انتظامی خودشان به خوبی می‌دانند که مسعود الرحمن عثمانی توسط هیچ سازمان شیعه کشته نشده است، بلکه این کشتار نتیجه دشمنی داخلی خود آنها بوده است.

گفتنی است حزب اهل سنت و الجماعت گروهی از فرقه اهل سنت دیوبندی است که در سال ۱۹۸۵ میلادی، در زمان ژنرال ضیاء الحق رئیس جمهور اسبق پاکستان به نام انجمن سپاه صحابه در شهر جهنگ از ایالت پنجاب توسط مولانا حق نواز جنگوی اعلام موجودیت کرد. این گروه در واقع ادامه جماعت ضد شیعه به نام «تنظیم اهل سنت» است که توسط مولانا نورالحسن بخاری یکی از علمای بنیادگرای دیوبندی در شهر امرتسر در پنجاب شرقی در هند، سه سال قبل از تاسیس پاکستان در سال ۱۹۴۴ تأسیس شده بود. مولانا نورالحسن بخاری در سال ۱۹۸۴ میلادی یعنی دقیقاً یک سال قبل از تشکیل سپاه صحابه در گذشت.

هنگامی که ژنرال پرویز مشرف در ژانویه ۲۰۰۲، سپاه صحابه و سپاه محمد (گروه شیعی) را تحریم کرد، نام سپاه صحابه به «امت اسلامیة پاکستان» تغییر یافت و سپس «جماعت اهل سنت و الجماعت» نام گرفت. مولانا حق نواز جنگوی در سال ۱۹۹۰ کشته شد و صادق گنجی وابسته فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در شهر لاهور در آیین تودیع و پایان مأموریتش توسط این گروه برای انتقام از مرگ حق نواز ترور شد و به شهادت رسید. مسئولیت کشته شدن صادق گنجی توسط پلیس به ریاض بسره، یکی از جنگجویان سپاه صحابه نسبت داده شد.

شهید صادق گنجی، مسئول خانه فرنگ جمهوری اسلامی ایران در لاهور در اواخر دهه
۶۰/شهادت: ۲۸ آذر ۱۳۶۹

همچنین پرونده‌ای علیه ریاض بسره توسط پلیس پنجاب به دلیل حمله به پرسنل نیروی هوایی ایران در راولپندی نیز تشکیل شده بود. ولی نوجوان دیگری از کارکنان سپاه صحابه به اسم حق نواز چندین سال بعد در این جرم محکوم به اعدام شد.

پس از ترور حق نواز جنگوی، اختلافات جدی میان سران سپاه صحابه بر سر ریاست حزب به وجود آمد و این امر منجر به تشکیل لشکر جنگوی شد. پس از قتل حق نواز جنگوی، ریاست لشکر جنگوی را ملک اسحاق و سپاه صحابه را ایثارالحق قاسمی بر عهده گرفتند که در سال ۱۹۹۱ کشته شد. پس از او ضیاء الرحمن فاروقی هدایت سپاه صحابه را بر عهده گرفت. ضیاء الرحمن فاروقی در ۱۸ ژانویه ۱۹۹۷ قربانی بمب گذاری سپاه محمد پاکستان شد. پس از

آن اعظم طارق به ریاست این حزب رسید که در سال ۲۰۰۳ در اسلام آباد کشته شد.

اورنگزیب دبیرکل سپاه صحابه پاکستان

معاویه اعظم فرزند رهبر سابق سپاه صحابه

گفتنی است با توجه به اتهامات سنگین تروریسم به نام سپاه صحابه و اهل سنت و الجماعت، رهبران این حزب در سال ۲۰۲۲، در مقابل حزب سیدساجد

نقوی به نام «شورای علمای شیعه» فعالیت می‌کند، برای جلب حمایت گسترده اهل تسنن «شورای علمای سنی» را به عنوان نام دوم سپاه صحابه انتخاب کردند. این گروه‌ها سعی دارند اتحاد و همبستگی خود را علیه شیعیان نشان دهند، اما در داخل به شدت با یکدیگر مخالف هستند که از مطالب رسانه‌ها به خوبی می‌توان حدس زد که این اختلافات چگونه می‌تواند مقدمه قتل مسعود الرحمان عثمانی باشد:

اختلافات جدی میان سپاه صحابه

بی بی سی در ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۲ گزارشی را منتشر کرد که در آن به اختلافات جدی میان سپاه صحابه در موضوع رهبری اشاره شد. مالک اسحاق، رئیس لشکر جنگوی، می‌خواست رئیس سپاه صحابه باشد، در حالی که احمد لودیانوی با اکثریت رای کارکنان بعنوان رئیس این گروه تروریستی انتخاب شد. در انتخابات سراسری گذشته احمد لودیانوی رئیس این سازمان نامزد مجلس شورای ملی بود که با کسب نزدیک به چهل و پنج هزار رای ناکام ماند و معاویه اعظم طارق در مجلس ایالتی موفق به کسب رأی شد.

در ۲۵ آگوست ۲۰۱۵، گزارشی توسط روزنامه **دان** منتشر شد، در این گزارش نیز اختلافات جدی بین مالک اسحاق و مولانا لودیانوی، رئیس لشکر جنگوی بیان شده است. دلیل اصلی این اختلافات از عدم اعتراض گسترده سپاه صحابه به کشته شدن مالک اسحاق به دست پلیس روشن است. مالک اسحاق بیشتر از لودیانوی از معاویه اعظم طارق حمایت می‌کرد، بنابراین لودیانوی در سال ۲۰۱۳ به دلیل این مخالفت مالک اسحاق را از سپاه صحابه اخراج کرد.

در تاریخ ۸ آگوست ۲۰۲۳ روزنامه دنیا در فیصل آباد خبری را منتشر کرد که در آن اختلاف شدید سپاه صحابه و شواری علمای اهل سنت در موضوع انتخابات ۲۰۲۴ با مولانا اعظم طارق بیان شده است. معاویه اعظم کانديد مجالس ایالتی و ملی از پنجاب بود، در حالی که رهبران سپاه صحابه و شورای علمای سنی می‌خواهند لودیانوی را در هر دو کرسی به جای او نامزد کنند. آنان از معاویه اعظم خواسته بودند که به نفع لودیانوی از انتخابات کنار رود، اما او نپذیرفت و به همین دلیل سپاه صحابه نسبت به معاویه اعظم بی‌تفاوتی کامل خود را اعلام کرد.

شهرجھنگ به‌نوعی پایتخت و مهم‌ترین مرکز سیاسی و نظامی برای جریان‌های سپاه صحابه و لشکر جهنگوی است هرچند مدت‌هاست که در اکثر انتخابات این شهر خاندان «شیخ» که مخالف جریان سپاه صحابه هستند در رقابت‌ها پیروز شده‌اند.

شهر جھنگ با جمعیت حدود ۳۵۰ هزار نفر در ایالت مهم پنجاب واقع شده است و به‌صورت سنتی برای جریان‌های یادشده بسیار حائز اهمیت می‌باشد. اکنون احمد لُدهیانوی (رهبر کنونی سپاه صحابه) و معاویه اعظم طارق (پسر رهبر پیشین سپاه صحابه به نام اعظم طارق که در سال ۲۰۰۳ ترور شد)، خواهان نمایندگی از این شهر هستند و همین مسئله اختلاف سنگینی میان لُدهیانوی و خانواده اعظم طارق ایجاد کرده است.

مسعود الرحمن از طرف حزب، مسئول گفتگو با خانواده اعظم طارق برای انصراف از انتخابات بود و البته با پاسخ تند آن‌ها مواجه شده بود. دیدارهایی از سوی لُدهیانوی با سر وزیر ایالت پنجاب و دیگر مقامات استانی برای رسیدگی

قانونی به این مسئله صورت گرفته بود ولی به‌رحال به نتیجه روشنی نرسیده بود.

معاویه اعظم طارق پس از اخراج از سپاه صحابه برای شرکت در انتخابات از حوزه انتخابیه ۱۰۹ در شهر جهنگ از سوی حزبی به نام «حزب راه حق» مدارک خود را در کمیسیون انتخابات ارائه کرده بود. منابع می‌گویند که مولانا احمد لودیانوی با محسن نقوی، نخست وزیر موقت ایالت پنجاب دیدار داشته و در این دیدار درباره رد صلاحیت معاویه اعظم تقاضا کرده است. در همین رابطه، منابع می‌گویند که مولانا احمد لودیانوی در دیدار با نخست وزیر موضع‌گیری کرد که معاویه اعظم با گروه‌های تروریستی غیرقانونی ارتباط دارد لذا شرکت او به عنوان کاندید در انتخابات ۲۰۲۴ ممنوع اعلام شود. طبق منابع معتبر مولانا لودیانوی اطلاعات کامل علیه معاویه اعظم را با مدارک معتبر به افسر انتخابات منطقه ارائه کرده بود که بر اساس آن معاویه اعظم رد صلاحیت شد.

نتیجه

در پاکستان راهی بسیار طولانی و پرخطر و خون‌رنگ طی شده است تا در نهایت نوعی صلح میان گروه‌های مختلف برقرار شود (البته متأسفانه این صلح در پاراچنار مظلوم به صورت پایدار برقرار نشد و شیعیان پارچنار به صورت متناوب قربانی حملات خرد و کلان بوده‌اند، که خود حکایت دیگری دارد و مقاله‌ای جداگانه می‌خواهد). در واقع در اوایل قرن میلادی جاری پس از حدود دو دهه نزاع، صلح نسبی برقرار شد و خبری از ترورها و رخداد‌های فاجعه‌بار بزرگ مرتبط با این گروه‌ها مخابره نشد.

در روزهای اخیر، کشته شدن مشکوک نفر دوم سپاه صحابه این خطر را به وجود آورده است که بار دیگر آتش جنگ‌های فرقه‌ای شعله‌ور شود و بایستی همه گروه‌ها و عقلای قوم (خصوصاً بزرگان جمعیت علمای اسلام پاکستان نظیر مولانا فضل الرحمن و مولانا حامد الحق فرزند مولانا سمیع الحق و بزرگان جماعت اسلامی پاکستان و نیز علمای شیعه نظیر حجج اسلام ساجد نقوی و جواد نقوی و راجا ناصر و...) مصلحت‌اندیشی کنند و نگذارند که ظن و گمان‌ها باعث تخریب صلح و امنیت در این کشور مسلمان ۲۵۰ میلیون نفری شود، آن‌هم در شرایطی که می‌رود دفاع از آرمان‌رهایی قدس شریف بیش از هر زمان دیگر مسلمانان پاکستان و کل جهان اسلام را متحد و هم‌آوا و نیرومند سازد.^۱

---

1 <https://syaaq.com/۳۱۶۴۸>

بخش چهارم: گزارش‌ها

عبدالله حمود العزّی: زیدیه یک مذهب فکری است و در قه ادعای یک مکتب جدیدی را ندارد

دکتر عبدالله حمود العزّی در نشستی با عنوان ظرفیت‌های مذهب «زیدیه» در مواجهه با مسائل نوپدید و فقه معاصر که ۳ دی‌ماه در پژوهشگاه مطالعات فقه معاصر قم برگزار شد در بخش نخست سخنان خود به تشریح مهمترین ویژگی مذهب زیدیه پرداخت و گفت: زیدیه یک مذهب و جریان فکری است نه فقهی. این مذهب بر اساس قیام علیه ظلم و حرکت انقلابی علیه حاکمان از جمله سلطه امویان شکل گرفته و از جنبه فقهی ادعای یک مکتب و نظام جدیدی را ندارد. وی ادامه داد: ما معتقدیم دو گونه اسلام داریم. اسلام واقعی که مبتنی بر سنت نبوی و تفکر علوی است و یکی هم دین انحرافی که از زمان معاویه آغاز شد و امتداد آن در امویان دیده شده است. مذهب زیدی شاخه‌های مختلف فکری مانند قاسمی، ناصری و هادوی دارد و در جغرافیای گوناگون از جمله طبرستان ایران، ترکیه، عراق و حجاز و یمن گسترده است.

عبدالله حمود العزّی افزود: فقه زیدی یک فقه انتزاعی و نظری نیست. بلکه با توجه به ایده‌ی لزوم تشکیل حاکمیت و همچنین تجربه حکمرانی زیدیه، فقه زیدی تلاش کرده‌است به مسائل و نیازهای روز شامل مسائل فردی و اجتماعی و حکومتی و فرهنگی و اقتصادی و سایر حوزه‌ها پاسخگو باشد. فقه حکومتی جایگاه بسیار مهمی در نزد فقهای این مذهب دارد.

وی اظهار کرد: در فقه زیدی موضوعات بسیار متنوعی از جمله مسائل شهرسازی، حقوق شهروندان و حتی برخی مسائل جزئی مانند قوانین دست‌فروشی و به صدا درآمدن ناقوس کلیسا و... را مشاهده می‌کنیم. با توجه به این ویژگی می‌توان گفت فقه زیدی خود را مکلف به پاسخگویی به مسائل روز و نوپدید می‌داند.

استاد مذهب زیدی به بیان ارکان فقه زیدی پرداخت و گفت: در فقه زیدی باب اجتهاد باز است و همین امر باعث پویایی این فقه شده‌است و جایگاه عقل در اجتهاد نیز مهم است. از سوی دیگر مذهب زیدی علی‌الاصول قرآنی است و حدیث مکمل قرآن قرار گرفته‌است. قیاس حالت تعادل دارد و از افراط و تفریط در قیاس پرهیز شده‌است.

وی در ادامه بیان ارکان فقه زیدی گفت: اجماع مقدم بر قیاس است و دارای اهمیت فراوانی است. اکنون نیز اجماع علما بر یک نظریه که اصطلاحاً اجماع سادات گفته می‌شود اعتبار مهمی در نزد ما دارد.

موسوی نژاد: فضای فکری زیدیه همچنان مبتنی بر تراث خود بود

در ادامه دکتر سیدعلی موسوی نژاد کارشناس مذهب زیدیه به نقد و بررسی مطالب ارائه شده پرداخت. به اعتقاد او مذهب زیدیه نقاط قوت زیادی از جمله عقل محوری، قرانی بودن و تأکید بر اجماع و تعادل در قیاس دارد. وی گفت: در عین وجود نقاط مهمی در فقه زیدیه شاهد برخی تناقضات در احکام مانند غسل و مسح هستیم. همچنین فضای فکری زیدیه همچنان مبتنی بر تراث خود بوده و هیچگونه فضای فکری و تحلیلی و به اصطلاح نواندیشی مثبت در آن دیده نمی‌شود.

موسوی نژاد تأکید کرد: اخذ اطلاعات درباره یک جریان فکری یا مذهبی از عالمان آن مذهب و جریان بسیار مهم و مفید است اما باید توجه داشته باشیم که این اطلاعات ممکن است برخی غلوه‌ها یا تغییراتی براساس ذائقه مخاطب را داشته باشد.^۱

وضعیت شیعیان مالزی و آن روی سکه صلح طلبی دولت

احترام به اعتقادات و شعائر دینی دیگران، از مسائلی است که باید مورد توجه همه انسان‌ها قرار گیرد و این مسئله، یکی از اهداف سازمان‌های بین‌المللی به‌ویژه سازمان ملل متحد است. بر اساس متن منشور ملل متحد، باید با هر اقدامی که موجب نقض حقوق بشر می‌شود و صلح و امنیت جهانی را به خطر می‌اندازد، مقابله کرد. با این وجود، هر ساله اخبار تأسف باری از برخی دولت‌ها به گوش می‌رسد که حق مردم خود را تضییع و محدودیت‌هایی را برای آن‌ها ایجاد می‌نمایند.

به‌طور معمول، افکار عمومی تصورشان از کشور مالزی ملتی صلح‌جو است که همه به ایدئولوژی یکدیگر احترام می‌گذارند؛ اما برخلاف تصور، در این

کشور اسلامی، احترام به عقاید دیگران آنطور که تصور می‌شود، نیست و برای فرقه‌های خاص، همچون شیعه امامیه، محدودیت‌هایی وجود دارد. آنچه در ادامه می‌آید گفتگوی «محمد کامل زهیری»، سرپرست مرکز الرضا در ایالت سلانگور و سرپرست جامعه مدنی شیعه امامیه در کشور مالزی با خبرگزاری ابنا است که در آن به محدودیت و تبعیض فرقه‌ای علیه شیعیان این کشور می‌پردازد:

آیا شیعیان مالزی در ادای شاعر دینی از تبعیض و محدودیت خاص برخوردارند؟

بله متأسفانه در مالزی نسبت به شیعیان در ادای شاعر دینی تبعیض و محدودیت خاص وجود دارد. این در حالی است که برای پیروان ادیان دیگر چنین تبعیض و محدودیتی ندارند.

تبعیض فرقه‌ای علیه شیعیان نشأت گرفته از چیست؟

در حال حاضر تبعیض فرقه‌ای علیه شیعیان در مالزی به خاطر فتاوی‌ای تحریم و گمراه شناختن تعالیم و عقاید شیعه در ایالت‌های مالزی است که این فتاوا از سال ۱۹۹۶ میلادی اعلام شده که سابقاً چنین فتاوایی وجود نداشته است.

مسلمانان مالزی چه قدر به اهل بیت (ع) ارادت دارند؟

مسلمانان مالزی به طور کلی متدین و میانه‌رو هستند و نسبت به اهل‌بیت پیامبر (ص) خصوصاً حضرت فاطمه (س)، امام حسن (ع)، امام حسین (ع) و امام

جعفر صادق (ع) ارادت خاصی دارند و حدود نود هزار زن در مالزی به نام فاطمه هستند؛ البته شناخت مسلمانان مالزی نسبت به اهل بیت (ع) خیلی محدود است و آن‌ها بیشتر ذریه و همسران پیامبر (ص) را به عنوان اهل بیت (ع) می‌شناسند.

آیا عاشورای امسال هم مثل سال‌های گذشته به حسینیه‌های شیعیان در مالزی حمله‌ای صورت گرفت؟

خوشبختانه امسال تهاجمی به مراسم عزاداری سیدالشهدا (ع) صورت نگرفت و تنها تعدادی از نیروهای امور اسلامی در یک ایالت به منزلی جهت بازجوئی مراجعه کردند. امسال به دو دلیل به مراسم عزاداری شیعیان در عاشورا حمله‌ای صورت نگرفت؛ اولاً، اکثر عزاداری‌های ایام عاشورا جهت پیشگیری از مزاحمت به مراسم ابی‌عبدالله‌الحسین (ع) در محل‌های غیر معین برگزار شد. ثانیاً، دولت جدید مالزی در ایام انتخابات ایالتی که تقریباً در ماه محرم برگزار شد، با احتیاط به سه موضوع از جمله پادشاهی، دینی و نژادی پرداخت.

چرا مالزی به عنوان یک کشور اسلامی رویکرد خصمانه‌ای نسبت به شیعیان دارد و دلیل حساسیت دولت مالزی نسبت به شیعیان چیست؟

سیاست دینی و حتی اقتصادی مالزی به سیاست بعضی از دول عربی که جنبه تکفیری دارند، گره خورده است. به هر حال امور اقتصادی، دینی و سیاست بین‌المللی به هم دیگر مرتبط است. از آنجایی که عموم مسلمانان مالزی اعتدال‌گرا هستند، لازم است تبلیغاتی انجام شود تا شاید بتوان از گرایش مردم به عقائد دیگر جلوگیری کرد.

کمی درباره فعالیت وهابی‌ها و همچنین تکفیری‌ها در مالزی توضیح دهید.

تاریخچه تکفیری‌ها و وهابی‌ها به سال ۱۹۲۰ میلادی برمی‌گردد که عامل مالی در نفوذ وهابیت در این منطقه نقش بسزایی داشته است. ایالت پریس «دار السنه»، ویژه سلفی‌ها و وهابی‌ها در مالزی می‌باشد. هرچند آن‌ها اسم وهابیت را برای خود عنوان نمی‌کنند. سلفی‌ها و وهابی‌ها در مکان‌ها و نهادهای مختلف با عنوان مبلغ دین، استاد دانشگاه، سخنران، شخصیت اجتماعی و یا سیاست‌مدار حضور پیدا می‌کنند و اغلب از طریق سخنرانی در رسانه‌ها، سایت‌ها و نشریه‌ها، اقداماتی علیه شیعیان انجام می‌دهند.

در کنار فتوای تحریم شیعه و هجمه‌های گوناگون علیه مراسم ماه محرم، دستگیری و محاکمه، از جمله اقدامات وهابی‌ها علیه شیعیان است.

گزارش‌شده است که از سال ۱۹۹۰ میلادی تعداد ۸۰۹ تروریست توسط پلیس مالزی دستگیر شدند که اکثرشان اعضای گروه‌های تکفیری (داعش، القاعده، جماعت اسلامی، دار الإسلام، ابو سیاف و ...) بودند. همچنین در طی سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۵، در مالزی تعداد ۹۲ نفر تکفیری مشکوک به مشارکت در فعالیت‌های نظامی سوریه دستگیر شدند.

در آوریل ۲۰۱۵ میلادی نیز ۱۷ تروریست داعشی توسط پلیس ضد تروریسم به خاطر برنامه‌ریزی‌های آدم‌ربائی، حمله به اماکن استراتژیک، برپا کردن دولت داعشی، غارت اسلحه و غارت بانک دستگیر شدند. در این زمان، بنده و مرکز الرضا نیز با تهدیداتی از سوی تروریست‌ها مواجه بودیم اما الحمدلله تهدیدات و اقدامات خطرناک تروریستی در سال‌های کرونا متوقف شد. غیر از نیروهای امنیتی، علمای اهل سنت نیز با عوامل وهابیت و تکفیری در مالزی مقابله کردند.

شما به عنوان یک مبلغ چگونه در برابر فعالیت‌های فرقه وهابیت در کشور مالزی روشنگری می‌کنید؟

در طی سال‌های متمادی، به دلیل عوامل مختلف و نفوذ وهابیت و تکفیری‌ها، حجمه‌های گوناگون به شیعه و مراسم و مراکز تشیع در مالزی وارد شد. اگرچه رسانه‌های داخلی و آژانس‌های خبری بین‌المللی گه‌گاه اخبار را مغرضانه به صورت منفی منعکس می‌کردند؛ اما آن‌ها به طور کلی، در جهت آشنایی مردم با اهل‌بیت پیامبر (ص) و تحریک حس کنجکاوی مردم مؤثر بودند. علاوه بر آن، پژوهش‌های نهادهای علمی و غیر علمی و حتی بازجوئی‌ها نیز در معرفی مکتب عقل محور، عدالت‌خواه و صلح‌جوی فاطمی، علوی، حسنی، حسینی، رضوی و مهدوی شیعه آل محمد (ص) نیز مؤثر بود.

البته روشنگری‌های داخلی توأمان توسط خودمان و دیگران صورت می‌گیرد. علاوه بر این بعضی از ارادتمندان اهل‌بیت (ع)، در پاسخ به حملات و تبلیغات بسیار علیه تشیع، سرمایه‌گذاری کردند و چند کتاب مهم مانند ترجمه «ثُمَّ اهْتَدَيْتُ» دکتر تیجانی سماوی را به زبان مالزی با تیراژ ده‌ها هزار نسخه چاپ به مساجد، مصلاها و شخصیت‌ها اهدا کردند تا مردم بخوانند و تحت تأثیر تبلیغات نادرست علیه شیعه واقع نشوند.

به نظر تان بهترین راه برای تقویت گروه‌های شیعی در مالزی چیست؟

ما در درجه اول باید به این مسئله توجه داشته باشیم که ما جامعه شیعه هستیم نه گروه شیعه. ما گروهک یا - خدایی نکرده - گروه تروریستی نیستیم

بر اساس قانون اساسی کشور مالزی، مذهب شیعه در کنار مذاهب حنفی، مالکی و حنبلی جزو مذاهب رسمی این کشور است.

تنها مانعی که در سر راه شیعیان وجود دارد، سوء تفاهمی است که در سال ۱۹۹۶ ایجاد شده و باید رفع شود. در سال ۱۹۹۶ میلادی، کمیته ملی فتوا، تعالیم شیعه - خواه امامیه و خواه زیدیه - را ممنوع اعلام کرد و اسلام سنی را به‌عنوان «دین رسمی اسلامی» در این کشور به رسمیت شناخت. بر همین اساس، کمیته ملی فتوا، جامعه مسلمانان شیعه را از گسترش عقاید خود منع کرد و به نیروهای امنیتی مالزی اجازه داد تا به تجمعات شیعیان حمله کنند. این در حالی بود که کمیته ملی فتوا، در سال ۱۹۸۴ میلادی، شیعه جعفری و زیدی را به رسمیت شناخته بود و مجاز می‌دانست.

یک روز بنده به معاون وزیر تجارت بین‌المللی مالزی عرض کردم که حیف است به خاطر کدورتی که بر اثر فتوای تصویب شده در سال ۱۹۹۶ میلادی برای شیعیان ایجاد شده، صدها میلیون برادر مسلمان شیعه در کل جهان را ناراحت کنیم؛ این مسئله مسلماً در امور اقتصادی هم اثر می‌کند چون برای شیعه، مقدسات دینی و مذهبی از همه چیز مهم‌تر است و در حال حاضر، شیعه در جهان حرف اول را می‌زند لذا این وضعیت باید اصلاح شود.

به هر ترتیب، فیوضات الهی جامعه شیعه بایستی واسطه‌ای برای رسیدن برکات عالم بالا و روزی معنوی و مادی خداوند به بندگان قرار بگیرد و دعوا بر سر سنی و شیعه منتفی شود. چنانچه خداوند در آیه ۴۶ سوره انفال می‌فرماید: «وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَّزِعُوا فَتَنَسَلُوا وَتَذَهَبَ رِيحُكُمْ وَأَصْبَرُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ» و (فرمان) خدا و پیامبرش را اطاعت نمایید! و نزاع (و کشمکش) نکنید

تا سست نشوید و قدرت (و شوکت) شما از میان نرود! و صبر و استقامت کنید که خداوند با استقامت کنندگان است!»

آیا برنامه خاصی برای ترویج فرهنگ اهل بیت (ع) در مالزی دارید؟

اهل بیت پیامبر(ص)، از امیرالمؤمنین (ع) و حضرت زهراى مرضیه (س) گرفته تا حضرت بقیة الله المهدی (عج) انسانهای الهی، معدن نور و رحمة للعالمین هستند.

در زمان غیبت به تناسب نیازها و خواسته، در همه جای دنیا، برنامه‌های متعدد، خاص و ویژه آن منطقه ترتیب داده و اجرا می‌کنیم هرچند برای به ثمر رسیدن مقاصدمان باید صبوری کنیم چرا که خصلت کار فرهنگی اینگونه هست. یقیناً نقایصی در برنامه‌های ما وجود دارد؛ ولی الحمدالله ما بی‌کس نیستیم و اهل بیت (ع) را داریم. آن‌ها نور و هدایتگر هستند علاوه بر آن در زمان غیبت، ولی فقیه را داریم. باید شاکر این نعمت باشیم و مو به مو به حرفهایشان گوش کنیم و طبق مقتضیات جامعه، منطقه و کشور هوشیار و آگاه باشیم.^۱ گزارش الجزیره از فشار بر مسلمانان آمریکایی مخالف اسرائیل/همه را با چوب یهودی ستیز می‌زنند

از زمان آغاز جنگ ۴۱۷ درصد افزایش سخنان نفرت انگیز علیه مسلمانان وجود داشته است.

گزارش الجزیره از فشار بر مسلمانان آمریکایی مخالف اسرائیل / همه را با چوب یهودی ستیزی زند

اسامه ابوارشاد از فعالان عرب و مسلمان ساکن آمریکا در دفاع از حقوق مردم فلسطین در تازه‌ترین نوشتار در الجزیره از فشارهایی نوشته که مسلمانان و اعراب ساکن آمریکا در چندماه گذشته از آغاز جنگ غزه تحمل کرده‌اند: هشتاد روز است که اسرائیل با حمایت کامل دیپلماتیک، اقتصادی و نظامی دولت آمریکا علیه فلسطینیان در غزه جنگیده است. ارتش اسرائیل ۲۱۰۰۰ نفر را به قتل رسانده است، حقوقدانها می‌گویند که اسرائیل دست به نسل‌کشی و ارتکاب جنایات جنگی متعدد زده است. با این حال، خشم اخلاقی در ایالات متحده و در سراسر جهان با کمپین‌هایی روبه‌رو شده که برای بدنام کردن مخالفان حملات اسرائیل به غزه، آنها را نژادپرست می‌خوانند. سخنان تند و افراطی که در سایه اسلام‌هراسی و ضد فلسطینی‌گرایی تقویت شده، موجب نقض

بی‌سابقه حقوق مدنی فلسطینی‌ها، عرب‌ها و مسلمانان آمریکایی و حتی خشونت‌های مرگبار علیه اعضای این جوامع شده است. اما پیامدهای منفی این سرکوب متعصبانه به فلسطینی‌ها، اعراب و مسلمانان محدود نمی‌شود. بلکه ارزش‌های اخلاقی و مدنی را که اساس دموکراسی هستند، تهدید می‌کنند.

طی دو ماه و نیم گذشته، شاهد تظاهرات گسترده خیابانی، محکومیت اقدام‌های اسرائیل در نامه‌های سرگشاده، استعفا‌ی عمومی مقامات و سایر اقدامات اعتراضی باهدف درخواست آتش‌بس، حقوق برابر برای فلسطینی‌ها و پاسخگویی اسرائیل در مورد جنایات جنگی بوده ایم. اما این بسیج عمومی با تلاش برای نشان دادن جنبش طرفدار فلسطین و هرگونه انتقاد از نسل‌کشی اسرائیل به عنوان یهودی‌ستیزی و حمایت از خشونت یا تروریسم روبه‌رو شده است.

در حالی که این تاکتیک‌ها جدید نیستند، این کمپین از نظر مقیاس و دامنه گسترش یافته تا جایی که به‌طور بی‌وقفه فلسطینی‌ها، عرب‌ها و مسلمانان آمریکایی و همچنین متحدانی را که در مقابل حمایت مالی ایالات متحده از خشونت و سیاست آپارتاید اسرائیل ایستاده‌اند، هدف قرار می‌دهد.

از ماه اکتبر، هزاران نفر قربانی این کمپین گسترده شده‌اند. در پردیس‌های دانشگاهی ایالات متحده، فعالان دانشجویی توسط مدیران تنبیه شده‌اند، گروه‌های دانشجویی ممنوع اعلام شده‌اند، در اینترنت مورد آزار و اذیت قرار گرفته‌اند، چهره‌ها و نام‌هایشان بر روی بیلبوردهایی با زیرنویس‌های دروغین و توهین‌آمیز چسبانده شده و پیشنهادهای شغلی را از دست داده‌اند. سایرین که مخالف نسل‌کشی هستند تحت فشار قرار گرفته‌اند تا سکوت کنند، با تهدید مواجه شده‌اند، با اعراب و آزار و اذیت آنلاین و در خیابان‌ها مواجه شده‌اند و پیامدهای اقتصادی

از جمله از دست دادن شغل را متحمل شده‌اند. اما این آزار و اذیت به بخش خصوصی و فضاهای آنلاین محدود نشده است.

به تالارهای قدرت نیز کشیده شده است. در ماه نوامبر، جلسه‌ای در کنگره ایالات متحده برگزار شد که در آن «شاهدان» به دروغ ادعا کردند که خیریه‌های ثبت شده در ایالات متحده، از جمله آنهایی که من مدیر آنها هستم – مسلمانان آمریکایی برای فلسطین (AMP) و گروه اقدام آمریکایی‌ها برای عدالت در فلسطین (AJP Action)) - از گروه‌های مقاومت فلسطین حمایت می‌کنند. این ادعاهای نادرست به یک ادعای پوچ دیگر که سازمان‌های ما خواستار نسل‌کشی علیه اسرائیل هستند، تعمیم پیدا می‌کند.

مبارزه با تهمت و اطلاعات نادرست در رسانه‌ها یک چیز است، اما مورد حمله قرار گرفتن با اتهامات نادرست در کنگره چیز دیگری و اساساً نگران‌کننده‌تر است. این که در کنگره ما عده‌ای به دروغ شهادت دهند، نشان دهنده شکست کامل نهادهای مدنی ما در حمایت از حق مخالفت آمریکایی‌ها در زمانی است که مالیاتی که ما پرداخت می‌کنیم برای حمایت از نسل‌کشی اسرائیل در غزه استفاده می‌شود.

بر اساس گزارش بخش امنیت داخلی و خدمات اضطراری ایالت نیویورک، از زمان آغاز جنگ ۴۱۷ درصد افزایش سخنان نفرت‌انگیز علیه مسلمانان وجود داشته است. گروه‌های حقوق مدنی مانند حقوق فلسطین و شورای روابط آمریکایی-اسلامی (CAIR) نیز تعداد بی‌سابقه‌ای از حملات ضد فلسطینی و ضد مسلمانان و شکایت‌های تبعیض‌آمیز را در دو ماه گذشته گزارش کرده‌اند.

آمار آنها در این خصوص در مقایسه با سال قبل بیش از ۲۰۰ درصد افزایش داشته است. نه تنها حملات کلامی و آزار و اذیت، بلکه خشونت فیزیکی مرگبار نیز وجود داشته است. در ۱۴ اکتبر، وادع الفیوم، یک کودک آمریکایی فلسطینی شش ساله، توسط مردی که فریاد می‌زد «شما مسلمانان باید بمیرید» با چاقوی نظامی ۲۶ ضربه چاقو خورد. مادرش ده‌ها ضربه چاقو خورد اما زنده ماند. در ۲۵ نوامبر، سه دانشجوی فلسطینی به دلیل صحبت به زبان عربی و پوشیدن کفیّه به ضرب گلوله کشته شدند. هر سه بر اثر جراحات گلوله مجروح شدند و یکی از آنها اکنون از قفسه سینه به پایین فلج شده است. یکی از کارکنان ما در ماشینش مورد اصابت گلوله قرار گرفت و خانه او در ۱۱ نوامبر مورد حمله قرار گرفت. سه راه مهم برای مقابله با این کمپین تحت فشار قرار دادن اعراب و مسلمانان وجود دارد. اول، ما باید تاریخ طولانی نژادپرستی و اسلام‌هراسی ضد عربی و مسلمانان را در ایالات متحده و جاهای دیگر، در کنار دیگر اشکال نژادپرستی و جرم‌انگاری بشناسیم.

دوم، ما باید از حق افراد برای دفاع از حقوق فلسطینیان و سرپیچی از تلاش‌ها برای تحمیل استثناء فلسطین در آزادی بیان محافظت کنیم.

و سوم، ما باید متحدان یهودی طرفدار صلح خود را دعوت کنیم و از آنها بخواهیم انتقاد از اسرائیل و صهیونیسم را با یهودستیزی یکی ندانند. تاریخ به ما می‌آموزد که کارزارهای سرکوب، تهمت و حملات متعصبانه ممکن است با گروه‌های اقلیت مانند فلسطینی‌ها، عرب‌ها و مسلمانان آغاز شود، اما آنها به

همین جا ختم نمی‌شوند بلکه این تلاش‌ها الگوی اجتماعی و حقوقی را ایجاد می‌کند برای سرکوب همه مخالفان سیاسی.^۱

مهمترین رخداد‌های مرتبط با مسلمانان در آلمان در سال ۲۰۲۳

سال ۲۰۲۳ سالی سرشار از اتفاقات و رخدادها بریا مسلمانان آلمان بود که به مناسبت پایان این سال گزارشی از مهمترین آنها برای شما ذکر می‌کنیم. پس از سال بحرانی ۲۰۲۲، همه به سالی بهتر امیدوار بودند. اما سال ۲۰۲۳ نیز با زلزله‌های ویرانگر ترکیه و سوریه آغاز شد و با درگیری‌های خاورمیانه در نوار غزه به پایان رسید.

افزایش حملات به مسلمانان و مساجد، گزارش گروه مستقل کارشناسان در مورد اسلام‌هراسی در آلمان، رفع ممنوعیت حجاب در مدارس برلین، انتخابات ایالتی در برمن، هسن و بایرن و افزایش قدرت حزب ضد اسلامی AfD از جمله موضوعات مهم در سیاست و رسانه آلمان در مورد مسلمانان در سال ۲۰۲۳ بود.

---

1 <https://www.jamran.news/fa/tiny/news-۱۶۱۸۴۸۷>

ده سالگی معاهده دولتی در برمن

ژانویه ۲۰۲۳ دهمین سالگرد انعقاد معاهده دولتی بین ایالت برمن و جوامع مذهبی اسلامی بود. در ۱۵ ژانویه ۲۰۱۳، شهر آزاد هانسی برمن قرارداد ایالتی را با شورا برمن، انجمن منطقه‌ای DITIB نیدرزاکسن و برمن و انجمن منطقه‌ای انجمن مراکز فرهنگی اسلامی (VIKZ) امضا کرد. قریب به ده سال است که این معاهدات بین‌المللی پایه و اساس روابط همکاری در بسیاری از زمینه‌های زندگی مذهبی و اجتماعی را تشکیل داده‌اند. این دومین قراردادی است که یک ایالت با مسلمانان آلمان امضا کرده است. اولین معاهده دولتی در ۱۳ نوامبر ۲۰۱۲ در هامبورگ امضا شد.

انتخابات ایالتی و ظهور AfD ضد اسلامی

امسال انتخابات ایالتی در برمن، هسن و بایرن برگزار شد. CSU در انتخابات ایالتی در بایرن پیروز شد. با این حال، روند در این انتخابات به وضوح به سمت راست گراها بود. AfD که اداره فدرال حفاظت از قانون اساسی آن را به عنوان مظنون به جناح راست افراطی طبقه بندی می‌کند، دیگر یک پدیده توده‌ای در آلمان شرقی نیست. اکنون انتخابات ایالتی در شرق در سال ۲۰۲۴ نزدیکتر می‌شود. طبق نظرسنجی‌ها، سالی موفق برای AfD خواهد بود که حزبی ضد اسلامی است.

معلمان برلین مجاز به پوشیدن روسری هستند

در آغاز سال تحصیلی سال ۲۰۲۳، بعد از سالها معلمان محجبه برای اولین بار اجازه تدریس در مدارس دولتی برلین را پیدا کردند. با آغاز سال تحصیلی جدید در برلین، معلمان مسلمان مجاز به تدریس در مدارس با روسری شدند. ممنوعیت حجاب برای سال تحصیلی ۲۰۲۳-۲۰۲۴ رسماً لغو شد. در فوریه سال جاری، دادگاه قانون اساسی فدرال شکایت قانون اساسی این ایالت علیه حکم دادگاه فدرال کار در مورد ممنوعیت حجاب را «بدون توجیه برای تصمیم‌گیری نپذیرفت». قانون بی طرفی باید بر این اساس تغییر می‌کند. در آینده، معلمان مسلمان در برلین نباید از پوشیدن روسری منع شوند.

اولین گزارش مسلمان‌هراسی UEM ارائه شد

پس از حدود سه سال، گروه مستقل متخصص مسلمان‌هراسی (UEM) گزارش نهایی خود را با عنوان «مسلمان‌هراسی - ترازنامه آلمان» در ۲۹ ژوئن ۲۰۲۳ ارائه کرد. بر اساس این گزارش، از هر دو نفر در آلمان یک نفر با اظهارات ضد مسلمانان موافق است. کارشناسان خواستار تشکیل شورای کارشناسان و کمیسر فدرال علیه احساسات ضد مسلمانان شدند. این اولین گزارش در نوع خود بود. در مجموع حدود ۵,۵ میلیون مسلمان در آلمان زندگی می‌کنند که اکثریت آنها تابعیت آلمانی دارند. بر اساس این گزارش، مسلمانانی که علناً وابستگی مذهبی خود را اعم از لباس یا عضویت در سازمان‌ها اعلام می‌کنند، به شدت آسیب می‌بینند. زنانی که روسری به سر داشتند، به ویژه «اشکال خصومت شدید»

را گزارش کردند. بنابراین مردان در معرض «افزاینده اسناد پرخاشگری و خشونت» قرار دارند.

درگیری خاورمیانه و افزایش اسلام‌هراسی

اسرائیل در ۷ اکتبر اقدام نظامی گسترده علیه حملات حماس پاسخ داد. به گفته مقامات در نوار غزه، بیش از ۲۱۰۰۰ نفر جان خود را از دست دادند. این جنگ ماههاست ادامه دارد. سازمان ملل چند هفته است که برای آتش بس تلاش می‌کند، اما موفقیت واقعی نداشته است. در حال حاضر بیش از ۵۷۰ هزار نفر در نوار غزه در معرض خطر شدید گرسنگی و در آستانه گرسنگی قرار دارند. سازمان ملل متحد نسبت به وضعیت «بی‌سابقه جهانی» در منطقه هشدار داد.

بر اساس گزارش Religion Monitor که اخیراً منتشر شده است، درگیری‌های خاورمیانه منجر به دودستگی در جامعه آلمان شده است. حدود نیمی از مردم آلمان اسلام را یک تهدید می‌دانند. از زمان مناقشه خاورمیانه، مسلمانان آلمان شاهد افزایش نگران‌کننده جنایات اسلام‌هراسی بوده‌اند. این جرایم علاوه بر صدمات بدنی شامل توهین، تحریک به نفرت، آسیب رساندن به اموال و استفاده از نمادهای سازمان‌های خلاف قانون اساسی نیز بوده است. تعداد حملات علیه مسلمانان و مساجد در آلمان نیز دوباره افزایش یافته است. در ۹ ماه اول حملات بیشتری نسبت به سال قبل ثبت شد. در مجموع، پلیس ۶۸۶ حمله اسلام‌هراسی را ثبت کرده است. بین ژوئیه و سپتامبر، دولت فدرال تاکنون ۲۷۱ حمله به مسلمانان را گزارش کرده است که با انگیزه‌های ضد اسلامی انجام شده است. این شامل ۲۰ حمله به یک مسجد بود.

حکم ممنوعیت حجاب دیوان دادگستری اروپا (ECJ)

تصمیم اخیر دیوان دادگستری اروپا (ECJ) در مورد استفاده از نمادهای مذهبی در محیط کار، به ویژه حجاب، بار دیگر بر آزادی حرفه‌ای زنان مسلمان در آلمان و اروپا سایه افکند. اگرچه این تصمیمات مستقیماً برای دادگاه‌های ملی الزام آور نیستند، اما تأثیر پایداری بر نظام‌های حقوقی ملی دارند و دادگاه‌های ملی تمایل دارند از این تفسیر پیروی کنند.^۱

---

1 <http://https://www.islamiq.de/۳۰/۱۲/۲۰۲۳/das-war-wichtig-fuer-muslime-im-jahr-۲۰۲۳/>

دینداری و رادیکالیسم در آسیای مرکزی

آینور ناگاووا تحلیلگر و نویسنده سیاسی در یک مقاله، دینداری و رادیکالیسم در منطقه آسیای مرکزی را بررسی کرده است که در ادامه ترجمه این مقاله تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود:

اخیراً رویدادها و سخنان مرتبط با دین به شدت در فضای رسانه‌ای و شبکه‌های اجتماعی آسیای مرکزی مورد بحث قرار گرفته است. بحث در مورد بسته شدن برخی از مساجد در قرقیزستان، بحث‌های داغ بر سر داشتن حجاب و یا حرام اعلام کردن ساز ملی قزاق‌ها. علاوه بر این، مطرح شدن درخواست‌هایی برای اعلام جهاد علیه اسرائیل در پسرزمینه وضعیت فلسطین.

اسلام و سنت نیاکان در جوامع آسیای مرکزی

جمعیت بومی قزاقستان و آسیای مرکزی همچون یک مجموعه، پیرو اسلام سنتی هستند و به طرز ماهرانه‌ای با سنت‌های ملی در هم آمیخته شده است. اما در تصویر و تعبیر کنونی (غرب از) اسلام، سعی می‌شود بین سنت‌ها و دین شکاف ایجاد شود و دین را که از قدیم الایام عامل تحکیم دولت و جامعه بوده است در وضعیت بدی قرار دهد. بنابراین با تخریب اصل معنوی، سعی می‌شود عناصری بیگانه و غیر مشخصه ذهنیت شرقی معرفی شوند. مرز باریک و شکننده‌ای بین دینداری و رادیکالیزه شدن وجود دارد.

از بی‌خدایی تا رادیکالیسم

رادیکال‌سازی به‌عنوان تهدیدی برای وحدت ملی، به‌عنوان چالشی برای پیوندهای اجتماعی قوی در میان دولت‌های جوان وجود دارد. نتیجه مطالعات ارزشی انجام شده توسط جامعه‌شناسان در قزاقستان حاکی از غلبه ارزش‌های سکولار بر ارزش‌های دینی است که در این زمینه شکاف و عدم تعادل وجود دارد. پوشاندن مردان و پوشاندن زنان با عبایی که از سنن ساکنان بومی کشورهای آسیای میانه نیست، و همچنین تقسیم مساجد بین جماعت یا فعالیت آنها بدون ثبت نام، هم‌سطح کردن نقش سازمان‌های دولتی، همه اینها به نظر می‌رسد به چالش کشیدن دولت که به نوبه خود موظف است منافع همه شهروندان را در نظر بگیرد، می‌باشد.

مشکل ایدئولوژی نیست

به گفته کارشناسان علوم الهیات، موضوع رادیکالیزه شدن در جامعه تا حد زیادی اغراق آمیز و به طور مصنوعی تشدید شده است. یعنی باید دین را به درستی و با ظرافت از آنها تفکیک کرد و جنبش‌های رادیکالیزه و مخرب را تهدیدی برای امنیت ملی دانست.

برای کشورهای اتحاد جماهیر شوروی سابق، با در نظر گرفتن گذشته الحادی و چندین نسلی که در این محیط رشد کرده‌اند، یک سیاست دوتی خردمندانه در حوزه دینی ضروری است که اصول دین را آموزش دهد، در مورد ما، اسلام سستی. از این طریق می‌توان از تقویت جریان‌های مخربی که منجر به تفرقه و انحطاط جامعه می‌شود جلوگیری کرد.

دانش شهروندان در زمینه دین نقش اساسی دارد و وقتی انسان اصول آن را بداند، فریب دادن او دشوار است. بر اساس گزارشات، تعداد افرادی که از آسیای مرکزی برای جنگ در سوریه و عراق حضور داشتند، ۲ تا ۴ هزار نفر ذکر شده است. بسیاری از آنها بازگردانده شدند، محکوم شدند و بازپروری شدند، اما مشکل رادیکالیزه شدن باقی ماند.

دلایل رادیکالیزه شدن

در اینجا به نظر می‌رسد مبارزه با علل به جای معلول، نقش زیادی دارد. همانطور که از رویه مشهود است، گاهی اوقات دلایل به دور از اعتقادات است و اغلب با مشکلات اقتصادی، اجتماعی و غیره همراه است. برای مثال، مشکل بیکاری بیشتر جوانان را به سمت جوامعی سوق می‌دهد که بر حوزه‌های خاصی

از کسب و کار تمرکز دارند. مثلاً فروش گوشی و تعمیر آن، حمل و نقل کالا و بسته، بازار، مغازه‌های کوچک و ...

از جمله این عوامل، مشکلات اقتصادی جوانان در جوامع آسیای مرکزی است که موجب می‌شود به این سمت‌ها کشیده شوند؛ بعضی به اعتیاد کشیده شده‌اند، برخی نیز برای حل مشکلات خود جذب بعضی قشرهای خاص گشته‌اند. عدالت یا بهتر است بگوییم فقدان آن، عامل مهم رادیکالیسم است. بازگرداندن اعتماد شهروندان به دادگاه‌ها، سازمان‌های دولتی و غیره. یک اولویت است.

نفوذ خارجی نیز نقش مهمی ایفا می‌کند. نمایندگان کشورهای اسلامی با مذاهب مختلف، از دین برای تقویت نفوذ خود در منطقه استفاده می‌کنند؛ همچون عربستان. مشکل نفوذ آموزش‌های دینی خارجی نیز بسیار مورد بحث قرار گرفت و منجر به تعطیلی این برنامه‌ها شد. موج حملات تروریستی که شهرهای بزرگ قزاقستان را درنوردید نیز تحت تأثیر مستقیم آموزگاران خارجی بود.

عامل دیگر، فقدان آموزش‌های دینی است که موجب می‌شود اولاد دین حقیقی شناخته نشود، و دوم اینکه جوانان برای یافتن پاسخ سوالات خود، به منابع و مراجع رادیکالی رو بیاورند که در شبکه‌های اجتماعی و ماهواره جولان می‌دهد. در پایان لازم است ذکر شود که اسلام از قدیم الایام نقش تحکیم‌کننده‌ای در دولت و جامعه داشته است. امروزه کشورهای آسیای مرکزی کشورهای سکولار و در عین حال بخشی از جهان اسلام هستند و در بسیاری از سازمان‌ها مانند سازمان همکاری اسلامی مشارکت دارند. یک رویکرد متوازن نسبت به

اسلام در این کشورها لازم است، با در نظر گرفتن دلایل غیر ایدئولوژیک فوق، دولت‌ها نباید باعث رادیکال شدن در جامعه شوند.^۱

تحریر الشام به دنبال بازگشت پلیس مذهبی به خیابان‌های ادلب

همانند شرطه الحسبه که سال‌ها پیش توسط داعش در زمان حکومت بر مناطقی در سوریه و عراق تأسیس شد، گروه «هیئت تحریر الشام» نیز قصد دارد از طریق قانون «اخلاق عمومی» دوباره همین تجربه را در ادلب تکرار کند. قانونی که متن اولیه آن توسط رسانه‌های معارضان سوری منتشر شد و در مفاد آن ایجاد پلیس اخلاق عمومی، اجباری بودن حجاب برای دختران بالای ۱۲ سال، ممنوعیت پخش موسیقی و ممنوعیت اختلاط بین زن و مرد در محل کار آمده است.

1 <https://www.yenisafak.com/ru/columns/ainur-nogayeva/۱۴۶۷۱>

این لایحه قانونی که هنوز اجرایی نشده است در ۲۸ صفحه از سوی «دولت نجات» صادر شده است. این گروه پیش نویس قانون را «مجموعه قوانین و مقررات مربوط به نظام اخلاقی و رفتاری اعضای جامعه» عنوان کرد.

در ماده هفتم این قانون، پلیس اخلاق عمومی مسئول پیشگیری از تخلفات عمومی است که در فضای عمومی ظاهر می‌شود.

آنها عبارتند از: «هر امر حتمی حرام که در حرمت آن مناقشه نباشد و علما نیز در حرمت آن فتوا داده باشند. همچنین آنچه به عنوان تخلفات اجتماعی مشهور است و توسط هیئت تحریرالشام مشخص می‌شود.»

در ماده نهم آمده است که «توهین به خدا و پیامبران و دین ممنوع است و نباید شعائر و نمادها و علمای اسلام را مسخره یا تحقیر کرد.»

ماده ۱۰ مقرر می‌دارد «فعالیت مغازه‌ها، رستوران‌ها، کلوپ‌ها، استخرها، قهوه خانه‌ها، دکه‌ها و مانند آن تا پایان نماز جمعه ممنوع است.»

همچنین خالکوبی و تولید، خرید و فروش مشروبات الکلی و مواد مخدر از هر نوع ممنوع است.

قانون پیشنهادی شامل مقررات منع موسیقی، ممنوعیت مردان از فروش اشیاء مختص زنان، ممنوعیت ورود مردان به مکان‌های تعیین شده برای زنان، و همچنین ممنوعیت اختلاط زن و مرد در محل کار، چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی است. همچنین استفاده از نام‌های توهین آمیز به ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی، چه در مکان‌های عمومی همچون مغازه‌ها و چه در محصولات رسانه‌ای یا خدمات، ممنوع است.

واقعیت این است که بسیاری از این اقدامات در حال حاضر در ادلب و حتی در مناطقی از شمال سوریه که تحت کنترل «ارتش ملی» (الجیش الوطنی، شبه‌نظامیان وابسته به آنکارا) است در حال اجراست. برای مثال، ماه گذشته شاهد یک مورد شلاق زدن به مردی به اتهام «توهین به خدا» در ملاء عام بودیم. پلیس جدید که در پیش نویس قانون تحت حاکمیت تحریرالشام بر ادلب پیشنهاد شده، در سال‌های گذشته با نام‌های مختلفی مانند دستگاه «سواعد الخیر» که در سال ۲۰۱۸ تأسیس شد، حضور داشت.

یک سال قبل از آن، زمانی که حکومت نجات تأسیس شد، تحریرالشام تلاش کرد تا تفسیر خود از شریعت اسلام را تحمیل کند. پلیس مذهبی (کمیسیون ترویج فضیلت و پیشگیری از منکر) وظیفه داشت اطمینان حاصل کند که زنان بدن خود را بپوشانند و فقط صورت و دست هایشان نمایان باشد. اعضای آن روز جمعه فروشگاه‌ها را مجبور می‌کردند تعطیل شوند تا مردم بتوانند در نماز شرکت کنند. پخش موسیقی و کشیدن قلیان در اماکن عمومی ممنوع شد.

رهبر این سازمان در ابتدای سال گذشته با لباس غیرنظامی ظاهر شد و با رسانه‌های آمریکایی مصاحبه کرد و همچنین از کلیساهای محلی که به فعالیت‌های مذهبی خود بازگشته بودند بازدید کرد تا پیامی تبلیغاتی در مورد تسامح دینی صادر کند. نهادهای پلیس مذهبی که امروز از طریق پیش نویس قانون جدید به فعالیت خود بازگشته‌اند نیز برچیده شدند.

الجولانی در ابتدای سال ۲۰۲۳ گفت که قوانین اسلامی نباید با زور تحمیل

شود.

در ماه‌های اخیر، شدت تبلیغات افراطی هیئت تحریرالشام افزایش یافته است، از جمله افشای بسیاری از مدارس مذهبی که از سال ۲۰۱۷ در ادلب گسترش یافته‌اند و در رسانه‌های این گروه غایب بودند.

به نظر می‌رسد تحریرالشام پس از سال‌ها حضور در ادلب، حذف تدریجی بیشتر جناح‌های رقیب و سرکوب صداهاى مستقل، روزنامه‌نگاران، فعالان و سازمان‌های غیردولتی، اکنون کمی احساس قدرت می‌کند.

اگرچه «دولت نجات» هنوز به طور رسمی تایید این پروژه را اعلام نکرده است، اما وزارت کشور آن با انتشار اطلاعیه‌ای مبنی بر گشودن باب عضویت در پلیس اخلاق عمومی به شرط فارغ التحصیلی از دانشکده شریعت، عضوگیری را آغاز نموده است.^۱

---

۱ هیئت‌تحریر-الشام-تعید- /۲۰۲۴/۳/۱/ <https://www.almodon.com/media/>
الشرطة-الدینیة-الی-شوارع-ادلب

شناخت‌نامه انجمن اسلامی چین

انجمن اسلامی چین، که در زبان انگلیسی با عنوان «China Islamic Association» شناخته می‌شود، سازمان مذهبی میهن‌پرستانه و سازمان مذهبی مسلمانان از تمام گروه‌های قومی در چین است. محل استقرار آن در پکن است. در ژوئیه ۱۹۵۲، این انجمن در پکن به همت شخصیت‌های شناخته‌شده‌ای همچون بائوریهان (Bao er han) لئو گه پینگ (Liu Ge ping)، سئی فو دینگ (Sai fu ding)، یانگ جینگ رین (Yang Jing ren)، دا پو شینگ (Da Pu sheng)، ما جیان (Ma Jian)، پانگ شی چیان (Pang hi gian) و ما یو هوی (Ma Yu huai) تدارک و در ۱۱ مه ۱۹۵۳ تأسیس شد. اولین سازمان ملی اسلامی متحد در تاریخ چین است و تأسیس آن نشان‌دهنده تحقق وحدت بزرگ مسلمانان از تمام گروه‌های قومی در چین و پل ارتباطی بین حزب و دولت و مسلمانان از همه گروه‌های قومی است.

از زمان تأسیس آن این انجمن ده بار کنگره ملی نمایندگان را برگزار کرده است. رؤسای قبلی آن عبارتند از بائو ری هان (Bao er han)، جانگ جیه (Zhang Jie)، شین یائوشی (Shen Yao xi)، ان شی وی (An Shi wei) چین گوانگ یوان (Chen Guang yuan) و رئیس فعلی آن آقای یانگ فامینگ (Yang Fa ming) است.

مسجد نیوجه در پکن

اهداف انجمن اسلامی چین

ایجاد اتحاد و رهبری مسلمانان از تمام گروه‌های قومی در کشور برای حمایت از رهبری حزب کمونیست چین و سیستم سوسیالیستی پیروی از قوانین ملی، پایبندی به اصل استقلال و خودمدیریتی، پایبندی به جهت چینی سازی اسلام و اتخاذ مسیر انطباق اسلام با جامعه سوسیالیستی دنبال کردن ایدئولوژی اسلامی دوست داشتن کشور و دین و پیشبرد آن پرستش خداوند و دوست داشتن دیگران گام نهادن در راه صلح و سعادت دو جهان دنیا و آخرت عمل به ارزش‌های اصلی سوسیالیستی، حفاظت از حقوق مشروع و منافع جامعه اسلامی ترویج توسعه سالم

آموزش و پرورش اسلامی در چین، کمک به توسعه اقتصادی و اجتماعی، حفظ هماهنگی، مذهبی وحدت، قومی ثبات، اجتماعی، اتحاد مجدد سرزمین مادری و صلح جهانی کمک به تحقق رؤیای چینی از جوان سازی بزرگ ملت چین.

مسجد هواجو در شهر شی آن، تاریخ ساخت: ۱۶۴ هجری قمری / ۷۴۲ میلادی

وظایف اصلی انجمن اسلامی چین

۱. انجام دادن فعالیت‌هایی برای رسیدن به اهداف هماهنگی مذهبی، وحدت قومی، ثبات اجتماعی، اتحاد مجدد سرزمین مادری و صلح جهانی، آموزش ارزش‌های اصلی، افزایش آگاهی مداوم ملت چین، ایجاد اتحاد و رهبری توده‌های مسلمان برای پرداختن به سیاست اصلاحات و در باز و مدرنیزاسیون سوسیالیستی در عصر جدید، خدمت به وضعیت کلی کشور و کمک به جوان‌سازی بزرگ ملت چین؛

۲. کمک به دولت در تبلیغ و اجرای سیاست‌های کشور چین در زمینه آزادی اعتقادات مذهبی و قوانین و مقررات مذهبی، حفاظت قانونی از حقوق و منافع قانونی جامعه اسلامی و توده‌های مسلمان، منعکس کردن دیدگاه‌ها و

خواسته‌های سازمان‌های اسلامی محافل اسلامی و توده‌های مسلمان و ایفای نقش به عنوان پل ارتباطی؛

۳. عمل به تمام تعهدات اسلامی در محدوده مشخص شده در قانون اساسی، قوانین، مقررات و سیاستها؛

۴. انجام دادن فعالیت‌های اسلامی؛

۵. انجام دادن سازماندهی ایدئولوژیک متون مقدس اسلامی چینی، انجام دادن کار خوب در شرح قرآن، کشف محتوای آموزه‌ها و قوانین شرعی با هدف هماهنگی اجتماعی پیشرفت زمان و تمدن سالم، تفسیری از دین مطابق با الزامات توسعه و پیشرفت معاصر چین، ترویج اعتقادات صحیح، پایبندی به اعتدال و مخالفت با افراط‌گرایی؛

سازماندهی آموزش اسلامی، اداره مدارس مذهبی، هدایت و استاندارد کردن آموزش قرآن و آموزش و پرورش مدارس مذهبی، انتخاب و ارسال دانش‌آموزان برای تحصیل در خارج از کشور و آموزش استعداد‌های اسلامی واجد شرایط؛

۶. ترویج فرهنگ اسلامی از طریق مجله مسلمانان چین و رسانه‌های جدید، انجام دادن تحقیقات علمی درباره اسلام، ترجمه و تألیف و انتشار نشریات دینی و حفاظت از میراث فرهنگی اسلامی؛

۷. تدوین قوانین و مقررات داخلی برای اسلام و نظارت بر اجرای آنها، تعیین و مدیریت معلمان مذهبی؛

۸. هدایت فعالیت‌های انجمن‌های اسلامی محلی

۹. انجام دادن کارهای خیریه رفاه عمومی و خدمات اجتماعی مطابق با قانون و ترویج و حمایت از انجمن‌ها و مساجد محلی، برای ایجاد خیریه‌های رفاه عمومی و تعهدات خودکفایی؛

۱۰. سازماندهی فعالیت‌های حج و ارائه خدمات پشتیبانی؛

۱۱. ایجاد دوستی با سازمان‌های مسلمان و اسلامی در تایوان، هنگ کنگ و ماکائو، افزایش درک وحدت و همکاری و حفاظت و ترویج اتحاد مجدد سرزمین مادری؛

۱۲. انجام دادن مبادلات دوستانه با مسلمانان و سازمان‌های اسلامی در کشورهای مختلف، افزایش مبادلات و همکاری‌ها و خدمت به منافع کلی امور خارجه کشور؛

۱۳. شرکت در گفتگوها، مبادلات و همکاری با سازمان‌های مذهبی در داخل و خارج از کشور.

مسجد هواجو در شهر شی آن

این انجمن دارای بخش‌های کاربردی مانند دفتر مرکزی، بخش امور آموزشی، بخش بین‌المللی، دفتر تفسیر قرآن، دفتر امور حج، بخش تحقیقات فرهنگ اسلامی، بخش تحریریه مسلمانان چینی و دفتر اطلاعات شبکه است.

انجمن اسلامی چین، کمیته‌های ویژه‌ای مانند کمیته راهبری امور اسلامی چین و کمیته آموزش انجمن اسلامی چین را تشکیل داده است. این انجمن نیز انستیتوی اسلامی چین را تأسیس و مجله «مسلمانان چینی» (نسخه چینی و نسخه اویغوری) و وب سایت انجمن اسلامی چین (نسخه چینی و نسخه اویغوری) را دایر کرده است.

بررسی حضور زنان در ارتش رژیم صهیونیستی؛ از سربازی اجباری تا اعتراض خاخام‌ها

به گزارش الجزیره اسرائیل یکی از معدود دولت‌ها در جهان به شمار می‌رود که خدمت سربازی را برای زنان الزامی اعلام کرده است، این امر در راستای اجرای تئوری «ارتش مردم» است که به دنبال جذب بیشترین تعداد ممکن از اسرائیلی‌ها برای افزایش تعداد ارتش به‌ویژه در نیروهای ذخیره است تا بدین ترتیب بتوانند جمعیت محدود خود را در مقایسه با شمار عرب‌ها و مسلمانان در کشورهای همسایه جبران کنند.

سربازی الزامی برای زنان

به گفته «ایلیت شالیو»، پژوهشگر اسرائیلی، هسته سربازان زن اسرائیلی به زنان یهودی برمی‌گردد که در طول جنگ جهانی دوم در ارتش بریتانیا خدمت

می‌کردند و آنها پس از اعلام تأسیس اسرائیل در سال ۱۹۴۸ میلادی گردان زنان را در ارتش رژیم صهیونیستی شکل دادند.

در مورد الزام زنان به خدمت اجباری در آن زمان اختلاف نظری بین رهبران دولت اشغالگر وجود داشت که «دیوید بن گوریون»، نخست‌وزیر وقت اسرائیل با گفتن این جمله که «شمار ما اندک است و دشمنان ما زیادند، اگر جنگی رخ دهد، مردان به جنگ با دشمن می‌روند و اگر زنانی که در خانه از فرزندان خود محافظت می‌کنند چگونگی استفاده از سلاح را ندادند و دشمن به آنها حمله کند، عاقبت آنها چه خواهد شد؟»، وی با این سخنان به این مساله پایان داد اما زنان عرب و یهودیان حریدی به دلایل مذهبی و سیاسی از خدمت سربازی مستثنا شدند.

از آن زمان تا به امروز، زنان حدود یک سوم ارتش اسرائیل را تشکیل می‌دهند، در حالی که تعداد کشته شدگان در عملیات نظامی از سال ۱۹۴۸ میلادی به حدود ۶۰۰ سرباز و افسر زن رسیده است.

سربازی اجباری زنان و ماموریت آنها

خدمت سربازی در ارتش رژیم صهیونیستی با رسیدن به سن ۱۸ سالگی الزامی است اما مدت خدمت برای زنان کوتاه‌تر از مردان است، حداقل مدت خدمت اجباری برای زنان دو سال است و می‌تواند تا ۷ سال افزایش یابد، در حالی که مردان حداقل دو سال و نیم خدمت سربازی انجام می‌دهند.

خدمت در نیروهای ذخیره تا ۴۴ سالگی است و هر سال بین ۲۱ تا ۴۵ روز باید در خدمت ارتش باشند.

اگر زنی ازدواج کند، موظف به خدمت اجباری نیست، اما می‌تواند داوطلبانه در ارتش ادامه فعالیت دهد که این امر در راستای اولویت‌هی به نقش زنان در خانواده به عنوان رکن ثبات اجتماعی اسرائیل است.

اما برخی از زنان گاهی اوقات ازدواج صوری انجام می‌دهند یا با اعلام تحصیلات دینی برای فرار از خدمت اجباری تلاش می‌کنند چرا که سربازی اجباری را اتلاف وقت و مانعی برای کار و پس‌انداز می‌دانند.

در دهه‌های اول اشغال فلسطین، خدمت سربازان زن اسرائیلی بر وظایف غیر جنگی مانند پرستاری، تدریس، خدمات اجتماعی و کارهای اداری مانند منشی‌گری و کار با تلفن و تجهیزات ارتباطی متمرکز بود.

نقطه عطف در سال ۱۹۹۴ میلادی زمانی رخ داد که یک مهاجر از آفریقای جنوبی به نام «آلیس میلر» در دادگاه تجدید نظر علیه امتناع ارتش از شرکت‌دهی وی در تست‌های غربالگری برای پذیرش در دانشکده نیروی هوایی به دلیل زن بودنش شکایت کرد و دادگاه عالی حکم داد که هیچ توجیهی برای تبعیض بین زن و مرد بر اساس جنسیت به منظور پذیرش در این دانشکده وجود ندارد.

اگرچه خود میلر بعداً در این آزمایشات قبول نشد اما تصمیم دادگاه راه را برای زنان برای پیوستن به دانشکده نیروی هوایی باز کرد و اولین گروه آنها در سال ۱۹۹۸ میلادی فارغ التحصیل شدند سپس در سال ۲۰۰۰ اصلاحاتی در قانون سربازی اجباری انجام شد که به زنان اجازه می‌داد در همه یگان‌های ارتش خدمت کنند.

گردان کاراکال به عنوان یک یگان پیاده نظام مختلط که ۷۰ درصد رده‌های آن رازنان تشکیل می‌دادند، برای گشت‌زنی در مرز با مصر تأسیس شد و سپس در سال ۲۰۱۱ «ایهود باراک» به عنوان وزیر جنگ با ارتقای درجه افسر اورنا باربیوایی به ژنرالی موافقت کرد تا او اولین زنی باشد که در ارتش اشغالگر به این درجه عالی می‌رسد.

بر اساس مطالعه‌ای که «هرئیل شالیو» پژوهشگر اسرائیلی در سال ۲۰۲۰ میلادی منتشر کرد، درصد سربازان زن در مواضع رزمی از ۳ درصد در سال ۲۰۱۵ میلادی به ۸ درصد در سال ۲۰۱۹ میلادی افزایش یافت همچنین ارتش اسرائیل در سال ۲۰۲۰ اعلام کرد که ۹۲ درصد از یگان‌های نظامی این رژیم برای عضویت زنان در دسترس هستند.

اعتراض‌ها

اما واکنش‌هایی به رهبری خاخام‌ها و رهبران مذهبی به وجود آمد، آنها استدلال می‌کردند که خدمات زن و مرد در برخی یگان‌ها مانند خودروهای زرهی، اجازه نمی‌دهد که قوانین عفت یهودی که مبتنی بر تفکیک جنسیت است، رعایت شود. همانطور که در آموزش مدرسه و نماز وجود دارد.

دستورات دینی اجازه نمی‌دهد زن و مرد با هم در یک تانک خدمت کنند یا زن به عنوان مربی در یگان‌های نخبه کار کند و این مناقشه با توجه به ارتباط بین خدمت سربازی و هنجارهای اجتماعی و مذهبی هنوز وجود دارد و تصمیم‌گیرندگان باید مولفه‌های سکولار جامعه اسرائیل را همانند برخی طیف‌های دینی افراطی در نظر بگیرند.

با پدید آمدن فناوری‌های تسلیحاتی در دو دهه گذشته و ظهور پهپادهایی که برای عملیات به اتاق‌های کنترل زمینی نیاز دارند، علاوه بر افتتاح دیوار حائل در اطراف نوار غزه که مجهز به دستگاه‌های نظارتی پیشرفته است، پست‌های جدیدی برای خدمت نظامی پدید آمده است که بر تمرکز و مهارت‌های ذهنی بیش از قدرت بدنی تکیه دارد و این پست‌ها بیشتر برای خدمت سربازان زن مناسب است.

به همین دلیل، شمار سربازان زن اسرائیلی در اتاق‌های جنگ تاکتیکی که به‌عنوان مراکز فرماندهی برای هماهنگی فعالیت‌های نظامی به‌ویژه نزدیک به میدان‌های جنگ با غزه، کرانه باختری، لبنان و سوریه عمل می‌کنند، افزایش یافته است.^۱

بررسی مسئله حجاب در ترکیه

امروزه حجاب در کشور ترکیه بیش از آن که مفهومی سیاسی داشته باشد، نوعی از سبک پوشش فردی به شمار می‌رود. هرچند کماکان نمی‌توان منکر نقش آفرینی نمادین حجاب در سپهر سیاسی ترکیه شد. ترکیه در سال‌های اخیر شاهد ظهور طبقه‌ای از زنان محجبه شهرنشین بوده که علی‌رغم داشتن حجاب سر، زیستار روزمره غربی را برگزیده‌اند و سبک مصرف فرهنگی آن‌ها نسبتی با زیست‌عقیدانه زن محجبه ترک ندارد. حضور گسترده مهاجران عرب در ترکیه، بر نوع حجاب زنان ترک تاثیر گذاشته است و هم‌نشینی حجاب سر با بلوز و شلوار و رواج آن در میان زنان ترک در نتیجه این تسری فرهنگی است.

ضرورت و اهداف پژوهش

حجاب به عنوان نمودی اجتماعی از زن مسلمان در یک سده اخیر در جوامع اسلامی محل بحث بوده است. پس از ورود جریان مدرنیته به جغرافیای اسلامی، حجاب تبدیل به کانون مجادلاتی میان دین داران و مخالفان دین شد. یکی از نقاط عطف مسئله حجاب در جهان اسلام ترکیه است؛ کشوری که از سویی میراث دار تمدن اسلامی عثمانی و از سوی دیگر برآمده از میراث جمهوریت آتاتورکی است.

ترکیه تاریخ پرفرازونشیبی از مسئله حجاب را پشت سر گذاشته است. علی رغم چندین دوره ممنوعیت، محدودیت و تبعیض سیاسی و اجتماعی علیه زنان محجبه، کماکان درصد قابل اعتنایی از زنان ترک حجاب دارند. حجاب هرچند در دورانی تبدیل به نمادی مهم برای جریان اسلام گرایی شده بود، اما امروزه بیش از آنکه واجد معنای نمادین سیاسی باشد، نوعی سبک زندگی و پوشش عقیفانه و اسلامی است.

ترکیه با پشت سر گذاشتن دوران محدودیت‌ها علیه حجاب، حالا تبدیل به قطب صنعت حجاب و مد عقیفانه در جهان شده است و سبک پوشش ترکی اسلامی به عنوان اصلی‌ترین پوشش زنان مسلمان در غرب شناخته می‌شود. با توجه به لزوم تکمیل دانش پژوهشگران حوزه عفاف و حجاب، پژوهش حاضر درصدد است تا با بررسی وضعیت حجاب در ترکیه، تصویری واقعی و آسیب شناسانه از وضعیت حجاب در این کشور و چالش‌های آن ارائه دهد.

وضعیت حجاب سر در ترکیه

آنچه در ادامه پژوهش حاضر می‌آید، خلاصه‌ای از نتایج بخش حجاب پیمایش ایمان و مذهب در ترکیه (TFRS) است که بین دسامبر ۲۰۲۱ و می ۲۰۲۲ انجام شده است و نتایج آن در مارس ۲۰۲۳ منتشر شده است. داده‌ها با نمونه‌گیری تصادفی از ۱۹۴۲ نفر در سن ۱۸ سال به بالا در ۱۲ ناحیه ترکیه در طبقه بندی آماری ناحیه سطح (NUTS-۱) جمع آوری شده است که هر دو جمعیت شهری و روستایی را نمایندگی می‌کند. به عنوان بخشی از پیمایش دینداری در ترکیه، از مشارکت کنندگان در مورد مشاهده فراوانی حجاب سر پرسیده شده است. نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهند:

درصد زنانی که به نوعی روسری می‌پوشند (شامل کسانی که به صورت منظم و نامنظم می‌پوشند): بررسی‌ها نشان دهنده این است که ۷۳ درصد زنان در ترکیه به نوعی روسری می‌پوشند. این امر نشان می‌دهد که نزدیک به سه چهارم زنان مشارکت کننده بالای ۱۸ سال در ترکیه در این عمل مشارکت دارند. در مقابل ۲۷ درصد مشارکت کنندگان گزارش کرده‌اند که اصلاً روسری نمی‌پوشند؛ حدود نصف زنان وقتی بیرون می‌روند، به طور منظم روسری می‌پوشند: مطابق داده‌ها ۴۸ درصد زنان مشارکت کننده، گزارش کرده‌اند که اغلب یا همیشه موقعی که بیرون می‌روند روسری می‌پوشند. در حالی که ۴۷ درصد بیان کرده‌اند هرگز یا به ندرت می‌پوشند. درصد کمی از ۶ درصد نیز به کسانی اشاره دارد که گاهی موقع بیرون رفتن روسری سر می‌کنند؛

حدود یک چهارم زنان همچنین در خانه روسری می‌پوشند: تقریباً ۲۷ درصد زنان در ترکیه پوشیدن روسری را «اغلب» یا «همیشه» در خانه گزارش کرده‌اند،

در حالی که ۵۸ درصد پوشیدن روسری در خانه را «هرگز» یا «به ندرت» گزارش کرده‌اند. ۱۶ درصد باقی مانده از مشارکت کنندگان، کسانی هستند که بعضی اوقات در خانه روسری می‌پوشند. پوشش حجاب در داخل خانه عمدتاً در خانواده‌هایی رخ می‌دهد که محرم و نامحرم در کنار یکدیگر زندگی می‌کنند، مثلاً چند برادر باهم در یک خانه به همراه همسرانشان هستند؛

درصد زنانی که حین عبادت روسری می‌پوشند: نتایج نشان می‌دهد که اکثریت زنان بررسی شده (۶۹ درصد) داشتن حجاب سر حین عبادت را «اغلب» یا «همیشه» گزارش کرده‌اند؛

یک سوم جوانان در بیرون حجاب سر دارند: بررسی‌ها نشان می‌دهند که رواج روسری پوشیدن زنان بیرون در خانه و هنگام عبادت با بالا رفتن سن به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌یابد. برای مثال درصد زنانی که به طور منظم بیرون روسری می‌پوشند، از ۳۳ درصد در گروه سنی ۱۸ - ۲۴ تا ۷۰ درصد در گروه سنی ۶۵ و بالاتر تغییر می‌کند. به طور مشابه، درصد زنانی که به طور منظم در خانه روسری می‌پوشند از ۱۵ درصد در گروه سنی ۱۸ - ۲۴ سال به ۵۷ درصد در گروه سنی ۶۵ و بالاتر افزایش یافته است؛

بررسی گزاره‌های مرتبط با مفهوم حجاب در ترکیه

مطالعه حاضر تلاش دارد فهم از حجاب را بین ترک‌ها کشف کند. برای این منظور از مشارکت کنندگان خواسته شد تا موافقتشان را با گزاره‌های ذیل رتبه بندی کنند. «زنانی که روسری می‌پوشند می‌توانند به عنوان قاضی و دادستان

کار کنند»، «زنان باید سرشان را بپوشانند» و «روسری یک نماد سیاسی است». فراوانی پاسخ‌های مشارکت‌کنندگان به این سؤالات نشان می‌دهند که: زنانی که روسری می‌پوشند می‌توانند به عنوان قاضی و دادستان کار کنند: داده‌ها نشان می‌دهند که اکثریت پاسخ‌دهندگان یعنی ۸۵ درصد با این گزاره موافق یا خیلی موافق بودند. در مقابل فقط ۷ درصد پاسخ‌دهندگان با این گزاره مخالف یا خیلی مخالف بودند. در حالی که ۷ درصد باقی مانده نه موافق بودند و نه مخالف. این یافته‌ها اظهار می‌کنند که در ترکیه اجماع عمومی وجود دارد که زنان با حجاب می‌توانند جایگاه‌هایی مانند قاضی و دادستان عمومی را در ادارات دولتی به دست بگیرند؛

زنان باید سرشان را بپوشانند: ۴۴ درصد پاسخ‌دهندگان با این گزاره موافق یا خیلی موافق هستند که «زنان باید سرشان را بپوشانند»، در حالی که ۳۱ درصد مخالف یا خیلی مخالف بودند. در ضمن، ۲۶ درصد مشارکت‌کنندگان نه با این گزاره موافق بودند و نه مخالف؛

روسری یک نماد سیاسی است: اکثریت مشارکت‌کنندگان (۷۴ درصد) اشاره کردند که آنان با این ادعا هم نظر نیستند که حجاب سر یک نماد سیاسی است. در حالی که درصد اندکی (۱۴ درصد) موافقتشان را با این گزاره ابراز کردند، مقدار نسبتاً مشابهی نیز (۱۲ درصد) نه موافق هستند و نه مخالف.

بازار حجاب در ترکیه

هرچند بر اساس داده‌های گزارش جهانی اقتصاد اسلامی ۲۰۲۰ - ۲۰۲۱ ایران بزرگ‌ترین بازار داخلی پوشاک عقیفانه و اسلامی را داراست، اما در میان

کشورهای مسلمان ترکیه بیشترین حجم صادرات پوشاک عقیفانه را دارد. البته چین در صدر این فهرست است و ترکیه و هند پس از چین قرار دارند. اهمیت ترکیه بیش از حجم تولیدات و بازار در جهت دهی و طراحی پوشش اسلامی و عفاف محور است. ترکیه توانسته پیشرو مد اسلامی در جهان باشد. تولیدکنندگان و طراحان مد ترک تنوع گسترده‌ای از پوشاک اسلامی مانند پوشاک مجلسی اسلامی، لباس ورزشی اسلامی، لباس کار اسلامی و ... را فراهم آورده‌اند.

علاوه بر تنوع، توجه به استانداردهای جهانی و قابلیت‌های صادراتی از دیگر مزایای صنعت مد و پوشاک عقیفانه در ترکیه است. سبک پوشش ترکیه‌ای امروزه به گسترده‌ترین نوع حجاب زنان در غرب تبدیل شده و سهم اصلی بازار آنلاین حجاب در ترکیه را خریداران اروپایی در اختیار دارند. از سوی دیگر بازار جهانی پوشاک اسلامی نیز تا سال ۲۰۲۵ اندازه‌ای در حدود ۸۸ میلیارد دلار خواهد داشت. این در حالی است که به دلیل تغییر تمرکز مصرف کنندگان پوشاک عقیفانه و اسلامی به سمت جوانان، تنوع محصولات نیز افزایش قابل اعتنایی یافته و استانداردهای جهانی نیز در حال تغییر است.

ضرورت ورود ایران به بازار مد اسلامی

علی رغم آنکه در داخل کشور، ایران بزرگ‌ترین بازار حلال و اسلامی را داراست، اما هیچ سهم جدی‌ای از بازارهای جهانی را تصاحب نکرده است. این در حالی است که مصرف کنندگان خاص و ثابت این بازار به خودی خود بخش مهمی از سودآوری آن را تضمین کرده است. از سوی دیگر اهمیت فرهنگی آن امری غیر قابل کتمان است. جلب توجه به جذابیت‌های مصرفی پوشش ایرانی

اسلامی برای بازارهای منطقه و جهان، ضرورت فرهنگی در عرصه بین‌الملل است. واقعیت آن است که پوشاک ایرانی اسلامی برای مخاطب جهانی و منطقه‌ای کماکان ناشناخته است؛ چادر ایرانی، چادر ملی، مانتوی ایرانی، چارقد و... و ده‌ها نمونه و نوآورانه از تلفیق چارچوب‌های پوششی اسلامی با ذائقه ایرانی، همه و همه می‌توانند تنوع قابل‌اعتنایی برای به نمایش گذاردن سبک زندگی روزمره ایرانی اسلامی باشند و می‌توان بر صادرات این محصولات فرهنگی و باز کردن سهمی برای ایران با تکیه بر مزیت‌های شرعی و فرهنگی آن، در بازارهای جهانی پوشاک اسلامی و عقیفانه تمرکز نمود.

جمع بندی

یکی از نقاط عطف مسئله حجاب در جهان اسلام ترکیه است. این کشور فراز و فرودهای بسیاری را در زمینه حجاب پشت سر گذارده و امروزه در حال تبدیل شدن به قطب صنعت حجاب و مد عقیفانه در جهان شده است. بررسی آمارها در زمینه حجاب در این کشور نشان دهنده این امر است که ۷۳ درصد از زنان ترک نوعی از حجاب سر را استفاده می‌کنند. حدود نیمی از زنان ترک وقتی بیرون می‌روند، به طور منظم روسری می‌پوشند. همچنین حدود یک چهارم زنان ترک در خانه نیز روسری می‌پوشند. بر اساس بررسی‌های پژوهش حاضر، علی‌رغم آنکه ایران بزرگ‌ترین بازار داخلی حلال و اسلامی را داراست، اما هیچ سهم جدی‌ای از بازارهای جهانی را برخلاف کشور ترکیه تصاحب نکرده است.

لذا ایران می‌تواند با تکیه بر ظرفیت‌های خود در این زمینه، صادرات محصولات فرهنگی خود را در پیش گیرد.^۱

---

1 <https://iranthinktanks.com/examining-the-hijab-issue-in-turkiye/>